

AFARAK GROUP OYJ

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 1.1-31.12.2020

Kotipaikka: Helsinki
Y-tunnus: 0618181-8

Sisällys

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS.....	3
KESTÄVÄ KEHITYS	3
FERROKROMI- JA KROMIMALMIMARKKINAT	5
KONSERNIN TOIMINTAKATSAUS	6
KONSERNIN TALOUDELLINEN SUORIUTUMINEN	7
ERIKOISMETALLISEOSSEGMENTTI.....	8
RAUTAMETALLISEOSSEGMENTTI	9
RISKIENHALLINTA	11
OSAKETIETO	11
TUNNUSLUVUT	16
OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	17
TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT	19
TILINPÄÄTÖS.....	20
KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS.....	21
KONSERNIN TULOSLASKELMA	21
KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA.....	22
KONSERNITASE	23
KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA	25
LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA.....	26
1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	27
1.1 YRITYKSEN PERUSTIEDOT	27
1.2 TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET	27
1.3 TOIMINNAN JATKUVUUS	40
1.4 LIIKETOIMINTOJEN YHDISTÄMINEN JA MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUKSIEN HANKINTA	41
1.5 ARVONALENTUMISTESTAUS	41
1.6 TOIMINTASEGMENTIT	45
1.7 KONSERNITULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	49
1.8 KONSERNITASEEN LIITETIEDOT	55
1.9 Lähipiiritapahtumat.....	76
1.10 VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET	78
1.11 TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT	79
EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS).....	80
TULOSLASKELMA (FAS).....	80
TASE (FAS)	81
RAHOITUSLASKELMA (FAS)	83
2. EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT (FAS)	84
2.1 Laadintaperiaatteet.....	84
2.3 Taseen liitetiedot, vastaavaa	86
2.4 Taseen liitetiedot, vastattavaa	88
2.5 Vakuudet ja vastuusitoumukset.....	90
2.6 Muut liitetiedot.....	90
TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET	93
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	94

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

KATSAUS VUOTEEN 2020

2020 oli toinen huono vuosi koko ferrokromiteollisuudelle. Pandemia johti maailmanlaajuiseen kysynnän romahdukseen ja alhaisiin hintoihin. Johtuen Etelä-Afrikan energian hinnasta Afarakin oli mahdotonta jatkaa toimintaa ja oli tehtävä päätös Mogalen asettamisesta business rescue -saneeraukseen. Erikoisossegmenttimme joutui selviytymään laskevien markkinahintojen ja vähentyneen kysynnän kanssa, ja menestyi tämän vuoksi edellistä vuotta heikommin. Olemme jatkaneet laajasti väliaikaista kaivostoimintojen pysäytystä kaikilla kaivoksilla. Osa toiminnoistamme kuten Stellite ja Zeerust jatkavat jätteiden käsittelyä, ja/tai tollausta kolmansille osapuolille.

NÄKYMÄT

Viime kuukausina näimme markkinahintojen ja kysynnän paranemista erikoisossegmentissä. Päämäärämme on kollegoidemme terveydestä huolehtiminen ja varallisuuseriemme säilyttäminen. Vaikka pienensimme tappiota verrattuna vuoteen 2019, yhtiön yleistilanne ei todella ole parantunut vuoden 2020 aikana. Kromimalmin hinnat, ferrokromin sopimushinta ja alhaisen hiilen kromin hinnat ovat todella parantuneet viime aikoina, mutta ottaa aikansa ennen kuin tämä kehitys kyetään kääntämään yhtiölle positiiviseksi kassavirraksi.

KASVUSTRATEGIA

Olemme edelleen tehostaneet platinaryhmän metallien talteenottoa Stelliten kaivoksella ja olemme tuotannossa parasta aikaa. Saksassa olemme olleet takaisin täydessä tuotannossa vuoden 2021 alusta alkaen. Mogalen business rescue johti varallisuuserän myyntiin. Vaikutukset taseeseen tulevat olemaan positiiviset. Magnesia projektimme Serbiassa on toinen hyvin suuren potentiaalin omaava varallisuuserä. Keskitymme tällä hetkellä pääoman hankkimiseen, jotta saamme aloitettua positiivisen tuloksen tekemisen.

KESTÄVÄ KEHITYS

Afarak ymmärtää, että vastuullisuus ja kestävä kehitys ovat ratkaisevan tärkeitä mille tahansa liiketoiminnalle ja teollisuudenalalle. Me haluamme toimia oikein kaikilla liiketoimintamme tasoilla. Vastuullisuusohjelmamme rakentuvat neljän peruspilarin varaan. Nuo peruspilarit kuuluvat kiinteänä osana päätöksentekoprosessiimme.

Työntekijöidemme turvallisuus on meille kaikkein tärkeintä. Se ohittaa kaiken muun, ja sen suhteen emme tee kompromisseja. Pyrimme jatkuvasti edistämään työntekijöidemme terveyttä ja hyvinvointia ja pitämään huolta toimintaympäristöjemme yhteisöistä. Luonnonvarayhtiönä olemme sitoutuneet pienentämään ekologista jalanjälkeämme.

Yhteisöt, joiden parissa yrityksemme toimii, ovat meille tärkeitä sidosryhmiä, ja olemme ylpeitä hyvästä maineesta, jonka olemme yhteistyövuosiemme aikana luoneet.

Vuonna 2020 maailmaa kohtasi hankalat ajat Covid-19 pandemian leviämisen myötä. Tämän vuoksi valtaosa Afarakin toimistotyöntekijöistä on siirtynyt työskentelemään kotoa käsin. Tehtyjen varotoimenpiteiden ansiosta Afarak Groupin kaikissa yksiköissä oli hyvin vähän tartuntoja eikä niillä ollut merkittävää tuotantovaikutusta.

Vastuullisuuspauksemme

Afarak lupaa edistää ympäristön ja yhteiskunnan kestävä kehitystä tuotantoprosessiensa kautta. Uskomme, että ponnistuksemme tukevat useita YK:n kestävä kehityksen tavoitteita, kuten köyhyyden ja nälän vähentämistä, sukupuolten tasa-arvoa, koulutusta ja puhtaan veden saatavuutta.

Yhtiömme suora ja epäsuora työllistämisaikutus on merkittävin hyöty, jonka paikalliset isäntäyhteisömme meistä saavat. Tuemme paikallisyhteisöjä niiden koulutus- ja infrastruktuuritarpeissa.

Turvallisuus

Afarak toteuttaa kaikessa toiminnassaan Zero Harm -toimintatapaa, jonka tavoitteena on nolla tapaturmaa.

Afarakin hallitus nimittää säännöllisesti terveys- ja turvallisuusvaliokuntia, joiden tehtävänä on konsernin toimintojen yhtenäistäminen siten, että niissä otetaan huomioon kaikkien sidosryhmien näkemykset yhteiskunnallisista, ympäristö-, terveys- ja turvallisuuskysymyksistä. Ennaltaehkäisevään turvallisuuteen ja ympäristömittauksiin keskittyvä ohjelma jatkui vuonna 2020 tavoitteenaan nolla tapaturmaa.

Vuonna 2020 konsernissa tehtiin noin 1 598 153 työtuntia, joiden aikana sattui 30 (44) työajan menetykseen johtanutta tapaturmaa. Poissaoloon johtaneeksi tapaturmaksi luokitellaan työhön liittyvä tapaturma tai sairaus, joka estää työntekijää tekemästä työtään tapaturmaa seuraavasta päivästä lähtien.

Voimme ylpeänä todeta, että kaivoksissamme ja laitoksissamme ei sattunut yhtään kuolemaan johtanutta tapaturmaa.

Jatkossakin Afarak keskittyy turvallisuustason parantamiseen lukuisien eri hankkeiden ja investointien avulla.

Terveys

Vuonna 2020 Afarak on toteuttanut useita turvallisuustoimenpiteitä estääkseen COVID-19 pandemian leviämisen suojellakseen ihmisiä ja minimoidakseen tuotantovaikutukset, samanaikaisesti pitäen turvalisen työympäristön tärkeänä prioriteettina. Oikeiden ja oikea-aikaisten toimenpiteiden ansiosta tartuntoja oli hyvin rajallinen määrä, eikä niillä ollut merkittävää tuotantovaikutusta.

Työpaikoillamme arvioidaan, seurataan ja hallitaan työntekijöiden riskejä.

Haluamme myös, että työntekijöidemme fyysinen toimintakyky on heidän tehtäviensä edellyttämällä tasolla. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi järjestämme työpaikoilla säännöllisiä terveystarkastuksia. Huume- ja alkoholitestit ovat osa tarkastuksia. Tarkastelemme myös työvuorojärjestelyjä kaivoksissa väsymykseen liittyvien tapaturmien ehkäisemiseksi.

Voimme siis todeta, että Afarak on edelleen sitoutunut panostamaan työntekijöidensä ja paikallisyhteisöjen jäsenten terveyteen.

Ympäristö

Pyrimme toteuttamaan ympäristövastuun minimoimalla toimintamme ympäristövaikutukset. Ympäristönsuojeluohjelmamme lepää neljän peruspilarin varassa

Vesien suojelu

Vesi on yhteinen ja rajallinen luonnonvara. Pyrimme suojelemaan vesiä, kierrättämään käyttämämme veden ja järjestämään ihmisille puhdasta vettä.

Jätehuolto

Pyrimme minimoimaan tuottamamme jätteen. Suurin osa toiminnastamme syntyvästä jätteestä on louhinnasta syntyvää sivukiveä. Sivukivi on yleensä suuri huolenaihe kaivosyhtiöille. Lisäjalostusvaiheiden kautta Afarak pystyy kuitenkin kasvattamaan kierrätysastetta ja saamaan kaivannaisista enemmän kromia irti vähentäen siten sivukiven määrää. Kaivosjätteen minimointi ja kierrätys ovat Afarak Groupin pysyvä tavoite.

Maaperän suojelu

Pyrimme hoitamaan maitamme vastuullisesti toimintamme koko elinkaaren ajan. Tätä tarkoitusta varten meillä on käynnissä hankkeita kaivosalueidemme ennallistamiseksi. Tiedostamme, että toiminnallamme on vaikutuksia maaperään. Kunnostamalla maaperää, hoitamalla sen biologista monimuotoisuutta ja ottamalla huomioon paikallisten tarpeet voimme vähentää toimintamme ympäristövaikutuksia.

Ilmansuojelu

Toimintamme vaikuttaa ilmanlaatuun ja hiilidioksidipäästöihin. Riippuvuutemme sähköstä lisää myös hiilidioksidipäästöjä, joita haluaisimme vähentää siirtymällä käyttämään vaihtoehtoisia energianlähteitä.

Yhteisöt ja ihmisoikeudet

Me luomme taloudellista hyötyä toimintamaillemme työllistämällä ihmisiä, hankkimalla tavaroita ja palveluita, maksamalla veroja ja maksuja sekä investoimalla infrastruktuuriin ja terveydenhuoltoon. Uskomme vakaasti, että toimintamme voi hyödyttää isäntäyhteisöjämme niin taloudellisesti kuin yhteiskunnallisesti.

Olemme sitoutuneet luomaan ja ylläpitämään rakentavia, pitkäaikaisia suhteita sidosryhmiimme ja isäntäyhteisöihimme. Avoin vuoropuhelu kaikkien sidosryhmien kanssa on elintärkeää tulevaisuudellemme ja hyvälle suhteillemme isäntäyhteisöihin.

Ylläpidämme kunnioitusta, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja ihmisoikeuksia henkilöstömme, yhteisöjemme ja urakoitsijoidemme keskuudessa.

Meillä on pääpilaria, joiden varaan me rakennamme yhteiskunnallista lisäarvoa:

Työllistäminen

Uskomme, että suoraan ja epäsuorasti ihmisiä työllistämällä voimme olla konkreettisesti hyödyksi isäntäyhteisöillemme.

Yhteisöhankkeet

Jatkamme paikallisyhteisöjen tukemista erilaisten sosiaalisten ja koulutushankkeiden kautta

Hankinta

Hankinnassa teemme tiivistä yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa ja tuemme siten alueen taloutta.

Katse eteenpäin

Afarak jatkaa sitoutumistaan kestäväen kehityksen arvojen ylläpitämiseen ja edistämiseen yhtiön toiminnassa. Terveys- ja turvallisuusasiat pysyvät hallituksen avainprioriteettina, ja turvallisuuteen liittyvien toimintaperiaatteiden ja tapojen tarkastelu on käynnissä. Tavoitteena on parantaa turvallisuutta kaikilla työpaikoilla. Ympäristöinvestoinnit ovat tärkeitä Afarakille, ja luontovaikutusten minimoointiin tähtääviä hankkeita jatketaan läpi vuoden 2021. Lisäksi jatketaan investointeja paikallisyhteisöihin.

FERROKROMI- JA KROMIMALMIMARKKINAT

Afarak-konserni toimii pääasiassa kromimalmimarkkinoilla.

Suurin osa maailman kromimalmista käytetään metallurgisissa käyttökohteissa. Lisäksi kromimalmia käytetään vähäisemmässä määrin tulenkestävissä aineissa, valimohiekkana ja kemiallisena aineena, kuten alla on kuvattu. Afarak tuottaa ferrokromia, joka on metallurgisissa käyttökohteissa käytetyn kromin päätyyppi ja jonka kysyntää ohjaa pääasiassa ruostumattoman teräksen kysyntä.

Tämän johdosta kromimalmi ja ferrokromi ovat todella vahvasti sidoksissa ruostumattoman terästeollisuuden kehitykseen.

Katsaus vuoteen 2020

Pandemia on vaikuttanut maailman talouteen, mikä on johtanut yleisiin sulkutoimenpiteisiin, myös monien kaivosten ja tehtaiden sulkemiseen, hyvin raskaisiin aikoihin useilla markkinoilla ja merkkeihin välttämättömistä muutoksista maailmassa. Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) ennustaa 4,4% laskua maailman taloudessa. Rokotteiden hyväksyminen ja jakelu ovat yksi avaintekijöistä markkinamuutokselle.

Ruostumaton teräs

Globaali ruostumattoman teräksen tuotanto väheni lähes 3% ja oli 50,7 miljoonaa tonnia, mikä on vähemmän kuin mitä ennustettiin vuotta aikaisemmin.

Tämä on ensimmäinen lasku maailman tuotannossa neljän perättäisen kasvuvuoden jälkeen, poikkeuksena Kiina jossa oli kasvua 2,5% johtuen siitä että maa toipui hyvin nopeasti pandemiasta sekä Indonesia 15,5% kasvulla. Indonesia kärsi vähemmän pandemiasta ja sillä oli vahva vientimarkkinakysyntä.

Tuotanto USA:ssa ja Japanissa näytti yli 18% laskua, kun taas Eurooppa pienempää 7% laskua.

Valtaosassa ruostumattoman teräksen tuottajamaista tuotanto saavuttaa parasta aikaa pandemiaa edeltäviä määriä ja globaalin tuotannon odotetaan nousevan 55 miljoonaan tonniin vuonna 2021. Lentoliikenneteollisuus saavutti pohjansa 2020 ja vuonna 2021 odotetaan parannusta lentojen ja lentokonetilausten määrässä.

Ferrokromi

Kromimarkkina oli lasku-uralla melkein neljä vuotta, lähinnä johtuen ylitarjonnasta. Vuonna 2020 kromimalmin ja ferrokromin hinnat ovat olleet jyrkän hintapaineen alla mikä alkoi hiukan helpottaa vuoden lopussa. Kysyntä ei ole ollut tasaista, johtuen autoteollisuuden ja kuluttajatuotteiden vuoristoradasta yhdistettynä yleiseen varastojen purkuun toisen ja kolmannen kvartaalin aikana. Kiinan kromimalmin varastot kasvoivat yli neljään miljoonaan tonniin vuoden 2020 puolivälissä.

Ferrokromimarkkina on aloittanut vuoden 2021 nopealla hintanousulla, mikä näkyy päätuotteissa mukaanlukien matalahiilinen- ja erittäin matalahiilinen ferrokromi. Tämä johtuu nopeasta kysynnästä monilla eri sektoreilla, jotka ovat hyötynneet suurimpien talouksien elvytyspaketeista.

Malmin hintaan saattaa vaikuttaa Etelä-Afrikan vientitullipäätökset, ja myös voimakas riippuvuus Kiinan ferrokromituottajista saattaa olla lisätekijä joka tulee ottaa huomioon vuoden 2021 aikana.

Teollisuuden yleinen odotus on että hinnat toipuvat vuonna 2021. Tähän kuitenkin voi vaikuttaa pandemian ilmaantuvuus ja siitä seuraava vaikutus kysyntään ja tarjontaan.

Tämä epävarmuus huomioiden, joustavuuden ylläpitäminen on Afarakin avaintavoite joka auttaa sietämään erittäin muuttuvia markkinaolosuhteita.

Konserni on ottanut konservatiivisen näkemyksen vuodelle 2021 ja valmistautunut heikkoihin markkinaolosuhteisiin.

KONSERNIN TOIMINTAKATSAUS

Toiminnallisesti vuosi 2020 oli alhaisempi myynnin ja tuotannon vuosi konsernille johtuen pääasiassa meneillään olevan Covid-19 pandemian negatiivisista vaikutuksista. Molemmissa segmenteissä, erikoismetalliseos- ja rautametalliseossegmentissä tuotanto oli vuoden takaista alhaisempaa johtuen alhaisemmasta kysynnästä. Tämän lisäksi rautametalliseossegmentissä Mogale asetettiin business rescue-saneerausmenettelyyn vuoden 2020 aikana ja se raportoidaan nyt lopetettuna toimintona. Lisäksi myös COVID-19 rajoitti konsernin mahdollisuuksia kuljettaa materiaaleja Etelä-Afrikasta toisen kvartaalin aikana. Myyntimäärät kutistuivat molemmissa segmenteissä vuotta aiemmasta.

Myynti

Myyntivolyymit tippuivat sekä erikoismetalliseos- että rautametalliseossegmentissä. Konsernin jalostustoiminnan myynti supistui 58,1 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna ja oli 34 256 (2019: 81 802) tonnia. Erikoismetalliseosten myynti supistui 9 610 tonnia heikomman kysynnän takia. Rautametalliseossegmentissä myynti väheni merkittävästi verrattuna edelliseen vuoteen johtuen kysynnästä ja myynti on huomioitu vain siihen saakka kun Mogalen liiketoiminta eriytyi Afarak Groupista.

Kaivostoiminta

Konsernin kaivostoiminta väheni 48,3 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna ja oli 184 779 (2019: 357 557) tonnia. Turkin kaivostoiminta laski hivenen ja Etelä-Afrikan kaivostoiminta merkittävästi.

Erikoismetalliseossegmentissä kaivostuotanto laski hivenen 2,6% ja oli 73 306 (2019: 75 251) tonnia. Rautametalliseossegmentissä Etelä-Afrikan kaivosten kaivostoiminta laski vuonna 2020 60,5 prosenttia ja oli 111 472 (2019: 282 306) tonnia, johtuen minimiaalisesta kaivostoiminnasta Etelä-Afrikassa.

Jalostustoiminta

Konsernin jalostustoiminta väheni sekä erikoismetalliseos- että rautametalliseossegmentissä. Edelliseen vuoteen verrattuna lasku oli 56,7 prosenttia tuotantomäärän ollessa 29 997 (2019: 69 217) tonnia.

Alhaisempi tuotantotoiminta sekä erikoismetalliseos- että rautametalliseossegmentissä johti konsernin jalostustoiminnan supistumiseen edelliseen vuoteen verrattuna. Erikoismetalliseossegmentissä jalostustoiminta supistui 35,7 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna alhaisesta kysynnästä johtuen ja oli 16 409 (2019: 25 515) tonnia. Rautametalliseossegmentissä jalostustoiminta väheni 68,9 prosenttia 13 588 (2019: 43 702) tonniin ja on huomioitu vain siihen saakka kun Mogalen liiketoiminta eriytyi Afarak Groupista.

Henkilöstö

Vuoden 2020 lopussa Afarakin henkilöstön lukumäärä oli 621 (905). Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikaudella 2020 oli 747 (1 022).

KONSERNIN TALOUDELLINEN SUORIUTUMINEN

Meneillään oleva Covid-19 pandemia vaikutti negatiivisesti konsernin 2020 tulokseen. Matalahiilisen ferrokromin alhaisempi kysyntä ja heikommät myyntihinnat johtivat alhaisempaan kannattavuuteen konsernin tuloksessa verrattuna vuoteen 2019.

Afarak Group on oikaissut 2019 lukunsa Afarak Mogale (Pty) Oy:n määräysvallan menetyksestä ja sen lukujen konsolidoinnin lopettamisesta johtuen. Vuoden 2020 aikana Afarak Group uudelleenluokitteli Afarak Mogale (Pty) Ltd:n aiemmin raportoidut tuloslaskelman luvut lopetetuksi toiminnoksi. Aiemmin raportoituun taseeseen ei ole tullut muutoksia.

Epäsuotuisat myyntihinnat ja alhaisemmista tuotantomääristä seuranneet korkeammat kiinteät tuotantoon kohdistamattomat kustannukset pudottivat käyttökatteen -4,1 (2019: -5,4) miljoonaa euroon. Kuitenkin marginaalit pidettiin edellisen vuoden tasolla. Tulokseen vaikutti negatiivisesti myös Stelliten kaivoksen pitkäaikaisiin varoihin tehty alaskirjaus 21,5 miljoonaa euroa vähennettynä laskennallisilla veroilla 6,0 miljoonaa euroa. Lopetettujen toimintojen tulos oli 6,1 (2019: -52,8) miljoonaa euroa, huomioiden Mogalen liiketoiminnan tuloksen jota ei enää konsolidoida Afarak Groupiin.

Vuoden 2020 alussa markkina alkoi toipua, jonka seurauksena molempien segmenttien vuoden ensimmäisen kvartaalin taloudellinen suoriutuminen oli parempaa kuin vuotta aikaisemmin, ja kannattavuus oli parempi kuin edellisen vuoden vastaavalla jaksolla. Kuitenkin COVID-19 pandemian leviäminen vaikutti voimakkaasti elpymiseen ja kannattavuus heikkeni koko vuoden osalta.

2020 taloudellinen suoriutuminen

Afarak kohtasi haastavan vuoden. Konsernin liikevaihto laski huomattavat 38,9 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna ja oli 59,8 (2019: 97,9) miljoonaa euroa. Molemmissa segmenteissä liikevaihto väheni edelliseen vuoteen verrattuna. Erikoismetalliseossegmentissä liikevaihto väheni 35,5 prosenttia ja rautametalliseossegmentissä liikevaihto putosi 58,6 prosenttia.

Erikoismetalliseossegmentissä epäedulliset matalahiilisen ferrokromin myyntihinnat yhdistettynä alhaisempiin myyntivolyymeihin läpi vuoden 2020 johtivat koko vuoden liikevaihdon laskuun 35,5 prosenttia 53,2 (82,5) miljoonaa euroon. Rautametalliseossegmentissä liikevaihto laski merkittävästi vuonna 2020 ollen 6,1 (2019: 14,8) miljoonaa euroa verrattuna edelliseen vuoteen, johtuen lähinnä myytävän materiaalin heikommasta saatavuudesta, alhaisemmista myyntihinnoista, sekä myös COVID-19 vaikutuksesta, joka rajoitti konsernin mahdollisuuksia kuljettaa materiaaleja Etelä-Afrikasta toisen kvartaalin aikana

Tilikaudella 2020 Mogale uudelleenluokiteltiin keskeytetyksi toiminnoksi määräysvallan menetyksestä johtuen ja raportoitiin lopetettuna toimintona sekä ensimmäisen vuosipuoliskon 2020 sekä edellisen vuoden osalta.

Ensimmäisellä vuosipuoliskolla 2020 kirjattu positiivinen käyttökatte netottui toisen vuosipuoliskon tappioilla, johtuen yllämainituista syistä sekä COVID-19 pandemiasta vuoden aikana ja näiden seurauksena käyttökatte oli 0,3 (6,8) miljoonaa euroa. Alhaisempi ferrokromin tuotanto alhaisesta kysynnästä johtuen johti korkeimpiin kohdistamattomiin kustannuksiin. Samanaikaisesti rautamalmiseossegmentin tuotanto laski merkittävästi

johtuen minimaalisesta kaivostoiminnasta Etelä-Afrikan kaivoksilla. Huolimatta siitä että kannattavuuteen vaikutti negatiivisesti alhaisempi liikevaihto ja tuotanto, katteet kuitenkin paranivat verrattuna edelliseen vuoteen tehtyjen kustannusleikkausten ansiosta. Tulokseen vaikutti negatiivisesti myös Stelliten kaivoksen pitkäaikaisiin varoihin tehty alaskirjaus 21,5 miljoonaa euroa vähennettynä laskennallisilla veroilla 6,0 miljoonaa euroa.

Vuoden 2020 käyttökate segmenteille kohdistamattomista eristä oli -3,1 (-7,0) miljoonaa euroa.

MEUR	H1/20 Oikaistu	H2/20	2020	FY19 Oikaistu
Liikevaihto	35,5	24,3	59,8	97,9
Käyttökate	-2,8	-3,7	-4,1	-5,4
Käyttökateprosentti	-7,9	-15,2	-6,8	-5,5
Liiketulos	-9,6	-18,6	-28,2	-9,1
Liiketulosprosentti	-27,0	-76,5	-47,2	-9,2
Tulos, jatkuvat toiminnot	-4,6	-23,0	-27,6	-6,1
Tulos, lopetetut toiminnot	-11,5	17,6	6,1	-52,8
Tilikauden tulos	-16,2	5,4	-21,6	-58,9

Tase, kassavirta ja rahoitus

Konsernitaseen loppusumma 31.12.2020 oli 142,6 (223,6) (30.6.2020: 195,9) miljoonaa euroa ja nettovarot olivat yhteensä 29,8 (74,5) (30.6.2020: 50,3) miljoonaa euroa. Toisen vuosipuoliskon aikana eri valuutassa toimivista tytäryhtiöistä johtuvat kurssierot muuttuivat 13,7 miljoonaa euroa joka tulee Mogalen FCTR varauksen viennistä lopetuksi toiminnoksi. Konsernin rahavarat 31.12.2020 olivat 1,1 (5,4) miljoonaa euroa. Vuoden toisen puoliskon liiketoiminnan rahavirta oli negatiivinen -2,2 (3,1) miljoonaa euroa.

Omavaraisuusaste oli 20,9% (33,3%) (30.6.2020: 25,7%). Nettovelkaantumisaste vuoden 2020 lopussa laski 161,8 prosenttiin (74,0%) (30.6.2020: 108,7%). Tämä johtui korollisen velan laskusta 49,3 (60,5) (30.6.2020: 60,8) miljoonaan euroon.

Merkittävimmät muutokset taseessa vuoden aikana liittyivät Mogalen taseen alaskirjaamiseen lopetuksi toiminnoksi, johtuen siitä Afarak Group menetti Afarak Mogale (Pty) Oy:n määräysvallan.

Investoinnit, yritysostot ja -myynnit

Käyttöomaisuusinvestoinnit vuonna 2020 olivat 1,1 (5,0) miljoonaa euroa. Investoinnit koskivat lähinnä konsernin toimintojen ylläpitoa.

ERIKOISMETALLISEOSSEGMENTTI

Katsaus vuoteen 2020

Erikoismetalliseossegmentti aloitti vuoden suoriutuen tyydyttävästi, mutta COVID-19 pandemian leviäminen vaikutti rajusti elpymiseen. Matalahiilisen ferrokromin hinnat laskivat johtaen alhaisempaan liikevaihtoon. Alhaisesta kysynnästä johtuen tuotanto oli alhaisempaa, mikä johti korkeampiin kohdistamattomiin kustannuksiin.

Liikevaihto 53,2 MEUR (82,5 MEUR)	Käyttökate 0,3 MEUR (6,8 MEUR)	Liiketulos -1,3 MEUR (4,5 MEUR)
Kaivostuotanto 73 306 mt (75 251 mt)	Jalostustuotanto 16 409 mt (25 515 mt)	Jalostettujen tuotteiden myynti 16 999 mt (26 609 mt)
Henkilöstö 516 (534)		

Tuotanto

Kokonaistuotanto laski vuonna 2020 11 prosenttia 89 715 (2019: 100 765) tonniin, lähinnä vuoden toisen puoliskon aikana johtuen hiukan alhaisemmista kaivostonneista ja jalostettujen materiaalien suuremmasta pudotuksesta alhaisemmasta kysynnästä johtuen.

Kaivostoiminta molemmilla Turkin kaivoksilla laski vuonna 2020 hiukan verrattuna edelliseen vuoteen. Lasku oli yhteensä 2,6 prosenttia.

Jalostettujen materiaalien tuotanto laski 35,7% useista väliaikaisista tuotannon keskeytyksistä johtuen, joita tehtiin alhaisemman kysynnän vuoksi.

Myynti

Epäedullisen alhainen matalahiilisen ferrokromin myyntihinta yhdistettynä alhaisempiin myyntivolyymeihin vuonna 2020 johtivat siihen, että koko vuoden liikevaihto laski edelliseen vuoteen verrattuna.

Taloudellinen suoriutuminen

Epäedullinen matalahiilisen ferrokromin myyntihinta yhdistettynä alhaisempiin myyntivolyymeihin läpi vuoden 2020 johtivat siihen, että koko vuoden liikevaihto väheni 35,5 prosenttia 53,2 (2019: 82,5) miljoonaan euroon. Alhaisempi ferrokromin tuotanto alhaisempaan kysyntään sopeuttamiseksi johti ylimääräisiin tuotantoon kohdistamattomiin 3,4 (2,1) miljoonan euron kustannuksiin. Ensimmäisen vuosipuoliskon positiivinen käyttökate netottui toisen vuosipuoliskon aikana, johtuen edellä mainituista syistä sekä COVID-19 pandemian negatiivisesta vaikutuksesta läpi vuoden, johtaen 0,3 (2019: 6,8) miljoonan euron käyttökatteeseen.

MEUR	H1/20	H2/20	2020	2019
Liikevaihto	31,6	21,7	53,2	82,5
Käyttökate	1,7	-1,4	0,3	6,8
Käyttökateprosentti	5,3%	-6,3%	0,6%	8,3%
Liikevoitto	0,7	-2,0	-1,3	4,5
Liikevoittoprosentti	2,1%	-9,2%	-2,5%	5,4%

Katse eteenpäin

Rokotteisiin liittyvien positiivisten uutisten tulisi käynnistää ruostumattoman teräksen kysynnän elpymisen ja sen seurauksena myös kromin kysynnän elpymisen Kiinan ollessa pääasiallinen myötävaikuttaja.

Oletus perustuu konkreettisiin merkkeihin automarkkinan elpymisessä.

Lentoliikenneteollisuudessa oli pohjakosketus vuonna 2020, ja suunta voi olla vain parempaan vuoden 2021 tilausten ja myytyjen lentojen osalta.

Viimeisimpänä muttei vähäisimpänä, myös kotitalous- ja asuntomarkkinat näyttävät merkittävää roolia kysynnän kasvussa.

Odotuksia kehityssuunnalle antaa Euroopan ferrokromin sopimushinnan nousu tasolle 1,175 \$/pauna vuoden 2021 ensimmäisellä kvartaalilla, jossa on 3,1 prosenttia kasvua verrattuna neljanteen kvartaaliin 2020. Vuoden 2021 kaksi ensimmäistä kuukautta osoittivat jo parempaa kysyntää ja parempia hintoja matalahiiliselle ferrokromille.

RAUTAMETALLISEOSSEGMENTTI

Katsaus vuoteen 2020

Alhaisemmat ferrokromin sopimushinnat ja supistuneet myyntivolyymit johtivat rautametalliseossegmentin edellistä vuotta heikompaan taloudelliseen suoriutumiseen.

Esteet Afarakin vientitoiminnalle, sekä puuttumaan jäänyt myyntihinnan elpyminen huolimatta sopimushinnan noususta, loivat lisähaasteita ensimmäisen vuosipuoliskon aikana ja johtivat siihen että Afarak Mogale asetettiin business rescue -saneerausmenettelyyn.

Afarak Group oikaisi 2019 lukunsa johtuen Afarak Mogale (Pty) Oy:n määräysvallan menetyksestä ja konsolidoinnin lopettamisesta. Afarak Group uudelleen luokitteli Afarak Mogale (Pty) Oy:n aiemmin raportoidut tuloslaskelman luvut lopetettuina toimintoina. Aiemmin raportoituihin taselukuihin ei tullut muutoksia.

Liikevaihto 6,1 MEUR (14,8 MEUR)	Käyttökate -1,3 MEUR (-5,3 MEUR)	Liiketulos -23,8 MEUR (-6,2 MEUR)
Kaivostuotanto 111 472 mt (282 306 mt)	Jalostustuotanto 13 588 mt (43 702 mt)	Jalostettujen tuotteiden myynti 13 588 mt (43 702 mt)
Henkilöstö 83 (307)		

Tuotanto

Segmentin kokonaistuotanto laski 61,6 prosenttia 125 060 (326 008) tonniin.

Jalostettujen tuotteiden tuotanto vuoden 2020 ensimmäisellä vuosipuoliskolla on merkittävästi alhaisempaa verrattuna edelliseen vuoteen ja toisen vuosipuoliskon aikana Mogalen liiketoiminta eriytettiin Afarak Groupista.

Myynti

Rautametalliseossegmentin jalostettujen tuotteiden myynti tippui 37 936 tonnia edelliseen vuoteen verrattuna . Myynnin supistuminen oli erityisen suurta toisesta vuosineljänneksestä alkaen. Jalostettujen tuotteiden myyntimäärät toisella vuosipuoliskolla 2020 ovat mukana siihen saakka kun Mogalen liiketoiminta irtaantui Afarak Groupista.

Taloudellinen suoriutuminen

Epäedulliset ferrokromin sopimushinnat ja markkinaolosuhteet tekivät vuodesta 2019 haastavan ja vaikean rautametalliseossegmentille.

MEUR	H1/20 Oikaistu	H2/20	2020	FY19 Oikaistu
Liikevaihto	3,7	2,4	6,1	14,8
Käyttökate	-0,5	-0,8	-1,3	-5,3
Käyttökateprosentti	-13,5%	-31,2%	-20,5%	-35,6%
Liikevoitto	-0,9	-22,9	-23,8	-6,2
Liikevoittoprosentti	-24,3%	-954,2%	-388,1%	-42,2%

Etelä-Afrikan kaivosten toiminta keskeytettiin COVID sääntelystä johtuen ja saivat käynnistyä uudelleen pienemmällä miehityksellä ja infektiota estävillä kontrolleilla. Liikevaihto laski merkittävästi vuonna 2020 verrattuna edelliseen vuoteen, johtuen lähinnä myytävän materiaalin heikommasta saatavuudesta, alhaisemmista myyntihinnoista, sekä myös COVID-19 vaikutuksesta, joka rajoitti konsernin mahdollisuuksia kuljettaa materiaaleja Etelä-Afrikasta toisen kvartaalin aikana. Siitä huolimatta, että kannattavuutta heikensivät yllämainitut tekijät, käyttökateprosentti parani verrattuna edelliseen vuoteen toteutettujen kustannusleikkausten ansiosta. Tulokseen vaikutti negatiivisesti myös Stelliten kaivoksen pitkäaikaisiin varoihin tehty alaskirjaus 21,5 miljoonaa euroa vähennettynä laskennallisilla veroilla 6,0 miljoonaa euroa.

Katse eteenpäin

Konserni vastaa haastaviin olosuhteisiin ja on valmistautunut pidempään vaimeamman markkinan jaksoon. Olemme leikanneet maksimaalisesti kustannuksia tappiota tekevissä varallisuuserissa Etelä-Afrikan kaivoksilla.

RISKIENHALLINTA

Afarakin huolellinen suhtautuminen riskienhallintaan on merkittävä osatekijä menestyksessämme. Riskienhallinta on mukana kaikkien toimintojemme johtamisessa. Ymmärtämällä ja hallinnoimalla riskejä tarjoamme varmuutta ja luottamusta osakkeenomistajillemme, työntekijöillemme, asiakkaillemme, toimittajillemme ja paikallisyhteisöille. Itse asiassa uskomme, että menestyksenkäs riskienhallinta muodostaa kilpailuedun. Riskejämme tarkastellaan ja hallitaan koko konsernin tasolla. Ollessamme aidosti globaali yhtiö toimintojemme moninaisuuden hallinta koskien tuotevalikoimaa, maantieteellistä sijaintia, eri talousalueita ja valuuttoja muodostaa keskeisen osan riskienhallintaamme.

Riskienhallinta on yksi hallituksen, tarkastusvaliokunnan ja terveys- ja turvallisuusvaliokunnan päävastoista.

Kehitys Vuonna 2020

2020 oli haastava vuosi Afarakille. Tarkastusvaliokunnalla oli tärkeä rooli konsernin riskienhallintatoiminnan valvojana.

Tarkastuskomitea ja johto jatkoivat sisäisten prosessien ja menettelytapojen parantamista kriittisten riskien vähentämiseksi. Tiettyjä tuotantopäätöksiä tehtiin myös matalamman sopimushinnan vuoksi.

Yhtiö on uudelleenjärjestelmässä lyhytaikaista kaupallista lainaa pitkäaikaiseksi järjestelyksi ja tavoittelee myös aktiivisesti uusia rahoitusmahdollisuuksia divestointien kautta. Mikäli näissä tavoitteissa ei onnistuta, voi se aiheuttaa merkittävän riskin yhtiön toiminnan jatkuvuudelle.

Afarakin jalostustoiminnot Saksassa ja Etelä-Afrikassa kaivoksilla kuluttavat runsaasti energiaa, pääasiassa sähköä. Polttoaineiden ja energian maailmanmarkkinahinnoille on ollut ominaista voimakas vaihtelu, johon on liittynyt myös yleisen inflaatiokehityksen ylittävää kustannusten nousua. Etelä-Afrikassa pääosaa sähkön jakelusta, hinnasta ja saatavuudesta hallinnoi yksi toimija, Eskom. Sähkön hinnannousu ja/tai jakelun supistuminen ja epävarmuus voi vaikuttaa negatiivisesti Afarakin nykyiseen toimintaan, millä voi olla vaikutus konsernin taloudelliseen suorituskyykyyn.

Mikäli rokotteiden saatavuus ja teho ei riitä estämään COVID-19 pandemian leviämistä, merkittävät tuotannon keskeytykset ja alhainen kysyntä vaikuttavat jatkossakin heikentävästi liiketoimintaan. Tämän vuoksi Afarak arvioi tilannetta jatkuvasti hallitakseen riskialttiuttaan.

Johto toimi edelleen tiiviisti yhteistyössä yksiköiden kanssa jatkuvan seurannan ja valvonnan järjestämiseksi konsernin riskienhallintakäytännön mukaisesti. Terveys ja turvallisuus sekä Zero-Harm-tavoite ovat jatkossakin keskeinen osa konsernin riskienhallintastrategiaa.

Merkittävimmät Riskit

Lukuisilla eri tekijöillä voi olla vaikutus tulokseemme ja toimintoihimme. Seuraavassa kuvataan olennaisimpia riskejä, jotka voivat vaikuttaa Afarakiin.

OSAKETIETO

Afarak Group Oyj:n osake on listattu NASDAQ Helsingin pörssissä (AFAGR) sekä Lontoon pörssin päälisalla (AFRK).

31.12.2020 Afarak Group Oyj:n rekisteröity osakemäärä oli 252 041 814 (252 041 814) osaketta ja osakepääoma oli 23 642 049,60 (23 642 049,60) euroa.

31.12.2020 yhtiön hallussa oli 13 162 599 (13 677 599) omaa osaketta, mikä vastaa 5,22% (5,43%) liikkeeseen lasketuista osakkeista. 31.12.2020 ulkona olevien osakkeiden kokonaismäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 238 879 215 (238 634 25).

Yhtiön osakekurssi oli katsauskauden alussa 0,53 euroa NASDAQ Helsingissä ja 0,38 punttaa Lontoon pörssissä. Katsauskauden lopussa joulukuussa 2020 osakekurssi oli 0,23 euroa NASDAQ Helsingissä ja 0,20 punttaa Lontoon pörssissä. Vuoden 2020 aikana yhtiön yhden osakkeen hinta vaihteli NASDAQ Helsingissä 0,15-0,98 euron välillä ja yhtiön osakekannan markkina-arvo oli 31.12.2020 56,96 (1.1.2020: 133,83) miljoonaa euroa. Samana ajanjaksona yhtiön yhden osakkeen hinta vaihteli Lontoon pörssissä 0,05-0,75 punnan välillä ja yhtiön osakekannan markkina-arvo oli 31.12.2020 50,4 (1.1.2020: 94,52) miljoonaa punttaa.

Tammikuussa 2020 yhtiö ilmoitti muutoksista koskien Afarak Group Oyj:n omia osakkeita, kun yhteensä 115 000 omaa osaketta siirrettiin merkitsijöille. 16.12.2020 yhtiö kertoi muutoksesta Afarak Group Oyj:n omien osakkeiden määrässä, kun yhteensä 400 000 osaketta siirrettiin toimitusjohtaja Guy Konsbruckille osana hänen johtajasopimuksen palkitsemisohjelmaa.

Liputusilmoitukset

Vuoden aikana ei ollut liputusilmoituksia.

KAUPANKÄYNTITIEDOT

Afarak Group Oyj:n osake on listattu Lontoon pörssin päämarkkinalla ja NASDAQ Helsingin pörssissä. Afarakin osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena Lontoon pörssissä tunnuksella AFRK ja NASDAQ Helsingissä kaupankäyntitunnuksella AFAGR. ISIN-koodi on FI0009800098 ja kauppaa käydään Englannin punnissa ja euroissa.

OSAKKEEN KURSSIKEHITYS JA OSAKKEIDEN VAIHTO

Afarakin osakkeen kurssi vaihteli vuoden 2020 aikana Lontoon pörssissä 0,05 (2019: 0,38) ja 0,75 (2019: 0,78) Iso-britannian punnan ja NASDAQ Helsingissä 0,147 (2019: 0,4) ja 0,978 (2019: 0,97) euron välillä. Afarakin osakkeen päätöskurssi tilikauden päätöspäivänä oli Lontoossa 0,20 (2019: 0,38) punttaa ja Helsingissä 0,226 (2019: 0,53) euroa. 252 041 814 (2019: 252 041 814) osakkeen osakekannalla markkina-arvo tilinpäätöshetken kurssilla oli 50,4 (2019: 94,5) miljoonaa punttaa ja 57,0 (2019: 133,8) miljoonaa euroa.

Vuonna 2020 Afarakin osakkeen kokonaisvaihto oli 335 874 (2019: 248 862) kappaletta Lontoossa ja 47 131 285 (2019: 42 304 860) kappaletta Helsingissä, mikä edustaa 0,13 % (2019: 0,10%) Lontoossa ja 18,7 % (2019: 16,78%) Helsingissä tilinpäätöshetkellä rekisteröidystä osakekannasta.

OSAKKEENOMISTAJAT

Yhtiöllä oli 31.12.2020 yhteensä 6 238 osakkeenomistajaa (31.12.2019: 5 952), joista hallintarekisteröityjä oli kahdeksan. Rekisteröityjen osakkaiden lukumäärä 31.12.2020 oli 252 041 814 (2019: 252 041 814).

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2020

	Osakkeenomistaja	Osakkeiden lukumäärä	%
1	Skandinaviska Enskilda Banken AB	144 013 036	57,14%
2	Hino Resources Co. Ltd	36 991 903	14,68%
3	Afarak Group Plc	13 162 599	5,22%
4	Hanwa Company Limited	9 000 000	3,57%
5	Joensuun Kauppa ja Kone Oy	5 746 777	2,28%
6	Nordea Bank ABP	3 245 735	1,29%
7	Kankaala Markku Olavi	2 921 314	1,16%
8	Hukkanen Esa Veikko	1 908 108	0,76%
9	Saxo Bank A/S	1 720 379	0,68%
10	Osuusasunnot Oy	1 700 000	0,67%
	Yhteensä	220 409 851	87,45%
	Muut osakkeenomistajat yhteensä	31 631 963	12,55%
	Osakkeiden lukumäärä yhteensä	252 041 814	100,00%

Afarak Group Oyj:n hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat yhteensä 1 150 000 (2019: 1 150 000) Afarak Group Oyj:n osaketta, kun otetaan huomioon osakkeet, joita kyseiset henkilöt itse, lähipiirinsä ja määräysvalta- tai vaikutusvalta-yhteisöidensä kautta omistavat. Tämä vastaa 0,6 prosenttia (2019: 0,5%) kaikista 31.12.2020 merkityistä osakkeista.

OSAKEOMISTUKSEN JAKAUTUMINEN 31.12.2020

Osakkeiden lukumäärä	Osakkeenomistajien lukumäärä	% osakkeenomistajista	Osakkeiden lukumäärä	% osakkeiden lukumäärästä
1 – 100	1 134	18,1%	57 830	0,0%
101 - 1000	2 596	41,5%	1 250 095	0,5%
1001 - 10000	1 978	31,7%	6 903 606	2,7%
10001 - 100000	475	7,6%	12 935 193	5,1%
100001 - 1000000	44	0,7%	9 175 239	3,6%
1000001 – 10000000	8	0,1%	27 552 313	10,9%
10000001 -	3	0,0%	194 167 538	77,0%
Yhteensä	6 238	100%	252 041 814	100%
joista hallintarekisteröityjä	11	0,18%	149 803 858	59,44%
Yhteensä			252 041 814	100%

OSAKKEENOMISTAJAT OSAKASRYHMÄN MUKAAN 31.12.2020

	% osakkeiden lukumäärästä
Suomalaiset osakkeenomistajat joista:	22,07%
Liikkeyritykset	10,33%
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,34%
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00%
Kotitaloudet	11,40%
Ulkomaiset osakkeenomistajat	77,93%
Yhteensä	100,00%
joista hallintarekisteröityjä	59,44%

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Yhtiön varsinainen yhtiökokous pidettiin 22.6.2020. Varsinainen yhtiökokous hyväksyi tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen ja myönsi hallitukselle ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden tilikaudelta 2019.

Lisäksi varsinainen yhtiökokous päätti, ettei vuodelta 2019 makseta osinkoa.

Yhtiökokous päätti, että hallituksen puheenjohtajalle maksetaan 4 500 euroa kuukaudessa, tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle maksetaan 5 550 euroa kuukaudessa ja hallituksen jäsenelle maksetaan 3 500 euroa kuukaudessa. Sen lisäksi maksetaan valiokuntatyöskentelystä 1 500 euroa kuukaudessa. Yhtiön johtoon kuuluvat hallituksen jäsenet eivät ole oikeutettuja hallitus- tai valiokuntatyöskentelystä maksettaviin palkkioihin. Hallituksen jäsenille korvataan matkustus- ja majoituskulut sekä muut suoraan hallitus- tai valiokuntatyöskentelyyn liittyvät kulut yhtiön matkustussääntöjen mukaisesti.

Yhtiökokous päätti että Afarakin hallitukseen valitaan kolme jäsentä: Jelena Manojlovic, Thorstein Abrahamsen ja Guy Konsbruck valittiin uudelleen.

Yhtiökokous päätti, että tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy valitaan uudelleen yhtiön tilintarkastajaksi vuodelle 2020.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeannista sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutuksen nojalla voidaan laskea liikkeeseen yhdessä tai useammassa erässä enintään 50 000 000 uutta tai Yhtiön hallussa olevaa osaketta. Tämä vastaa noin 19,8 % yhtiön tämän hetkisistä rekisteröidyistä osakkeista.

Valtuutusta saatetaan käyttää muiden asioiden ohella lisärahoituksen hankkimiseen ja yritys- ja liiketoimintaostojen mahdollistamiseen tai muihin järjestelyihin ja investointeihin tai henkilöstön sitouttamisohjelmiin. Valtuutuksen nojalla, hallitus voi päättää maksullisista tai maksuttomista osakeanneista. Osakkeiden merkintähinnan maksu voidaan harkinnan mukaan suorittaa myös muutoin kuin rahalla. Valtuutus sisältää oikeuden päättää osakkaiden etuoikeuden heikentämisestä osakkeiden merkitsemiseen mikäli osakeyhtiölaki sen sallii. Valtuutus korvaa kaikki aikaisemmat valtuutukset ja on voimassa kahden (2) vuoden ajan yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Varsinainen yhtiökokous 2021

Afarakin vuoden 2021 varsinainen yhtiökokous pidetään osakeyhtiölain edellyttämässä määräajassa

Voitonjakoehdotus

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuonna 2021 ei jaeta osinkoa eikä makseta pääomanpalautusta.

VIITTAAMALLA SISÄLLYTETYT TIEDOT

Konsernin avainluvut, lähipiiritapahtumat sekä tiedot osakepääomasta ja optio-oikeuksista on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa. Konsernin emoyhtiön hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan osakeomistus on esitetty emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvitys on esitetty erillisinä raportteina tässä vuosikertomuksessa.

Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisvaatimusten (UK Listing Authority listing rules “LR” 9.8.4C R) mukaiset liitetiedot löytyvät seuraavasti:

Sektori	Aihe	Sijainti
1	Aktivoidut korot	1.8. Konsernitaseen liitetiedot, 9 . Aineelliset hyödykkeet.
2	Tilintarkastamattomien taloustietojen julkistaminen	Ei sovelleta
4	Pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien yksityiskohdat	1.8. Konsernitaseen liitetiedot, 18. Osakeperusteiset maksut
5	Johdon palkkaeduista luopuminen	Ei sovelleta

6	Johdon tulevista palkkaeduista luopuminen	Ei sovelleta
7	Suunnattu maksullinen anti	Ei sovelleta
8	Kohta (7) liittyen merkittäviin tytäryrityksiin	Ei sovelleta
9	Emoyhtiön osallistuminen listattavan tytäryhtiön markkinoille saattamiseen	Ei sovelleta
10	Merkittävät sopimukset	1.8. Konsernitaseen liitetiedot, 1.9.2 Lähipiiriliiketoimet
11	Määräysvaltaisen osakkaan tarjoamien palveluiden kustannus	Ei sovelleta
12	Osakkeenomistajien luopuminen osingoista	Ei sovelleta
13	Osakkeenomistajien luopuminen tulevista osingoista	Ei sovelleta
14	Määräysvaltaisten osakkeenomistajien kanssa tehdyt sopimukset	Ei sovelleta

Kaikki yllä mainittu ristiin viitattu tieto on sisällytetty hallituksen toimintakertomukseen viittaamalla.

TUNNUSLUVUT

TALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

Jatkuvat toiminnot

		2020	2019	2018
			Oikaistu	
Liikevaihto	EUR '000	59 805	97 894	194 013
Käyttökate	EUR '000	-4 050	-5 432	-1 017
% liikevaihdosta		-6,8 %	-5,5 %	-0,5 %
Liikevoitto/-tappio	EUR '000	-28 192	-9 050	-14 092
% liikevaihdosta		-47,1 %	-9,2 %	-7,3 %
Voitto / tappio ennen veroja	EUR '000	-32 447	-5 756	-18 541
% liikevaihdosta		-54,3 %	-5,9 %	-9,6 %
Oman pääoman tuotto	%	-53,0 %	-5,4 %	-11,5 %
Sijoitetun pääoman tuotto	%	-18,3 %	0,9 %	-6,0 %
Omavaraisuusaste	%	20,9 %	33,3 %	-58,3 %
Nettovelkaantumisaste	%	161,8 %	74,0 %	8,2 %
Henkilöstön lukumäärä tilikauden lopussa		621	905	942

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

		2020		2019		2018	
				Oikaistu			
		Konserni	Jatkuvat toiminnot	Konserni	Jatkuvat toiminnot	Konserni	Jatkuvat toiminnot
Osakekohtainen tulos, laimentamaton	EUR	-0.07	-0.10	-0.23	-0.02	-0.07	-0.07
Osakekohtainen tulos, laimennusvaikutuksella oikaistu	EUR	-0.07	-0.10	-0.23	-0.02	-0.07	-0.07
Osakekohtainen oma pääoma	EUR	0.12	0.12	0.28	0.28	0.58	0.58
Varojen jako *	EUR '000						
Osakekohtainen varojenjako *	EUR	0.00		0.00		0.00	
Voittokerroin (P/E-luku)	EUR	neg		neg		neg	
Osakkeiden lukumäärän keskiarvo	1,000	238 488		251 785		260 080	
Osakkeiden lukumäärän keskiarvo, laimennusvaikutuksella oikaistu	1,000	241 403		254 374		260 702	
Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa	1,000	252 042		252 042		263 040	
Osakkeen kurssikehitys (NASDAQ Helsinki)							
Keskikurssi	EUR	0,33		0,90		0,94	
Alin kurssi	EUR	0,15		0,40		0,67	
Ylin kurssi	EUR	0,98		0,97		1,2	
Osakekannan markkina-arvo	EUR '000	56 961		133 834		190 968	
Osakkeiden vaihto	EUR '000	15 687		37 961		27 594	
Osakkeiden vaihto	%	18,7 %		16,8 %		11,1 %	
Osakkeen kurssikehitys (Lontoon pörssi)							
Keskikurssi	EUR	0,32		0,72		1,00	
	GBP	0,28		0,63		0,89	
Alin kurssi	EUR	0,06		0,43		0,82	
	GBP	0,05		0,38		0,73	
Ylin kurssi	EUR	0,84		0,88		1,05	
	GBP	0,75		0,78		0,93	
Osakekannan markkina-arvo	EUR '000	56 070		111 090		213 190	
	GBP '000	50 408		94 516		190 705	
Osakevaihto	EUR '000	96		167		28	
Osakevaihto	GBP '000	85		146		25	
Osakevaihto	%	0,1 %		0,1 %		0,0 %	

*Tilikausilta 2019 ja 2020 yhtiö ei jakanut pääoman palautusta. Vuoden 2020 osalta hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle että tilikaudelta 2020 ei jaeta osinkoa eikä makseta pääomanpalautusta.

TALOUEDELLISTEN TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT

Taloudelliset tunnusluvut

Oman pääoman tuotto (ROE), %	Kauden tulos / Oma pääoma (keskimäärin) * 100
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	(Tulos ennen veroja + rahoituskulut) / (Taseen loppusumma – korottomat velat) keskimäärin * 100
Omavaraisuusaste,%	Oma pääoma / (Taseen loppusumma – saadut ennakot) * 100
Nettovelkaantumisaste,%	(Korolliset velat – likvidit varat) / Oma pääoma * 100
Käyttökate	Liikevoitto + poistot + arvonalentumiset
Liikevoitto / -tappio	Liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella oikaistuna, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot, arvonalentumistappiot ja liiketoiminnan muut kulut. Kurssierot sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät tavanomaiseen liiketoimintaan liittyvistä eristä. Rahoitukseen liittyvät kurssierot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Osakekohtaiset tunnusluvut

Osakekohtainen tulos, laimentamaton	Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus tilikauden tuloksesta / Kauden aikana ulkona olleiden osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo
Osakekohtainen tulos, laimennusvaikutuksella oikaistu	Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus tilikauden tuloksesta / Kauden aikana ulkona olleiden osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo
Osakekohtainen oma pääoma	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma / Kauden aikana ulkona olleiden osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo
Osakekohtainen varojenjak	Varojenjak/ Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa. Yllä olevassa osakekohtaisessa tunnuslukutaulukossa on esitetty kyseisen vuoden tulokseen perustuva osingonjak ja pääomanpalautus. Varsinainen osingonjak ja pääomanpalautus tapahtuvat seuraavan vuoden aikana.
Voittokerroin (P/E-luku)	Osakekurssi kauden lopussa / Osakekohtainen tulos
Keskikurssi	Osakkeen valuuttamääräinen kokonaisvaihto kaudella / Kaudella vaihdettujen osakkeiden lukumäärä
Osakekannan markkina-arvo	Osakkeiden lukumäärä * Osakekurssi kauden lopussa

TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Yhtiö julkisti 7 tammikuuta 2021 taloudellisen raportoinnin kalenterin vuodelle 2021.

Yhtiö ilmoitti 26 tammikuuta 2021, että Helsingin hallinto-oikeus ei muuttanut Finanssivalvonnan päätöstä seuraamismaksua koskien.

Yhtiö julkisti 25 helmikuuta 2021, että Afarak Group Oyj on jättänyt valituslupahakemuksen ja valituksen Korkeimmalle hallinto-oikeudelle Helsingin hallinto-oikeuden päätöksestä.

Yhtiö julkisti 12 maaliskuuta 2021 että se on on päättänyt suunnatusta maksuttomasta osakeannista jonka lopputuloksena saadaan lisäomistusoikeutta kaivosvarallisuudesta Etelä-Afrikassa.

Yhtiö ilmoitti 23 maaliskuuta 2021 muutoksesta Afarak Group Oyj:n omien osakkeiden määrässä. Yhteensä 7 088 608 Yhtiön hallussa ollutta omaa osaketta on siirretty siten, että ne eivät enää ole Yhtiön tai sen tytäryhteisön hallussa.

Liputusilmoitukset tilikauden päättymisen jälkeen

24 maaliskuuta 2021 Afarak Group teki Finanssivalvonnalle arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 §:n mukaisen liputusilmoituksen, jonka mukaan Afarakin yhteenlaskettu omistus Yhtiön osakkeista on laskenut alle 5 prosentin rajan.

Ilmoituksen mukaan Afarakin omien osakkeiden lukumäärä on 23.3.2021 toteutetun Afarakin omien osakkeiden luovutusta koskevan järjestelyn seurauksena 6 073 991 osaketta, mikä vastaa noin 2,41 prosenttia Afarakin osakemäärästä.

TILINPÄÄTÖS
1.1.-31.12.2020

KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS

KONSERNIN TULOSLASKELMA

Afarak Group on oikaissut 2019 lukunsa, koska se menetti Afarak Mogale (Pty) Ltd:n määräysvallan ja lopetti sen konsolidoinnin lukuihinsa. Afarak Group uudelleenluokitteli Afarak Mogale (Pty) Ltd:n aiemmin raportoimansa tuloslaskelman luvut lopetuiksi toiminnoiksi. Aiemmin raportoituihin taselukuihin ei ole tullut muutoksia.

EUR '000	Liite	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019 Oikaistu
Liikevaihto	1	59 805	97 894
Liiketoiminnan muut tuotot	2	1 333	1 216
Materiaalit ja palvelut		-43 514	-73 282
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	3	-15 432	-19 474
Poistot	4	-2 626	-3 618
Arvon alentumiset	4	-21 515	0
Liiketoiminnan muut kulut	5	-6 243	-10 917
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	12	0	-868
Liikevoitto/(-tappio)		-28 192	-9 050
Synergy Africa Ltd:n hankinta		0	7 069
Rahoitustuotot	6	8 548	3 437
Rahoituskulut	6	-12 804	-7 213
Voitto/tappio ennen veroja		-32 448	-5 756
Tuloverot	7	4 804	-309
Tilikauden voitto/(tappio), jatkuvat toiminnot		-27 644	-6 065
Tilikauden voitto/(tappio), lopetetut toiminnot	8	6 073	-52 812
Tilikauden voitto/(tappio)		-21 571	-58 878
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-17 672	-57 577
Määräysvallattomille omistajille		-3 899	-1 301
		-21 571	-58 878
Emoyhtiön osakkeenomistajille kauden voitosta/tappiosta laskettu osakekohtainen tulos	9		
laimentamaton osakekohtainen tulos (EUR), konserni yhteensä		-0,07	-0,23
laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EUR), konserni yhteensä		-0,07	-0,23
laimentamaton osakekohtainen tulos (EUR), jatkuvat toiminnot		-0,10	-0,02
laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EUR), jatkuvat toiminnot		-0,10	-0,02

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

EUR '000	Liite	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019 Oikaistu
Tilikauden voitto/(tappio), jatkuvat toiminnot		-27 644	-6 065
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleenarvostaminen		-1 308	-2 740
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Ulkomaisten yksikköjen muuntoerot - Konserni		-8 264	2 166
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		-9 572	-574
Tilikauden laaja tulos, jatkuvat toiminnot		-37 216	-6 639
Jakautuminen (jatkuvat toiminnot):			
Emoyhtiön omistajille		-32 256	-5 311
Määräysvallattomille omistajille		-4 960	-1 328
		-37 216	-6 639
Tilikauden voitto/(tappio), lopetetut toiminnot		6 073	-52 812
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot	8	-13 719	0
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		-13 719	0
Tilikauden laaja tulos, lopetetut toiminnot		-7 646	-52 812
Jakautuminen (lopetetut toiminnot):			
Emoyhtiön omistajille		-7 646	-52 812
Määräysvallattomille omistajille		0	0
		-7 646	-52 812
Tilikauden laaja tulos		-44 863	-59 451
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-39 903	-58 123
Määräysvallattomille omistajille		-4 960	-1 328
		-44 863	-59 451

KONSERNITASE

EUR '000	Liite	31.12.2020	31.12.2019
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	10	61 617	110 798
Liikearvo	11	42 105	45 414
Muut aineettomat hyödykkeet	11	6 232	7 010
Muut rahoitusvarat	14	260	1 048
Laskennalliset verosaamiset	20	2 916	3 419
		113 130	167 689
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	15	13 464	29 964
Myyntisaamiset ja muut saamiset	16	14 901	20 556
Rahavarat	17	1 098	5 389
		29 463	55 909
Varat yhteensä		142 593	223 598

KONSERNITASE (JATKUU)

EUR '000	Liite	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	18	23 642	23 642
Ylikurssirahasto		25 223	25 223
Vararahasto		65	89
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		208 005	207 850
Muuntoerot		-40 540	-19 618
Kertyneet voittovarot		-188 860	-169 880
		27 536	67 306
Määräysvallattomien omistajien osuus			
		2 269	7 230
Oma pääoma yhteensä		29 806	74 536
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	20	11 437	21 573
Korolliset velat	14	34 589	18 290
Eläkevelat	22	23 359	22 475
Muut pitkäaikaiset velat	23	33	2 668
Varaukset	21	11 390	19 052
		80 808	84 058
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	23	14 529	19 853
Varaukset	21	179	177
Verovelat	23	2 545	2 754
Korolliset velat	14	14 725	42 220
		31 978	65 004
Velat yhteensä		112 786	149 062
Oma pääoma ja velat yhteensä		142 593	223 598

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

EUR '000	Liite	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019 Oikaistu
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden voitto/(tappio), jatkuvat toiminnot		-27 644	-6 065
Oikaisut:			
Liiketoimet, johon ei liity maksutapahtumaa			
Poistot ja arvonalentumiset	4	23 773	3 619
Synergy Africa Ltd:n hankinta		0	-7 069
Rahoitustuotot ja -kulut	6	4 047	3 632
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	13	0	868
Tuloverot	7	-4 803	-2 546
Osakeperusteiset maksut	19	60	605
Pitkääaikaisten varojen luovutusvoitot		6 244	-3 325
Käyttöpääoman muutos:			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		2 134	16 079
Vaihto-omaisuuden muutos		7 191	18 124
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		1 616	-7 289
Varausten muutos		585	9 007
Maksetut korot		-2 939	-2 492
Saadut korot		-85	-66
Muut rahoituserät		-1 701	-14 354
Maksetut tuloverot		-1 702	-657
Lopetetut toiminnot	8	-11 189	-10 386
Liiketoiminnan rahavirta		-4 415	-2 315
Investointien rahavirrat			
Tytäryhtiöiden hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla		0	684
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-958	-1 684
Investoinnit muihin sijoituksiin, netto		47	-193
Myönnetyt lainat ja lainsaamisten takaisinmaksut, netto		48	398
Investointien rahavirta		-863	-795
Rahoituksen rahavirta			
Omien osakkeiden hankinta	18	0	-26 389
Lainojen nostot		3 215	33 155
Lainojen takaisinmaksut		-3 749	-6 902
Rahoitusleasingvelkojen takaisinmaksut		-193	-222
Lyhytaikaisten rahoituserien muutos		2 002	-3 457
Rahoituksen rahavirta		1 275	-3 815
Rahavarojen muutos		-4 002	-6 926
Rahavarat tilikauden alussa		5 389	12 132
Valuuttakurssimuutosten vaikutus		-289	182
Rahavarat tilikauden lopussa		1 098	5 389
Muutos konsernitaseessa	17	-4 002	-6 926

Lopetetettujen toimintojen rahavirta on kuvattu tarkemmin liitteessä 8.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

EUR '000

A = Osakepääoma

B = Ylikurssirahasto

C = Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

D = Muuntoerot

E = Kertyneet voittovarot

F = Vararahasto

G = Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä

H = Määräysvallattomien omistajien osuus

I = Oma pääoma yhteensä

EUR '000	Liite	EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVA								I
		A	B	C	D	E	F	G	H	
Oma pääoma 31.12.2018		23 642	25 223	231 292	- 21 811	- 107 968	98	150 476	372	150 848
Tilikauden voitto/(tappio) 1- 12/2019						-57 576		-57 576	-1 301	-58 877
Muut laajan tuloksen erät					2 193	-2 740		-547	-27	-574
Tilikauden laaja tulos yhteensä					2 193	-60 316		-58 123	-1 328	-59 451
Osakeperusteiset maksut	19			605				605		605
Osakeanti	18			783				783		783
Omien osakkeiden hankinta	18			-26 389				-26 389		-26 389
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta	18			1 559		-1 596		-37	8 186	8 149
Muut oman pääoman muutokset							-9	-9		-9
Oma pääoma 31.12.2019		23 642	25 223	207 850	- 19 618	- 169 880	89	67 306	7 230	74 537
Tilikauden voitto/(tappio) 1- 12/2020						-17 672		-17 672	-3 899	-21 571
Muut laajan tuloksen erät					-7 203	-1 308		-8 511	-1 061	-9 572
Määräysvallan menetys tytäryhtiöstä (muuntoerot)	8				-13 719			-13 719		-13 719
Tilikauden laaja tulos yhteensä					-20 922	-18 980		-39 902	-4 961	-44 863
Osakeperusteiset maksut	19			60				60		60
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta	18			95				95		95
Muut oman pääoman muutokset							-24	-24		-24
Oma pääoma 31.12.2020		23 642	25 223	208 005	-40 540	-180 860	65	27 536	2 269	29 806

1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1.1 YRITYKSEN PERUSTIEDOT

Afarak Group on kaivos- ja mineraaliyhtiö, joka tavoittelee vakaata kasvua. Yhtiöllä on erikoismetalliliiketoimintaa Etelä-Euroopassa ja rautametalliliiketoimintaa eteläisessä Afrikassa. Konsernin emoyritys on Afarak Group Oyj (Y-tunnus: 0618181-8). Emoyrityksen kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on Kaisaniemenkatu 4, 00100 Helsinki. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Afarak Group Oyj:n pääkonttorista, ja se on myös nähtävillä yhtiön verkkosivuilla: www.afarak.com.

Afarak Group Oyj:n osake on noteerattu NASDAQ Helsinki Oy:ssä (kaupankäyntitunnus: AFAGR) pienten yhtiöiden luokassa perusteellisuus-toimialaryhmässä sekä Lontoon pörssin päälistalla (AFRK).

1.2 TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Laatimisperusta

Tämä Afarak Groupin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2020 voimassa olleita IAS- ja IFRS- standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitoa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä EU:n asetuksessa (EY) 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, ellei laadintaperiaatteissa jäljempänä muuta ole kerrottu. Konsernitilinpäätöstiedot esitetään pyöristettynä lähimpään tuhanteen euroon, ellei toisin ole mainittu.

Afarak Group Oyj:n hallitus on 31.3.2021 hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaisesti osakkeenomistajat päättävät tilinpäätöksen vahvistamisesta sen julkistamisen jälkeen pidettävässä varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Tilinpäätöksen esittämistapa

Konsernitilinpäätöksessä esitetään edellisen tilikauden vertailutiedot. Lisäksi konserni esittää ylimääräisen taselaskelman aikaisimman esitetyn kauden alussa, kun tapahtuu laskentaperiaatteiden takautuva muutos, takautuva oikaisu tai tilinpäätöserien uudelleenluokittelu, jolla on olennainen vaikutus konserniin.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyritys Afarak Group Oyj, sen tytäryritykset, yhteisyritykset sekä osakkuusyritykset. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Myös potentiaalisen äänivallan olemassaolo on otettu huomioon määräysvallan syntymisen ehtoja arvioitaessa silloin, kun potentiaaliseen äänivaltaan oikeuttavat instrumentit ovat tarkasteluhetkellä toteutettavissa. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta.

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Tilikauden voiton jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä ja määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään omana eräänä taseessa oman pääoman osana.

Yhteisyritykset ovat yrityksiä, joissa kullakin yhteisyrityksen osapuolella on omistusosuus ja osapuolten välillä on sopimukseen perustuva järjestely, joka synnyttää yhteisen määräysvallan, joka kohdistuu yksikön taloudelliseen toimintaan.

Konserni omisti Synergy Africa Ltd -nimisestä yhtiöstä 51 % 31.3.2019 asti. Synergy Africa Ltd:n osakkeenomistajat olivat tehneet sopimuksen yhteisyrityksestä, jossa osakkailla oli yhteinen määräysvalta. 1.4.2019 Afarak hankki 49% lisäosuuden Synergy Africa Ltd:n osakkeista ja samalla Synergy Africa Ltd:tä koskeva yhteisyrityssopimus päättyi. Hankintahetkestä alkaen Afarak omistaa 100% Synergy African osakekannasta ja yhdistelee Synergy Africa Ltd:n ja sen tytäryhtiöt konserniinsa tytäryhtiöinä. Ennen hankintahetkeä (1.1.-31.3.2019) Synergy Africa Ltd tytäryhtiöineen yhdistellään Afarak -konserniin yhteisyrityksinä, jolloin Afarak-konsernin osuus yhteisyrityksen voitoista ja tappioista esitetään yhdellä rivillä konsernituloslaskelmassa.

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa Afarak Groupilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyritysten velvoitteiden täyttämiseen. Osakkuusyrityssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon.

Ulkomaanrahan määräisten erien muuntaminen

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrityksen Afarak Group Oyj:n toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisiksi käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia tai keskuspankkien julkaisemia keskikursseja. Ulkomaanrahan määräiset monetaariset erät on muunnettu toimintavaluutan määräisiksi kunkin raportointijakson päätöspäivän kursein. Liiketoiminnan kurssivoitot ja tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevaihdossa, liiketoiminnan kuluissa ja rahoituserissä. Suojauslaskentaa ei ole sovellettu.

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten tytäryritysten tuotto- ja kuluerät sekä rahavirtalaskelman erät muunnetaan euroiksi kauden keskimääräisiä valuuttakursseja ja taseet raportointikauden päättämispäivän valuuttakursseja käyttäen. Tästä syntyvät muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Myös ulkomaisten tytäryritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyvä muuntoeron muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Omaan pääomaan kertyneet muuntoerot siirretään tulosaikutteisiksi luokittelun oikaisuna osana luovutusvoittoa tai tappiota, kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan kokonaan tai osittain.

Ulkomaisten yritysten hankinnoista kirjatut liikearvot sekä muut hankintojen yhteydessä tunnistetut varat ja velat on kirjattu kunkin hankitun tytäryhtiön toimintavaluutassa. Toimintavaluutan summat on muunnettu euromääräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

IAS 21:n mukaisesti kurssierot nettosijoituksista ulkomaisiin yksiköihin kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Nettosijoitukset käsittävät myös konsernin ulkomaisille yksiköille myöntämiä pitkäaikaisia lainoja, joiden suorittamista ei ole suunniteltu ja joiden suorittaminen ei ole todennäköistä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Kertyneet muuntoerot siirretään tulosaikutteisiksi luokittelun oikaisuna, kun sijoituksesta ulkomaiseen yksikköön luovutaan.

Liikevoitto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Afarak Group on määritellyt sen seuraavasti: Liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään materiaali- ja palveluostot sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneet kulut, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Osakkuusyrityksien ja yhteisyritysten tulo-osuudet sisältyvät liikevoittoon niiltä osin kuin ne liittyvät konsernin ydinliiketoimintoihin. Kurssierot sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä kolmansien osapuolten kanssa; muutoin ne on kirjattu rahoituseriin.

Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelman erät esitetään liikevoiton ulkopuolella.

IAS 1:n muutoksessa tuli vaatimus muiden laajan tuloksen erien ryhmittelystä. Ne muut laajan tuloksen erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteiseksi pitää esittää erillään eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää luokittelun muutoksesta johtuvina erinä tulosvaikutteisiksi. Tämä standardimuutos vaikutti muiden laajan tuloksen erien esitystapaan.

Tuloutusperiaatteet

Konserni noudattaa IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista standardia. Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden hallinta on siirtynyt ostajalle. Hallinta siirtyy joko ajan mittaan tai tiettyä ajankohtana. Hallinnan siirto riippuu toimitusehdoista (Incoterms). Jotkin niistä sisältävät riskin siirron asiakkaalle ennen materiaalin toimittamista loppuasiakkaalle. Näiden toimitusehtojen yhteydessä rahtia voidaan pitää erillisenä suoritusveloitteenä, mutta koska niitä ei ole määrältään monta, konserni ei tulouta kyseistä rahtia erillään myynnistä. Toimitusehto on pääsääntöisesti FCA, CIF tai FOB, jolloin tuloutus tapahtuu, kun tavara on luovutettu ostajan rahdinkuljettajalle tai toimitettu ostajan nimeämään alukseen.

Konserni saa yleensä asiakkailtaan lyhytaikaisia ennakkoja tai suorituksen asiakirjoja vastaan (CAD). Maksuehto on yleensä enintään 60 päivää kuukauden lopusta tai kaupintasopimuksellisilla asiakkailla kaupintaraportista. Transaktiohintaa perustuu julkisiin hintanoteerauksiin preemioineen tai vähennyksineen ja spot-kaupat tehdään neuvottelujen perusteella. Sopimuksen tuloutus tapahtuu, kun tavarat toimitetaan, ja tuotto kirjataan riskin siirtymiseen liittyvällä Incoterms-ehdolla.

Toimialalle tyypillisesti mineraalirikasteita myydessä laskutetaan toimituksen yhteydessä ennakkolasku. Lopullinen laskutusmäärä laskutetaan ja tuloutetaan, kun kyseisen toimituserän lopullinen määrä ja mineraalipitoisuus sekä hinnoittelu on määritetty.

Tuotot, jotka syntyvät muusta kuin konsernin pääasiallisesta liiketoiminnasta, kirjataan liiketoiminnan muiksi tuotoiksi. Pitkäaikaisten omaisuuserien tai omaisuuserien ryhmien luovutuksista aiheutuneet menot vähennetään luovutusvoitoista.

Eläkevelvoitteet

Afarak Groupin eläkejärjestelyt luokitellaan maksuperusteisiksi tai etuuspohjaisiksi järjestelmiksi (Saksa ja Turkki). Maksuperusteisten järjestelmien maksut jaksotetaan kyseisen kauden kuluiksi. Etuuspohjaisten järjestelmien vastuun nykyarvo on arvioitu etuoikeusyksikköön perustuvalla menetelmällä (Projected Unit Credit Method) ja kirjattu taseeseen pitkäaikaisena velkana. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin, kun ne toteutuvat, ja etuuspohjaisen järjestelmän nettovelka tai varat esitetään taseessa täysimääräisenä.

Osakeperusteiset maksut

Optio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tasaerinä oikeuden syntymisajanjakson aikana. Optioiden myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu konsernin arvioon siitä optioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Käypä arvo määritetään soveltuvan optiohinnoittelumallin perusteella (esimerkiksi Black-Scholes). Ei-markkinaperusteisten ehtojen vaikutuksia ei sisällytetä option käypään arvoon, vaan ne otetaan huomioon niiden optioiden arvioidussa määrässä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajankohdan lopussa. Konserni päivittää oletuksen lopullisesta optioiden määrästä jokaisen tilikauden päätöspäivänä. Arvioiden muutokset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan. Kun optio-oikeuksia käytetään, osakemerkintöjen perusteella saadut rahasuoritukset kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon mahdollisilla transaktiomenoilla oikaistuna.

Konserni suuntaa ajoittain hallituksen jäsenille tai konsernin avainhenkilöille maksuttoman osakeannin varsinaisen yhtiökokouksen hyväksymänä. Palkitsemisohjelma maksetaan osakkeina ja luokitellaan osakeperusteisesti suoritettavaksi etuudeksi konsernin tilinpäätöksessä. Luovutettujen osakkeiden käypä arvo määritetään perustuen Afarak Groupin osakkeen arvoon myöntämispäivänä. Siten yhteenlaskettu käypä arvo on luovutettavien osakkeiden lukumäärä kerrottuna osakkeen arvolla myöntämispäivänä. Tuloslaskelmassa kulu merkitään oikeuden syntymisajanjakson aikana henkilöstökuluihin ja vastaava lisäys merkitään omaan pääomaan.

Broad Based Black Economic Empowerment (BBBEE) transaktiot

Etelä-Afrikan Broad Based Black Economic Empowerment (BBBEE) säädösten tarkoituksena on edesauttaa historiallisesti vähäosaisen väestön tarkoituksenmukaista osallistumista Etelä-Afrikan talouselämään. Konserni on sitoutunut omalta osaltaan BBBEE-ohjelman tavoitteisiin. Kun konserni luovuttaa osan eteläafrikkalaisesta tytäryhtiöstään tai toiminnostaan kumppanille käypää arvoa alempaan hintaan, transaktio käsitellään osakeperusteisena maksuna (eteläafrikkalaisen laskentaperiaatetulkinnan AC 503 Accounting for Broad Based Black Economic Empowerment (BBBEE) Transactions mukaisesti). annettu etuus lasketaan

IFRS 2:n mukaisesti ja kirjataan kuluksi. Mikäli järjestely sisältää palvelusehtoja, kulu jaksotetaan oikeuden syntymisajankohdalle. Muutoin kulu kirjataan välittömästi oikeuden myöntämispäivänä.

Vuokrasopimukset (konserni vuokralleottajana)

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimuksella hankittu omaisuus on omaisuuserä taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu keskimäärin samansuuruinen korkoprosentti. Vuokraveroitukset sisältyvät korollisiin velkoihin. Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokranantajalle, merkitään taseelle käyttöoikeusomaisuuseränä ja omaisuuserään liittyvä velka leasingvelkana siitä hetkestä alkaen, kun omaisuus on ollut konsernin käytettävissä. Jokainen leasingmaksu kohdistetaan leasingvelan ja rahoituskulun välillä. Rahoituskulu kirjataan tuloslaskelman kuluksi leasingsopimuksen voimassaoloaikana. Käyttöoikeusomaisuuserä poistetaan tasapoistoina joko taloudellisen vaikutusaikana tai sopimuksen voimassaoloaikana, riippuen siitä kumpi on lyhyempi.

Arvon alentuminen

Konserni arvioi jokaisen tilikauden päättyessä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvon kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Arvon alentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista. Osakkuusyhtiöihin ja muihin omaisuuseriin liittyvät arvonalentumiset testataan yhtiöittäin/omaisuuserittain.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevien arvioitujen rahavirtojen nykyarvoa. Käyttöarvo ennustetaan testaushetken olosuhteiden ja odotusten mukaisesti. Diskonttokorko ottaa huomioon rahan aika-arvon sekä kuhunkin omaisuuserään liittyvät erityiset riskit, erilaiset toimialakohtaiset pääomarakenteet sekä sijoittajien tuotto-odotukset vastaavanlaisille sijoituksille. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä, kirjataan arvonalentumistappio. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä. Arvon alentumistappio perutaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos, ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Liikearvon arvonalentuminen testataan vuosittain. Tilikaudella 2020 testaus suoritettiin erikoismetalliseosliiketoiminnan ja Etelä-Afrikan mineraaljalostusliiketoiminnan osalta 30.6.2020 ja kaikkien rahavirtaa tuottavien yksiköiden osalta 31.12.2020. Arvon alentumistestausta ja siinä käytettyjä menetelmiä käsitellään laajemmin konsernitiilinpäätöksen liitetiedoissa kappaleessa 1.5.

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot ja kulut on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä, ja osinkotuotot kun oikeus osinkoon on syntynyt. Realisoitumattomat arvomuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja veloista on kirjattu laajaan tuloslaskelmaan. Realisoitumattomat erät liittyvät valuuttatermiineihin. Valuuttakurssivoitot tai tappiot, jotka muodostuvat ulkomaisten yritysten nettosijoitusten osaksi katsottavista konsernin sisäisistä lainoista, sisältyvät, mahdollisella laskennallisen veron vaikutuksella oikaistuna, oman pääoman muuntoeroon.

Nämä kurssierot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja kertyneet kurssierot esitetään oman pääoman muuntoeroissa.

Vieraan pääoman menot

Ehdot täyttävän hyödykkeen omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa silloin, kun on todennäköistä, että ne tuottavat vastaista taloudellista hyötyä, ja kun menot on määritettävissä luotettavasti. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluiksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Tuloverot

Laajan tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta voimassa olevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin liittyvillä veroilla. Maltan nimellinen verokanta on 35 %, mihin perustuen tilikauden verot kirjataan ja maksetaan. Tästä verosta palautetaan osinkoja maksettaessa 6/7. Näin ollen efektiivinen verokanta on 5 %. Tämä verohyvitys kirjataan osingonjakopäätöksen jälkeen. Suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin liittyvä verovaikutus esitetään muissa laajan tuloksen veroerissä.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon väliaikaisista eroista. Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä raportointijakson päätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja. Verotettavista vahvistetuista tappioista aiheutuva laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon. Hyödykkeen hankintamenoon sisällytetään sen hankintahinta ja sen käyttönotosta aiheutuneet välittömät menot sekä arvioidut ennallistamiseen ja käytöstä poistamiseen liittyvät menot. Raskaiden tuotantokoneiden sisältämien osien taloudellinen vaikutusaika on usein eripituinen, joten ne käsitellään näissä tapauksissa erillisinä hyödykkeinä. Merkittävistä osien vaihdoista ja huolloista aiheutuvat kulut aktivoidaan. Kevyempien koneiden ja muiden aineettomien hyödykkeiden korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan kuluksi, kun ne ovat toteutuneet.

Vieraan pääoman menot aktivoidaan osana hyödykkeen hankintamenoa silloin, kun on kysymys ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa lukuun ottamatta mineraalivaroja ja malmivarantoja, joista kirjataan poistot arvioidun tai raportoidun kulutuksen perusteella. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset	15–50 vuotta
Koneet ja kalusto	3–15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	5–10 vuotta
Kaivokset ja mineraalivarat	Kulutuksen mukaan

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta tai luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Kaivokset ja mineraalivarat

Mineraalivarojen ja malmivarantojen arvostus liiketoimintojen yhdistämisessä

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankittujen mineraalivarat ja malmivarannot katsotaan erillisiksi varoiksi. Mineraalivarojen ja malmivarantojen kirjaamisessa ja arvostamisessa perusteena käytetään saatavilla olevia ulkopuolisia raportteja malmin määrästä, mineraalipitoisuudesta, tuotantokustannusten arvioidusta tasosta sekä

esiintymien hyödyntämismahdollisuuksista. Keskeistä on myös malmivaranon todennäköisyys. Kaivos- ja mineraalialalla todennäköisyyttä kuvataan yleisesti jakamalla varannot eri luokkiin, kuten esimerkiksi kategorioihin ”vahvistettu”, ”todennäköinen”, ”mahdollinen” ja ”hypoteettinen”. Varantojen luokituksilla on toimialalla yleisesti käytössä olevia standardeja, esimerkiksi eteläafrikkalaisia South African Code for Reporting of Exploration Results, Mineral Resources and Mineral Reserves ”SAMREC” standardeja. Varantojen kirjanpitoarvostus perustuu arvioituihin markkinahintoihin, arvioituihin varantojen hyödyntämiskuluihin sekä varantojen määrään. Mineraalivarat ja malmivaranot kirjataan konsernitaseen aineellisiin hyödykkeisiin. Kaivoksiin liittyvät ennallistamisvastuut on sisällytetty niiden hankintamenoon, ja vastuuta vastaava määrä on kirjattu taseeseen varaukseksi.

Mineraalivarantojen etsintä- ja arviointimenot

Konsernin kaivostoiminnassa syntyy uusien mineraalivarantojen etsintä- ja arviointimenoja, kun hankitaan etsintäoikeuksia ja potentiaalisia varantoja tutkitaan esimerkiksi koeporauksin. Etsintä- ja arviointimenot aktivoidaan taseeseen, mikäli konserni odottaa, että menot saadaan hyödynnettyä täysimääräisesti joko varantoa hyödyntämällä tai sen myynnillä, tai jos etsintä- ja arviointivaihe on vielä keskeneräinen, eikä sen lopputulemaa pystytä vielä luotettavasti arvioimaan ja etsintä- ja arviointivaihe jatkuu parhaillaan tai sitä suunnitellaan jatkettavan tulevaisuudessa. Etsintä- ja arviointimenoihin sisältyvät esimerkiksi koeporauksista ja varantojen kartoituksista aiheutuvat materiaali- ja muut välittömät menot. Yleiskustannuksia aktivoidaan osaksi etsintä- ja arviointimenoja, mikäli ne ovat kohdistettavissa tietyn varannon etsintään ja arviointiin. Etsintä- ja arviointimenot arvostetaan taseessa hankintamenoonsa ja siirretään osaksi malmivaranon hankintamenoa, kun kaivostoiminta alkaa. Tällöin omaisuuserä poistetaan kulutuksen mukaan. Varat alaskirjataan taseesta, jos todetaan, että aktivoidut kustannukset eivät johda taloudellisiin hyötyihin. Jos mineraalivarantojen etsintä- ja arviointimenojen tuottama tulos on epävarma, nämä menot kirjataan kuluksi tapahtumahetkellä.

Etsintä- ja arviointimenojen arvonalentumistestaus suoritetaan, kun on viitteitä siitä, että omaisuuserän arvo on mahdollisesti alentunut alle sen hankintamenon. Erityisesti arvonalentumistestaus suoritetaan, jos oikeudet tutkia tiettyä aluetta ovat päättyneet tai päättymässä tai jos konserni on lopettanut etsintä- ja arviointitoimet tietyllä alueella, eikä niitä aiota jatkaa.

Liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä hankitut aktivoidut etsintä- ja arviointimenot arvostetaan käypään arvoon IFRS 3 standardin periaatteiden mukaisesti.

Kaivosten perustamismenot

Kaivosten perustamismenot aktivoidaan osaksi kaivoksen hankintamenoa ja poistetaan substanssipoistoin, kun tuotanto kaivoksessa alkaa. Tuotannon alkamisen jälkeen kaivossuunnitelmien muutoksista aiheutuneet menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Arvonalentuminen

Yhdisteltyjen liiketoimintojen malmivarojen arvo testataan, jos kyseisen yhdistelyn piiriin kuuluvien varantojen suhteen on viitteitä varantojen taloudellisen hyödynnettävyyden pidempiaikaisesta heikentymisestä. Testissä malmivarojen tuottamat kassavirrat arvioidaan tuoreimman teknistä sekä taloudellista hyödynnettävyyttä koskevan tiedon perusteella.

Liikearvo ja liiketoimintojen yhdistämisessä tunnistetut aineettomat hyödykkeet

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Liikearvosta ei kirjata säännöllisiä poistoja, vaan se testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, tai jos kyseessä on osakkuusyritys, liikearvo sisältyy kyseisen osakkuusyrityksen hankintamenoon. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla. Ennen tilikautta 2010 tehtyjen yritysostojen hankintamenojen muutokset, esimerkiksi lisäkauppahintajärjestelyjen vuoksi, on kirjattu liikearvon muutokseksi aikaisemmin voimassa olleen IFRS 3 standardin mukaisesti.

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitun yksikön varat ja velat arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Yrityshankintojen yhteydessä tunnistetaan myös sellaisia aineettomia hyödykkeitä, joita ei välttämättä ole kirjattu hankitun yhtiön taseeseen. Tällaisia hyödykkeitä ovat esimerkiksi asiakassuhteet, tuotemerkit ja teknologiat. Nämä hyödykkeet kirjataan konsernin taseeseen käypään arvoonsa ja ne poistetaan arvioidun taloudellisen

vaikutusaikansa kuluessa tasapoistoin. Yrityshankintojen yhteydessä tunnistettujen aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat seuraavat:

Asiakassuhteet: 2-5 vuotta sopimuksesta riippuen

Teknologia: 5-15 vuotta

Tavaramerkit: 1 vuosi

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimusmenot kirjataan aina kuluksi. Kaivosten kehittämismenot aktivoidaan taseen käyttöomaisuuteen osaksi kaivosten hankintamenoa ja ne poistetaan substanssipoistoin. Kehittämismenot, jotka liittyvät pääasiassa nykyisten tuotteiden kehittämiseen, kirjataan kuluksi, kun ne ovat toteutuneet.

Muut aineettomat hyödykkeet

Muut aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen alun perin hankintamenoon siinä tapauksessa, että hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat lähinnä konsernin liiketoiminnan tukena olevista IT-sovelluksista, jotka poistetaan 3–5 vuoden aikana tasapoistoin.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään keskihintamenetelmällä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista normaalilla toimintaasteella. Kaivostoiminnassa avolouhosten pintamaan poistosta aiheutuvat menot sisällytetään vaihto-omaisuuden hankintamenoon. Nettorealisointiarvo on saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat kulut.

Rahoitusvarat

Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostaminen

Rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä arvostettavaksi jatkossa jaksotettuun hankintamenoon, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (OCI) ja käypään arvoon tuloutettuna IFRS 9: Rahoitusinstrumentit standardin mukaisesti.

Rahoitusvarojen luokittelu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä riippuu rahoitusvaran sopimukseen perustuvan kassavirran ominaisuuksista ja konsernin niiden hallintaan käyttämästä liiketoimintamallista. Lukuun ottamatta myyntisaamisia, joihin ei liity merkittävää rahoituskomponenttia tai joille konserni on soveltanut kokemuseräistä arviota, konserni arvostaa rahoitusvaroihin kuuluvan erän aluksi sen käypään arvoon lisättynä kaupan kustannuksilla, jos kyseessä ei ole tuloslaskelmassa käypään arvoon arvostettava rahoitusvaroihin kuuluva erä. Lisätietoja taulukkomuodossa kohdasta 1.8 konsernitaseen liitetiedot numero 14.

Myyntisaamiset, joihin ei liity merkittävää rahoituskomponenttia tai joille konserni on soveltanut kokemuseräistä arviota, konserni arvostaa transaktiohintaan, joka määräytyy IFRS 15: Myyntituotot asiakassopimuksista standardin mukaisesti.

Jotta rahoitusvaroihin kuuluva erä voidaan luokitella ja arvostaa jaksotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon laajan tuloksen muiden erien kautta, sen täytyy tuottaa kassavirtaa, joka ovat jäljellä olevan pääoman ”yksinomaan pääoman ja siihen liittyvän koron palautuksia” (SPPI). SPPI-testiksi kutsuttu arviointi tehdään rahoitusinstrumentitasolla.

Konsernin rahoitusvarojen hallintaa koskeva liiketoimintamalli määrittää, kuinka konserni hallitsee rahoitusvarojaan kassavirtojen tuottamiseksi. Liiketoimintamallissa määritetään, syntyvätkö kassavirrat sopimukseen perustuvien kassavirtojen keräämisestä, rahoitusvarojen myymisestä vai molemmista.

Rahoitusvaroihin kuuluvien erien ostot tai myynnit, jotka edellyttävät varojen toimittamista määräyksen tai käytännön mukaisen ajan kuluessa (tavalliset kaupat) kirjataan kaupan päivämääränä eli sinä päivänä, jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään erän.

Myöhempi arvostaminen

Rahoitusvaroihin kuuluvat erät luokitellaan myöhempiä arvostusta varten neljään luokkaan:

1. Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat (velkakirjainstrumentit);
2. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat, luokittelun muuttuessa kumulatiiviset muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti (velkakirjainstrumentit);
3. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta luokiteltavat rahoitusvarat, luokittelun muuttuessa kumulatiivisia muihin laajan tuloksen eriin kirjattuja voittoja ja tappioita ei kirjata tulosvaikutteisesti (oman pääoman ehtoiset instrumentit) ja
4. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Rahoitusvarojen käyvän arvon luokkien välillä ei ole tehty siirtoja tilikauden aikana. Afarak ei ole muuttanut kirjaamistapaansa tai käyvän arvon menetelmiään tilikauden aikana.

1. Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat (velkakirjainstrumentit)

Tämä rahoitusvarojen luokka arvostetaan jaksotettun hankintamenoön, mikäli molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät:

- Rahoitusvaroihin kuuluvan erän liiketoimintamallissa pitämisen tavoitteena on rahoitusvarojen pitäminen sopimukseen perustuvien kassavirtojen keräämistä varten ja
- Rahoitusvaroihin kuuluva erä tuottaa sopimusehtojen perusteella tiettyinä päivinä kassavirtoja, jotka ovat yksinomaan jäljellä olevan pääoman ja siihen liittyvän koron palautuksia.

Käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat rahoitusvarat, korkotuotot, valuuttakurssien uudelleenarvostus ja arvonalentumistappiot tai peruutukset kirjataan tulosvaikutteisesti ja lasketaan samalla tavalla kuin jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvarat.

Muut käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Taseesta pois kirjauksen yhteydessä muihin laajan tuloksen eriin kirjattu kumulatiivinen käyvän arvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti.

Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli lainasaatavia ja myyntisaatavia, jotka oli luokiteltu jaksotettuun hankintamenoön arvostettaviksi rahoitusvaroiksi.

2. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat (velkakirjainstrumentit)

Tämä velkainstrumenttien luokka arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, mikäli molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät:

- Rahoitusvaroihin kuuluvan erän liiketoimintamallissa pitämisen tavoitteena on sekä rahoitusvarojen pitäminen sopimukseen perustuvien kassavirtojen keräämistä varten että myyminen ja
- Rahoitusvaroihin kuuluva erä tuottaa sopimusehtojen perusteella tiettyinä päivinä kassavirtoja, jotka ovat yksinomaan jäljellä olevan pääoman palautuksia ja siihen liittyvän koronmaksuja.

Käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat rahoitusvarat, korkotuotot, valuuttakurssien uudelleenarvostus ja arvonalentumistappiot tai peruutukset kirjataan tulosvaikutteisesti ja lasketaan samalla tavalla kuin jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvarat. Muut käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Taseesta pois kirjauksen yhteydessä muihin laajan tuloksen eriin kirjattu kumulatiivinen käyvän arvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti.

Tilinpäätöshetkellä konsernilla ei ollut käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavia rahoitusvaroja.

3. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat (oman pääoman ehtoiset instrumentit)

Konserni voi alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä halutessaan luokitella oman pääoman ehtoiset instrumenttinsa peruuttamattomasti käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta luokiteltaviksi oman pääoman ehtoisiiksi instrumenteiksi, jos ne täyttävät oman pääoman ehtoisen instrumentin määritelmän, joka on esitetty IAS 32 Rahoitusinstrumentit: esittämistapa -standardissa, eikä niitä pidetä kaupankäyntiä varten. Luokittelu

määritetään instrumenttikohtaisesti.

Näiden rahoitusvaroihin kuuluvien erien voittoja ja tappioita ei koskaan palauteta tuloslaskelmaan. Osingot kirjataan tuloslaskelmassa muina tuottoina, kun maksuoikeus on syntynyt, lukuun ottamatta tilanteita, joissa konserni hyötyy näistä tuotoista osana rahoitusvaran hankintakustannuksen takaisinmaksua, jolloin tällaiset tuotot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta luokiteltaville oman pääoman ehtoisille instrumenteille ei tehdä arvonalentumistestausta.

Konserni on päättänyt luokitella listaamattomat oman pääoman ehtoiset sijoituksensa peruuttamattomasti tähän luokkaan.

4. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroihin kuuluvia eriä ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvaroihin kuuluvat erät sekä rahoitusvarat, jotka on määritetty kirjattaviksi alun perin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, tai rahoitusvarat, jotka on pakko arvostaa käypään arvoon.

Kaupankäyntitarkoituksessa

pidettävät rahoitusvaroihin kuuluvat erät ovat eriä, jotka on hankittu myytäväksi tai ostettaviksi uudelleen lähitulevaisuudessa.

Johdannaiset, mukaan lukien erilliset kytketyt johdannaiset, luokitellaan myös kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi, ellei niitä ole määritetty suojausinstrumentiksi ja sellaisena tehokkaaksi. Rahoitusvarat, joiden kassavirrat eivät ole yksinomaan jäljellä olevan pääoman ja siihen liittyvän koron palautuksia, luokitellaan ja arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti liiketoimintamallista riippumatta. Edellä esitetystä vaatimuksesta, jonka mukaan velkainstrumentit on luokiteltava jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, huolimatta velkainstrumentit voidaan alkuperäisessä arvostuksessa arvostaa käypään arvoon tulosvaikutteisesti, jos se poistaa kirjanpidon epätasapainon tai vähentää sitä merkittävästi.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat kirjataan taseeseen käypään arvoon, ja käyvän arvon nettomuutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Konsernilla ei ollut käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavia rahoitusvaroja.

Kirjaaminen pois taseesta

Rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pääsääntöisesti pois taseesta, kun:

- Oikeudet saada erästä kassavirtaa ovat päätyneet tai
- Konserni on siirtänyt oikeutensa saada kassavirtoja erästä tai hyväksynyt velvollisuuden maksaa vastaanotetut kassavirrat kolmannelle osapuolelle kokonaan ilman olennaista viivettä välityssopimuksen perusteella ja joko (a) konserni on siirtänyt olennaisilta osin kaikki varoihin kuuluvan erän riskit ja hyödyt tai (b) konserni ei ole siirtänyt eikä pitänyt olennaisilta osin kaikkia varoihin kuuluvan erän riskejä ja hyötyjä, mutta on siirtänyt erän hallinnan.

Jos konserni on siirtänyt oikeutensa saada kassavirtoja erästä tai tehnyt välityssopimuksen, se arvioi, ovatko omistukseen liittyvät riskit ja hyödyt säilyneet sillä ja missä laajuudessa.

Jos konserni ei ole siirtänyt eikä pitänyt olennaisilta osin kaikkia erään liittyviä riskejä ja hyötyjä eikä siirtänyt erän hallintaa, konserni kirjaa siirretyn varojen erän siinä määrin kuin konserni edelleen on osallisena siinä. Silloin konserni kirjaa myös vastaavan velan. Siirretty erä ja sitä vastaava velka arvostetaan konsernille jääneitä oikeuksia ja velvollisuuksia kuvaavalla tavalla.

Jatkuva osallistuminen siirrettyä erää koskevan takauksen muodossa arvostetaan erän alkuperäiseen kirjanpitoarvoon tai tätä pienempään suurimpaan mahdolliseen vastikkeeseen, joka konsernia voitaisiin vaatia maksamaan takaisin.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Lisätietoja rahoitusvarojen arvonalentumisiin on lisäksi esitetty seuraavissa liitetiedoissa:

- Merkittäviä oletuksia koskevat tiedot
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat velkainstrumentit
- Myyntisaamiset, mukaan lukien sopimukseen perustuvat omaisuuserät

Konserni tekee kaikille velkainstrumenteille, joita ei kirjata tulosvaikutteisesti, odotettavissa olevia luottotappioita koskevan vähennyksen. Odotettavissa olevat luottotappiot perustuvat sopimuksen mukaan maksettavaksi tulevien sopimukseen perustuvien rahavirtojen ja kaikkien konsernin saapuvaksi odottamien kassavirtojen väliseen erotukseen, josta on vähennetty arvio alkuperäisestä efektiivisestä korosta. Odotettavissa olevat kassavirrat sisältävät kassavirrat vakuuksien myynnistä tai muista luottoa parantavista toimista, jotka liittyvät olennaisesti sopimusehtoihin.

Odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan kahdessa vaiheessa. Jos luottoriskille alttiina olevan kohteen luottoriski ei ole noussut merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen, odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan seuraavien 12 kuukauden aikana mahdollisille luottoriskeille (12 kuukauden odotettavissa oleva luottotappio). Jos luottoriskille alttiina olevan kohteen luottoriski on noussut merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen, tarvitaan tappiovähennys riskin jäljellä olevan ajan aikana odotettavissa olevalle luottoriskille luottotappion ajankohdasta riippumatta (elinikäinen odotettavissa oleva luottotappio).

Konserni käyttää myyntisaamisille ja sopimukseen perustuville erille yksinkertaista odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamenetelmää. Konserni ei sen vuoksi seuraa luottoriskin muutoksia, vaan kirjaa elinaikaisiin odotettavissa oleviin luottotappioihin perustuvan tappiovähennyksen kunakin raportointipäivänä. Konserni on laatinut varausmatriisin, joka perustuu historialliseen kokemukseen luottotappioista ja jota on mukautettu velallisille ja taloudelliselle ympäristölle ominaisilla tulevaisuuteen suuntautuvilla tekijöillä.

Konserni soveltaa matalan luottoriskin yksinkertaistusta käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettaviin velkainstrumentteihin. Konserni arvioi jokaisena raportointipäivänä kaikkien kohtuullisten tietojen ja ilman kohtuutonta kustannusta tai vaivaa saatavana olevien lisätietojen avulla, onko velkainstrumentin luottoriski pieni. Konserni arvioi tässä yhteydessä uudelleen velkainstrumentin alkuperäisen luottoluokituksen. Konserni katsoo lisäksi, että luottoriski on kasvanut merkittävästi, jos sopimukseen perustuvat maksut ovat viivästyneet yli 30 päivää eräpäivästä.

Konserni pitää rahoitusomaisuuteen kuuluvaa erää luottotappiona, jos sopimukseen perustuvat maksut ovat viivästyneet vähintään 120 päivää eräpäivästä. Konserni voi kuitenkin joissakin tapauksissa katsoa rahoitusomaisuuteen kuuluvan erän olevan luottotappio, jos sisäisten tai ulkoisten tietojen perusteella käy ilmi, ettei konserni todennäköisesti saa maksamatta olevista sopimukseen perustuvista summista täyttä maksua, ennen kuin otetaan huomioon konsernin mahdollisia luottoriskin pienentämiseen tähtääviä toimia. Rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan kuluksi, kun ei voida kohtuudella odottaa, että sopimukseen perustuvat rahavirrat olisivat kerrytettävissä.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Konserni suojautuu tarvittaessa valuutta- ja korkoriskeiltä johdannaissopimuksilla, kuten valuuttatermiineillä ja koronvaihtosopimuksilla. Johdannaissopimukset kirjataan alun perin käypään arvoon johdannaissopimuksen tekopäivänä ja arvostetaan tämän jälkeen uudelleen käypään arvoon. Jos johdannaisen käypä arvo on positiivinen, se merkitään rahoitusvaroihin, ja jos johdannaisen käypä arvo on negatiivinen, se merkitään rahoitusvelkoihin. Johdannaisten käyvän arvon muutoksista aiheutuvat voitot tai tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Tilinpäätöshetkellä konsernilla ei ollut valuuttasuojauksia.

Omat osakkeet

Takaisin ostettavat oman pääoman ehtoiset instrumentit (omat osakkeet) kirjataan hankintamenoon ja vähennetään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta. Konsernin oman pääoman ehtoisten instrumenttien ostosta, myynnistä, liikkeeseenlaskusta tai peruuttamisesta ei kirjata voittoa tai tappiota.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat luokitellaan lyhyt- ja pitkäaikaisiksi veloiksi, ja niihin sisältyy sekä korollisia että korottomia eriä. Korollisissa veloissa esitetään ne velat, joissa on sopimukseen perustuen korkokomponentti, sekä lisäksi diskontattuun nykyarvoon arvostetut velat. Edellisillä tilikausilla diskontatut pitkäaikaiset velat ovat sisältäneet yrityshankintojen viivästettyjä ehdollisia ja ehdottomia velkoja. Osaan ehdollisista veloista on liittynyt tulospohjainen komponentti, jolloin velka ja sen maksettava määrä ovat määräytyneet vasta, kun kyseiset tulokset ovat tiedossa. Yhtiön osakkeilla maksettavat kauppahintaerät esitettiin korottomissa veloissa.

Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostaminen

Alkuperäisessä kirjaamisessa rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusveloiksi, luotoiksi ja lainoiksi, ostoveloiksi tai suojausinstrumenteiksi määritellyiksi johdannaisiksi.

Kaikki rahoitusvelat kirjataan alun perin käypään arvoon. Luotoista ja muista lainoista ja veloista ei oteta mukaan niihin välittömästi liittyviä transaktiomenoja.

Yhtiön rahoitusvelkoihin sisältyvät osto- ja muut velat, luotot ja lainat sekä luottolimiitit.

Myöhempi arvostaminen

Rahoitusvelkojen arvostus vaihtelee niiden luokittelun mukaan seuraavasti:

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvelkoja ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvelat sekä rahoitusvelat, jotka on määritetty kirjattaviksi alun perin käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvelkoja ovat erät, jotka on hankittu myytäviksi tai ostettaviksi uudelleen lähitulevaisuudessa.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien velkojen voitot tai tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Rahoitusvelat, jotka on alun perin luokiteltu kirjattavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti, luokitellaan alkuperäisenä kirjauspäivänä ja vain siinä tapauksessa, että IFRS 9:n edellytykset täyttyvät. Yhtiö ei ole luokitellut mitään rahoitusvelkaa kirjattavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Lainat ja muut velat

Tämä on yhtiön kannalta tärkein luokka. Korolliset luotot ja lainat arvostetaan alkuperäisen kirjauksen jälkeen jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä. Voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun velat kirjataan pois taseesta, sekä efektiivisen koron menetelmällä laskettavan jaksotuksen yhteydessä. Jaksotettu hankintameno lasketaan ottamalla huomioon mahdolliset hankintaan liittyvät alennukset tai preemiot sekä efektiivisen koron menetelmään olennaisesti liittyvät maksut tai kustannukset. Efektiivisen koron menetelmällä laskettu jaksotus kirjataan rahoituskuluihin tulosvaikutteisesti.

Tämä luokka koskee yleensä korollisia lainoja ja muita velkoja. Lisätietoja konsernitaseen liitetietojen kohdassa 1.8 liitetiedossa numero 14.

Kirjaaminen pois taseesta

Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta, kun velkaan liittyvä velvollisuus täytetään tai peruutetaan tai se vanhenee. Jos olemassa oleva rahoitusvelka korvataan toisella saman luotonantajan myöntämällä velalla olennaisilta osin eri ehdoilla tai jos olemassa olevan velan ehtoihin tehdään olennaisia muutoksia, vaihto tai muutos käsitellään kirjaamalla alkuperäinen velka pois taseesta ja kirjaamalla uusi velka. Kirjanpitoarvojen ero kirjataan tulosvaikutteisesti.

Rahoitusinstrumenttien vähentäminen toisistaan

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat vähennetään toisistaan ja nettosumma kirjataan konsernin taseeseen, jos kirjattujen summien vähentäminen toisistaan on sallittua voimassa olevan lainsäädännön nojalla ja tarkoituksena on suorittaa vastuut nettopohjaisesti realisoimalla varat ja suorittamalla velat samanaikaisesti.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos rahan aika-arvon vaikutuksella on merkitystä, varaukset diskontataan tarkasteluhetkellä vallitsevan, ennen veroja lasketun korkokannan mukaisesti, joka kuvastaa vastuuseen kohdistuvia riskejä. Diskonttausta käytettäessä ajan kulumisesta johtuva varauksen kasvu kirjataan rahoituskuluihin.

Ennallistamisen ja käytöstä poistamisen kuluihin liittyvä varaus koskee kaivoksia ja mineraalien tuotantolaitoksia. Kulut kirjataan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon arvioitujen rahavirtojen mukaisesti. Rahavirrat diskontataan tarkasteluhetkellä vallitsevan, ennen veroja lasketun korkokannan mukaan, joka kuvastaa ennallistamis- ja käytöstäpoistamisvastuuseen liittyviä erityisiä riskejä. Käytöstä poistamisen arvioituja tulevia

kustannuksia tarkistetaan vuosittain ja oikaistaan tarvittaessa. Ennallistamisvelvoitteen arvioitujen tulevien kustannusten tai sen laskemisessa käytetyn diskonttokoron muutokset lisätään tai vähennetään tulosvaikutteisesti. Vastaavasti käytöstäpoistamisvelvoitetta oikaistaan käytöstä poistettavan hyödykkeen kirjanpitoarvoon.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

IFRS 5 standardi edellyttää, että yhteisön on luokiteltava pitkäaikainen omaisuuserä tai luovutettavien omaisuuserien ryhmä myytävänä olevaksi, jos sen kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiallisesti omaisuuserän mynnistä sen sijaan, että se kertyisi omaisuuserän jatkuvasta käytöstä. Jotta näin olisi, omaisuuserän tai luovutettavien erien ryhmän on oltava välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan tällaisten omaisuuserien mynnissä yleisin ja tavanomaisin ehdoin, ja sen myynnin on oltava erittäin todennäköinen.

Lopetettu toiminto on komponentti yhtiössä jonka toiminta ja kassavirrat voidaan selkeästi erottaa toiminnallisesti ja talousraportoinnissa muusta kokonaisuudesta, se on myytävänä tai siitä on jo luovuttu; ja se

- edustaa erillistä liiketoiminta-aluetta tai maantieteellistä toiminta-aluetta,
- on osa suunnitelmaa, joka koskee tietystä liiketoiminta-alueesta luopumista, tai
- on tytäryritys, joka on hankittu myyntiä varten

Keskeiset johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita, ennusteita ja oletuksia. Tulevaisuuden toteutuva kehitys voi poiketa merkittävästi käytetyistä oletuksista, mikäli toimintaympäristössä ja/tai liiketoiminnassa tapahtuu muutoksia. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyritys Afarak Group Oyj, sen tytäryritykset, yhteisyritykset sekä osakkuusyritykset. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Määräysvallan arviointi edellyttää johdon harkintaa.

Konserni omisti Synergy Africa Ltd -nimisestä yhtiöstä 51 % 31.3.2019 asti. Synergy Africa Ltd:n osakkeenomistajat olivat tehneet sopimuksen yhteisyrityksestä, jossa osakkailla oli yhteinen määräysvalta. 1.4.2019 Afarak hankki 49% lisäosuuden Synergy Africa Ltd:n osakkeista ja samalla Synergy Africa Ltd:tä koskeva yhteisyrityssopimus päättyi. Hankintahetkestä alkaen Afarak omistaa 100% Synergy African osakekannasta ja yhdistelee Synergy Africa Ltd:n ja sen tytäryhtiöt konserniinsa tytäryhtiöinä. Ennen hankintahetkeä (1.1.-31.3.2019) Synergy Africa Ltd tytäryhtiöineen yhdistellään Afarak -konserniin yhteisyrityksinä, jolloin Afarak-konsernin osuus yhteisyrityksen voitoista ja tappioista esitetään yhdellä rivillä konsernituloslaskelmassa.

Hankintamenon kohdistaminen liiketoimintojen yhdistämisessä

Yrityksistä tehtäessä ostettavan yrityksen hankintameno kohdistetaan IFRS 3 standardin mukaisesti hankitun yrityksen varallisuuserille. Yksilöitävissä olevien varojen ja velkojen käypien arvojen määrittelyssä johto joutuu käyttämään arvioita. Aineettomien hyödykkeiden, kuten esimerkiksi tuotemerkkien tai asiakassuhteiden arvonnäyttöä vaatii arvioiden tekemistä ja harkintaa, koska näille erille ei useimmiten ole olemassa markkina-arvoa. Aineettomien hyödykkeiden lisäksi myös aineellisten hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen vaatii harkintaa, sillä näille harvoin on olemassa aktiivisia markkinoita, joilla hinta määrytyisi. Näissä yhteyksissä johto joutuu valitsemaan soveltuvan arvonnäyttömenetelmän ja arvioimaan tulevaisuuden kassavirtoja.

Arvon alentumistestaus

Liikearvoa testataan konsernissa vuosittain mahdollisen arvon alentumisen varalta, ja viitteitä arvon alentumisesta arvioidaan kaikkien muidenkin omaisuuserien osalta aina katsauskausien päättyessä ja tarvittaessa useammin. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä tulevaisuuden kehityksen ennustamiseksi.

Testauksessa käytettävät ennusteet perustuvat operatiivisten yksiköiden budjetteihin ja ennusteisiin, mutta mahdollisten laajennusinvestointien sekä uudelleenjärjestelyjen vaikutus on eliminoitu pois. Arvioiden tuottamiseksi on pyritty saamaan taustatietoja sekä liiketoimintaryhmien operatiiviselta johdolta että yleisistä eri markkinoiden toimintaa kuvaavista tietolähteistä. Arvioihin liittyvä riski otetaan huomioon käytettävässä diskonttokorossa. Arvon alentumistestauksessa käytettävän diskonttokoron määrittämiseen liittyy arvionvaraisia komponentteja, kuten omaisuuserän tai liiketoiminnan riskipreemioiden ja kyseisen liiketoimintasegmentin markkinoiden keskimääräisen pääomarakenteen arvioiminen.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Afarak Group konsernin johto joutuu käyttämään harkintaa konsernin taseeseen sekä tehtävien poistojen määrään vaikuttavien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden aktivointiperusteissa ja taloudellisen vaikutusajan määrittelyssä. Erityisesti kaivosten kehittämismenojen sekä malmivarantojen etsintä- ja arviointimenojen aktivointi edellyttää harkintaa. Vastaavasti myös IFRS 3 standardin mukaisesti tunnistettujen aineettomien oikeuksien vaikutusajan ja sitä kautta poistoajan määrittelyssä johto joutuu käyttämään harkintaa. Tämä vaikuttaa tilikauden tulokseen poistojen sekä vastaavan laskennallisen verovelan muutosten kautta.

Mineraalivarojen ja malmivarantojen arvostus

Konsernin kaivostoiminnassa joudutaan käyttämään arvioita siitä, miten yrityshankintojen yhteydessä hankitut mineraaliainevarannot kirjataan varoiksi konsernitaseeseen. Mineraalivarojen ja malmivarantojen kirjaamisessa ja arvostamisessa perusteena käytetään saatavilla olevia ulkopuolisia analyyseja malmin määrästä, mineraalipitoisuudesta, tuotantokustannusten arvioidusta tasosta sekä esiintymien hyödyntämismahdollisuuksista. Keskeistä on myös malmivarannon todennäköisyys. Kaivos- ja mineraalialalla todennäköisyyttä kuvataan yleisesti jakamalla varannot eri luokkiin, kuten esimerkiksi kategorioihin ”todetut”, ”todennäköiset”, ”mahdolliset” ja ”hypoteettiset”. Varantojen kirjanpitoarvostus perustuu arvioituihin markkinahintoihin, arvioituihin varantojen hyödyntämiskuluihin sekä varantojen määrän todennäköisyysluokitteluihin. Tästä johtuen konsernin johto joutuu käyttämään harkintaa malmivarantojen arvostus- ja kirjaamisperiaatteita sovellettaessa.

Ennallistamisvaraukset

Konserni arvioi kaivoksiin ja tuotantolaitoksiin liittyvät ennallistamisvaraukset vuosittain. Varausten määrä kuvastaa johdon tämänhetkistä parasta arviota ennallistamiskustannuksista. Varausten käypää arvoa määritettäessä on tehty oletuksia ja arvioita diskonttokoroista, alueiden ennallistamisen ja saastuneen maaperän poistamisen tai peittämisen odotetuista kustannuksista sekä kustannusten odotetusta ajoittumisesta, sekä siitä liittyvät kyseiset velvoitteet aiempaan liiketoimintaan. Nämä epävarmuustekijät voivat johtaa siihen, että toteutuvat ennallistamiskustannukset poikkeavat tehdyn varauksen määrästä.

Tilikaudella voimassa olleet ja käyttöön otetut standardit ja tulkinnat

Konserni sovelsi ensimmäistä kertaa tiettyjä IFRS-standardeja tai niiden muutoksia, jotka ovat voimassa 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Konserni ei ole alkanut ennakoivasti soveltaa mitään julkaistua uutta standardia, tulkintaa tai muutosta, joka ei ole tullut vielä voimaan.

Useita muita muutoksia on tilikaudella 2020 sovellettu ensimmäistä kertaa. Niillä ei kuitenkaan ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen tai konsernin osavuositarkastuksiin, minkä johdosta näitä muutoksia ei ole tässä tuotu esiin.

Näiden muutosten luonne ja vaikutus on kuvattu alla. Vaikka uusia standardeja ja muutoksia sovellettiin ensimmäistä kertaa tilikaudella 2020, ei niillä ollut merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen. Alla kuvattuja muutoksia lukuun ottamatta konsernin soveltamat laatimisperiaatteet ovat olleet samat kuin edellisenä vuonna.

Tilikaudella 2020, konserni sovelsi seuraavia IASB:n julkaisemia muutettuja standardeja:

- Muutokset IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen – Liiketoiminnan yhdistämisen määritelmä
- Muutokset IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen ja IAS 8 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet. ”Merkittävän” määritelmä
- Muutokset IFRS 9 Rahoitusinstrumentit, IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen, ja IFRS 7 Rahoitusinstrumentit – IBOR uudistus

- Muutokset IFRS 16 Vuokrasopimukset – Covid-19 liittyvät vuokramyönnytykset

Myöhemmin voimaan tulevat uudet standardit, tulkinat jamuutokset olemassa oleviin standardeihin, joita konserni eivielä ole ottanut käyttöön ennen niiden pakollista voimaantuloa

- Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen. Velkojen luokittelu lyhyt tai pitkäaikaisiksi. Muutosten tavoitteena on yhdenmukaistaa IAS 1:n soveltamiskäytäntöä sekä selventää velkojen luokittelua lyhyt- tai pitkäaikaisiksi.
- Muutokset IAS 16 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet. Muutosten mukaan keskeneräisen aineellisen hyödykkeen käytöstä syntyneiden tuotteiden myyntituotot ja niihin liittyvät valmistusmenot tulee kirjata tulosvaikutteisesti.
- Muutokset IAS 37 Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat. Tappiolliset sopimukset. Muutoksilla selvennetään, kun tappiollista sopimusta koskeva varaus kirjataan väistämättä aiheutuvien menojen perusteella, näihin menoihin sisällytetään välittömien lisämenojen lisäksi myös kohdistettu osuus muista välittömistä menoista.
- Muutokset IFRS 9 Rahoitusinstrumentit. Muutoksella selvennetään taseesta poiskirjaamisen 10 %:n testiä palkkioiden osalta niin, että kun määritetään maksettua palkkioita vähennettyinä saaduilla palkkioilla, lainanottaja sisällyttää vain lainanottajan ja -antajan väliset maksetut tai saadut palkkiot, ml. lainanottajan tai -saajan muiden puolesta maksamat tai saamat palkkiot
- Benchmark koron uudistus – Vaihe 2 – Muutokset IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16.
- IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen standardin muutokset: Viittaus käsitteelliseen viitekehykseen. Muutoksen myötä standardissa viitataan uudempaan vuonna 2018 julkaistuun käsitteelliseen viitekehykseen. Muutos ei vaikuta olennaisesti standardin vaatimuksiin.
- Lisäksi IFRS 17 Vakuutusopimukset ja muutokset IFRS 1 ja IAS 41

Uusilla ja muutetuilla standardeilla jotka tulevat voimaan 1.1.2021 tai myöhemmin ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta Afarak Group Oyj:n konsernitilinpäätökseen.

1.3 TOIMINNAN JATKUVUUS

Vaikuttaa siltä, että hinnat ja markkina ovat palautumassa vihdoin. Mikäli rokotusten laajaan leviämiseen maailmanlaajuisesti ei tule merkittäviä esteitä, ruostumattoman teräksen ja erikoisteräksen tuottajat vaikuttavat täyttävän tilauskirjojaan. Matalahiilisen ferrokromin hinnat ovat jo nousseet 15% ja kromimalmin hinnat yli 25% vuoden alusta. Kuitenkin kromimarkkina on perinteisesti ollut hyvin volatiili ja tämän vuoksi ei ole varmuutta, että kromin hintataso tulee pysymään tammi-maaliskuun 2021 tasolla.

Erikoismetalliseossegmentin tulisi hyötyä parantuneesta tilanteesta ja palautua kannattavaksi. Kannattamattomat toiminnot Etelä-Afrikassa on keskeytetty, ja kaivoksemme toimivat yhä supistetulla tasolla.

Olemme uudelleenjärjestelemässä lyhytaikaista kaupallista lainaa pitkäaikaiseksi järjestelyksi. Tämä tarjoaisi yhtiölle sen toiminnan jatkumisen edellyttämän rahoituksen. Jos yhtiön johto ei onnistu suunnitellussa velkojen uudelleenjärjestelyssä, yhtiön toiminnan jatkuvuuteen voi kohdistua merkittävää epävarmuutta.

Yritys etsii lisäksi aktiivisesti uutta rahoitusta tiettyjen omaisuuserien myynnin kautta. Omaisuuden myynnistä saatava lisärahoitus antaisi yhtiölle mahdollisuuden kasvattaa käyttöpääomaansa. Velan uudelleenjärjestelyn yhdessä omaisuuserien myynnin kanssa pitäisi johtaa näillä näkymin kassavirran tasapainottumiseen.

Vaikka johto on luottavainen velkojen uudelleenjärjestelyyn ja omaisuuserien myyntiin, ei ole kuitenkaan varmuutta, että yhtiö onnistuu näissä asioissa. On huomionarvoista, että mikäli yhdessä tai molemmissa näistä tavoitteissa ei onnistuta, voi se aiheuttaa merkittävän epävarmuuden yhtiön toiminnan jatkuvuudelle.

COVID-19 epidemia voi luoda lisää vahinkoa, jota ei voida ennustaa tällä hetkellä. Yhtiö tekee kaikkensa hallitakseen tilanteen.

1.4 LIIKETOIMINTOJEN YHDISTÄMINEN JA MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUKSIEN HANKINTA

1.4.1 Tilikausi 2020

Afarak ei tehnyt yritysostoja tilikaudella 2020.

1.4.2 Tilikausi 2019

Afarak hankki omistukseensa 49% prosentin lisäosuuden yhteisyrityksensä Synergy Africa Ltd osakkeista ja omistaa nykyisin 100% yhtiön osakekannasta. Osakekaupan seurauksena Synergy Africa Ltd koskeva yhteisyrityssopimus päättyi ja Afarak sai täyden määräysvallan yhtiön kaivosvaroihin. Afarak yhdistelee Synergy Africa Ltd:n konserniinsa tytäryhtiönä 1.4.2019 alkaen.

Synergy Africa Ltd:tä koskeva hankintamenolaskelma on esitetty alla. Taulukon luvut käsittävät 100% Afarakin konsernitilinpäätökseen yhdistellyistä Synergy African varoista ja veloista.

MEUR	Kirjanpitoarvo	Käyvän arvon kohdistukset	Käypä arvo
Pitkäaikaiset varat	7,6	69,7	77,3
Nettokäyttöpääoma	-5,5	0,0	-5,5
Laskennallinen verovelka	0,0	-19,5	-19,5
Varaukset	-6,8	0,0	-6,8
Lainat	-37,2	0,0	-37,2
Määräysvallattomien omistajien osuus	3,0	-11,4	-8,4
Nettovarallisuus	-38,8	38,8	0,0
Hankintaan liittyvät kulut	0,0		
Hankittu nettovarallisuus	0,0		
Rahavirtavaikutus			
Rahana maksettu vastike	0,0		
Hankitut rahavarat	0,7		
Nettorahavirta	0,7		

Konsernin sisäiset lainat on eliminoitu ja ulkoiset lainat yhdistelty konsernitilinpäätökseen.

Aiemmin yhteisyrityksenä käsitellyn Synergy African arvostaminen käypään arvoon hankinnan yhteydessä johti 7,1 miljoonan euron arvostustuottoon.

Lisäksi Afarak hankki toisen neljänneksen aikana 49%:n lisäosuuden Zeerust Chrome Minen osakkeista. Kauppahinta oli arvoltaan 1 654 000 miljoonaa euroa ja se maksettiin 2 000 000 Afark Group Oyj:n osakeella. Osakkeista 26% odottaa siirtoa mahdolliselle BEE partnerille ja tämän johdosta Afarak yhdistelee Zeerust Chrome Minen 74%:n omistusosuuden mukaisesti konserniinsa.

Afarak teki vuoden 2019 aikana sopimuksen jäljellä olevan 26%:n osuuden hankkimisesta Chromex Mining Company (Pty) Ltd:stä. Pankki (South Africa Reserve bank) hyväksyi kaupan ja se toteutettiin tilikauden päättymisen jälkeen 23.3.2021.

1.5 ARVONALENTUMISTESTAUS

Arvonalentumistestauksen yleiset periaatteet

Afarak Groupissa on suoritettu liikearvon ja muiden omaisuuserien arvonalentumistestaus 31.12.2020. Arvonalentumistestausta varten määritettiin seuraavat rahavirtaa tuottavat yksiköt:

- Erikoismetalliseosliiketoiminta (Türk Maadin Sirketi ja Elektrowerk Weisweiler), jossa kaivos-, jalostus-, sulatus- ja myyntitoiminta on vertikaalisesti integroitu;
- Etelä-Afrikan kaivosliiketoiminta (Mecklenburg, Stellite, Valkpoort and Zeerust)

Konserni arvioi jokaisen tilikauden päättyessä, onko olemassa viitteitä siitä, että omaisuuserien arvo on alentunut. Jos tällaisia viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisistä omaisuuseristä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvon ja keskeneräisten käyttöomaisuushyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta olemassa viitteitä. Etelä-Afrikan kaivosliiketoimintaan liittyvää liikearvoa ei ollut taseessa 31.12.2020.

Vuoden 2020 aikana erikoismetalliseosliiketoimintaan liittyen ei havaittu viitteitä arvonalentumisesta, kun taas Stelliten kaivokseen liittyvistä pikäaikaisista varoista todettiin 21,5 miljoonan euron arvonalentuminen vähennettynä laskennallisella verolla 6,0 miljoonaa euroa.

Vlakpoortin ja Zeerustin kaivoksista ei suoritettu arvonalentumistestausta sillä arvonalentumisesta ei ole merkkejä.

Liikearvon muutokset vuonna 2020

Tilikaudella 2020 konsernin liikearvon kokonaismäärä väheni 3,3 miljoonalla eurolla yhteensä 42,1 miljoonaan euroon. Vähennys johtui valuuttakurssimuutoksesta.

Tilikaudella 2014 Mogalen hankinnan yhteydessä todettu synergialiikearvo liittyen Afarak Tradingin toimintaan koko konsernin maailmanlaajuisena myyntiyksikkönä kohdistettiin erikoismetalliseossegmenttiin. Afarak Tradingin tuotto on jaettu molempien segmenttien kesken, koska se palvelee koko konsernia. Se kohdistetaan vuosittain molemmille segmenteille niiden suhteellisen liikevaihto-osuuden mukaan vastaten näin segmenttien Afarak Tradingistä saamaa hyötyä. Nämä muutokset on eritelty alla:

EUR '000	Erikoismetalliseosliiketoiminta	Rautametalliseosliiketoiminta	Konserni yhteensä
Liikearvo 1.1.2020	45 414	0.0	45 414
Valuuttakurssimuutokset	-3 310	0.0	-3 310
Liikearvo 31.12.2020	42 105	0.0	42 105

Liikearvon muutokset vuonna 2019 on esitetty alla:

EUR '000	Erikoismetalliseosliiketoiminta	Rautametalliseosliiketoiminta	Konserni yhteensä
Liikearvo 1.1.2019	44 001	12 244	56 245
Arvonalentuminen	0	-12 459	-12 459
Valuuttakurssimuutokset	1 412	215	1 627
Liikearvo 31.12.2019	45 414	0.0	45 414

Liikearvon suhde konsernin omaan pääomaan oli 31.12.2020 ja 31.12.2019 seuraava:

EUR '000	31.12.2020	31.12.2019
Liikearvo	42 105	45 414
Oma pääoma	29 806	74 536
Liikearvo / oma pääoma, %	141.3%	60.9%

Muiden pitkäaikaisten varojen arvonalentuminen

Vuonna 2020 Etelä-Afrikan kaivosliiketoimintaan liittyvistä muista pitkäaikaisista varoista tehtiin 21,5 miljoonan euron suuruinen alaskirjaus vähennettynä laskennallisella verolla 6,0 miljoonaa euroa. Muiden pitkäaikaisten varojen arvonalentumisesta on kerrottu konsernitaseen liitetiedoissa 10.

Arvonalentumistestauksen toteuttamistavat

Testattujen rahavirtaa tuottavien yksiköiden omaisuuserät on testattu laskemalla rahavirtaa tuottavien yksiköiden käyttöarvot. Käyttöarvo on laskettu saatavissa olevissa arvioituista nettorahavirroista, jotka on diskontattu nykyarvoon, perustuen testaushetken mukaisille olosuhteille ja odotuksille. Tulevaisuuden rahavirrat erikoismetalliseosliiketoiminnalle ja Etelä-Afrikan mineraalijalostusliiketoiminnalle on ennustettu viiden vuoden ennustejaksolle, jonka jälkeisen jakson rahavirtojen kasvuvauhdin olettamana on käytetty pitkän aikavälin inflaatio-olettamaa (Erikoismetalliseosliiketoiminta: 2). Ennustejakson jälkeisen jakson rahavirtojen keskeiset olettamukset (muun muassa liikevaihto, muuttuvat ja kiinteät kulut) pohjautuvat ennustejakson viimeisen vuoden lukuihin. Etelä-Afrikan kaivosliiketoiminnan tulevat kassavirrat on projisoitu kaivoksen odotettavissa olevalle käyttöiälle käyttäen 6,5% kasvuprosenttia, joka perustuu ennustettuun pitkän aikavälin inflaatiotasoon.

Keskimääräinen painotettu pääomakustannus (WACC) on laskettu erikseen kullekin rahavirtaa tuottavalle yksikölle. Laskennassa on otettu huomioon eri toimialojen pääomarakenne, sijoittajien tuottovaatimukset vastaaville sijoituskohteille, yrityskokoon ja toiminta-alueeseen liittyvät riskitekijät sekä riskittömät korkotasot ja velkarahoituksen marginaalit. Konserni on käyttänyt vastaavanlaisten yhtiöiden pääomarakennetta, riskipreemiota ja muita tekijöitä koskevia markkinatietoja julkisesti saatavilla olevista lähteistä. Markkinakorot vastaavat korkotasoa 31.12.2020.

31.12.2020 tehdyssä arvonalentumistestauksessa käytetyt tiedot perustuvat liiketoimintayksiköiden johdon tekemiin tulevaisuutta koskeviin ennusteisiin, soveltuvin osin saatavilla olleisiin yleisiin kolmansien osapuolten tekemiin toimialakohtaisiin asiantuntija- tai analyysiraportteihin, sekä nykyisiin liiketoimintoihin siten, että vahvistamattomien laajentumissuunnitelmien vaikutuksia ei ole otettu huomioon. Volyymi- ja kannattavuusennusteet perustuvat johdon näkemykseen tulevasta kehityksestä, ja niissä on huomioitu myös aikaisemmin toteutuneet volyymi- ja kannattavuustasot. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden hintaennusteissa on käytetty lähteenä riippumattomia markkinaennusteita, jonka ohella Etelä-Afrikan kaivosliiketoiminnan Yhdysvaltain dollarin pohjaisia hintaennusteita on oikaistu oletetulla randin devalvoitumisella. Johdon lähestymistavassa kassavirtaennusteiden laatimiseen ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia edelliseen arvonalentumistestaukseen verrattuna.

Malleissa käytetty Etelä-Afrikan kaivosliiketoiminnan maanalainen tuotanto ei tule ainoastaan kaivosvaroista, vaan osa mallien tuotannosta perustuu kaivosvarantoihin, joita ei vielä ole konvertoitu kaivosvaroiksi. Tämä lisää riskiä siitä, että mineraalien laatu voi vaihdella ja tonnimäärät eivät välttämättä ole taloudellisesti talteen otettavissa. Lisäksi on olemassa riski siitä, että kustannukset voivat erota ennakoituista, vaikka kulujen arviointi on suoritettu huolellisesti.

Stelliten kaivoksen talteenotettavissa olevat määrät arvostettiin oletettuun käypään arvoon vähennettynä kustannuksilla jotka vaaditaan kaivoksen myyntiin saattamiseksi.

Vuoden 2020 arvonalentumistestauksessa käytetyt diskonttokorot ennen veroja olivat seuraavat:

Rahavirtaa tuottava yksikkö	Diskonttokorko ennen veroja	
	2020	2019
Erikoismetalliseokset	11,7%	15,2%
Etelä-Afrikan kaivokset		
- Stelliten kaivos	-	26,4%
- Mecklenburgin kaivos	33,1%	27,7%

Keskeisimmät syyt diskonttokorkojen muutoksiin vuoteen 2019 verrattuna olivat riskittömien korkojen muutokset kaikissa testatuissa rahavirtaa tuottavissa yksiköissä.

Stelliten kaivoksen 2019 arvonalentumistestauskatsauksen rahavirrat sisälsivät sekä avolouhoksen toiminnan että sivukiven kierrättämisen sivukivipadoista pöydänheilutustekniikalla, kun taas 2020 Stelliten kaivos arvostettiin käypään arvoon vähennettynä vähennettynä kustannuksilla jotka vaaditaan kaivoksen myyntiin saattamiseksi. Mecklenburgin kaivoksen arvonalentumistestauksen kassavirrat sisältävät sekä avolouhos- että maanalaisen

toiminnan. Stelliten kaivoksen käyttöikä on mallissa 23 vuotta ja Mecklenburg kaivoksen käyttöikä on mallissa 10 vuotta.

Konserni on arvioinut arvonalentumistestien tuloksia vertaamalla käyttöarvoa rahavirtaa tuottavan yksikön kaikkien omaisuuserien arvoon seuraavasti:

Käyttöarvo suhteessa omaisuuserien arvoon:

< 100%
101-120%
121-150%
> 150%

Testaustulos:

Arvonalentuminen
Ylittää jonkin verran
Ylittää selvästi
Ylittää huomattavasti

Testitulokset 31.12.2020

Konsernin arvonalentumistestauksen tulokset olivat seuraavat:

Rahavirtaa tuottava yksikkö	Liikearvo (MEUR), ennen testausta	Liikearvo (MEUR), testauksen jälkeen	Kirjanpitoarvo (MEUR), ennen testausta	Testaustulos
Erikoismetalliseokset	42,1	42,1	48,7	Ylittää jonkin verran
Etelä-Afrikan kaivokset				
- Stelliten kaivos	0,0	0,0	27,8	Arvonalentuminen
- Mecklenburgin kaivos	0,0	0,0	16,9	Ylittää selvästi

Testattavien varojen kokonaisarvoon (kirjanpitoarvo) sisältyvät liikearvo, aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sekä nettokäyttöpääoma vähennettynä varauksilla ja käyvän arvon kohdistuksiin liittyvillä laskennallisilla veroveljoilla.

Arvonalentumistestauksen rahavirtaennusteissa käytettyjä keskeisiä taustoja ja oletuksia on esitetty seuraavassa taulukossa:

Rahavirtaa tuottava yksikkö	Myyntivolyymi	Myyntihinta	Kustannukset
Erikoismetalliseokset	Ferrokromi: 23 000 t/v Kromimalmi: 13 000 t/v	LC/ULC-ferrokromin keskimääräinen kromipitoisuus 70%, perustuu ulkopuolisten asiantuntijoiden (Roskill) hintaennusteisiin.	Raaka-ainekustannusten on ennustettu muuttuvan yleisesti ottaen myyntihintojen muutosten mukaisesti, muiden kustannusten on ennustettu kasvavan inflaation mukaisesti.
Etelä-Afrikan kaivosliiketoiminta: Mecklenburgin kaivos	Kaivostoiminta: Maanalainen kaivostoiminta 20 000 t vuonna 2022 177 000 t vuonna 2023 Vuosien 2024-2031 maanlaisen kaivostoiminnan tuotanto on suunniteltu kasvamaan keskimäärin 539 000 t/v	Etelä-Afrikan kromin hinnat (konsentraatti ja kasat) perustuvat ulkopuolisten asiantuntijoiden (Roskill) hintaennusteisiin, joita on korjattu randin devalvoitumisella.	Maanlaisen kaivostoiminnan kustannukset perustuvat kaivostiimimme aiempiin kokemuksiin maanlaisesta toiminnasta. Kustannukset on inflaatiokorjattu. Kaivoksen käyttöiän ajan kustannusten ilman inflaatiota arvioidaan olevan 678 ZAR / myytävä kromitonni.

Lisäksi USD/ZAR-vaihtokurssi vaikuttaa Etelä-Afrikan mineraaliliiketoiminnan testaukseen merkittävästi. Testauksessa käytetty valuuttakurssi vuodelle 2020 oli 16,8.

Arvon alentumistestauksen herkkyyshanalyysi

Konserni on tehnyt herkkyyshanalyysia arvonalentumistestausten tuloksista arvioimalla, millä keskeisten oletusten muutoksilla rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä vastaisi sen omaisuuserien kirjanpitoarvoa. Testaushetkellä 31.12.2020 herkkyyshanalyysin tulos oli seuraava:

Rahavirtaa tuottava yksikkö	Muutos diskonttokorossa ennen veroja (verrattuna testauksessa käytettyyn tasoon)	Vapaan kassavirran muutos (vuotuinen keskiarvo)	Yksikön keskimääräisen käyttökateprosentin muutos
Erikoismetalliseokset	1,5% - yksikköä	-14,2%	-1,1% -yksikköä
Etelä-Afrikan mineraalijalostus	- % - yksikköä	- %	- % - yksikköä
Etelä-Afrikan kaivostoiminta:			
- Stelliten kaivos	- % - yksikköä	- %	- % - yksikköä
- Mecklenburgin kaivos	-21,9% - yksikköä	-55,0%	-33,9% - yksikköä

1.6 TOIMINTASEGMENTIT

Afarakilla on kaksi toimintasegmenttiä, jotka ovat myös sen raportointisegmentit: rautametalliseosliiketoiminta ja erikoismetalliseosliiketoiminta. Toimintasegmentit on organisoitu tuotteisiin ja tuotantoprosesseihin perustuen. Nykyistä segmenttirakennetta on noudatettu tilikaudesta 2011 alkaen. Konsernin johtoryhmä seuraa segmenttien tuloksia toiminnan arvioimiseksi ja resurssien allokointipäätösten tueksi. Segmentin toimintaa arvioidaan liikevaihdolla ja käyttökateella (EBITDA), jotka ovat sisäisen seurannan perusteena ja määritetty yhdenmukaisesti konsernin käyttökateen kanssa.

Rautametalliseosliiketoimintaan kuuluvat Vlakpoortin kaivos, Zeerustin kaivos, Stelliten kaivos ja Mecklenburgin kaivos Etelä-Afrikassa. Liiketoiminta tuottaa kromimalmia maailmanlaajuisille markkinoille.

Erikoismetalliseosliiketoimintaan kuuluvat Türk Maadin Şirketi A.S:n ("TMS") Turkissa sijaitsevat kaivos- ja rikastustoiminnot sekä Elektrowerk Weisweiler GmbH:n ("EWW") ferrokromin tuotantolaitos Saksassa. TMS toimittaa EWW:lle korkealaatuista kromiittirikastetta, josta EWW jalostaa erikoistuotteita, kuten matalahiilistä ja erittäin matalahiilistä ferrokromia. TMS:n kromimalmista se osa, jota ei käytetä matalahiilisen ferrokromin valmistukseen, myydään malmina vientimarkkinoille.

Myynti- ja markkinointiyhtiö Afarak Trading Ltd:n ("ATL") tuotot ja kulut jaetaan segmenteille myynnin suhteessa. Afarakin muut toiminnot, jotka käsittävät konsernihallinnon sekä muita konserniyhtiöitä, joilla ei ole merkittävää liiketoimintaa, esitetään kohdistamattomina erinä.

Konsernin sisäiset liiketoimet perustuvat markkinaehtoiseen hinnoittelulogiikkaan. Segmenttien välisten transaktioiden määrä on ollut vähäinen, mutta konsernin emoyhtiö on rahoittanut tytäryhtiöidensä liiketoimia ja toimittanut niille hallinnollisia palveluita.

Segmentti-informaatioissa on käytetty samoja laskentaperiaatteita kuin konsernitilinpäätöksessä.

Toimintasegmenttien tiedot 2020

31.12.2020 päättynyt tilikausi EUR '000	Erikoismetalliseokset	Rautametalliseokset	Segmentit yhteensä	Kohdistamattomat erät	Eliminoinnit	Konserni
Ulkoinen liikevaihto						
Palvelut	0	98	98	445	0	543
Tavaroiden myynti	53 234	6 028	59 262	0	0	59 262
Ulkoinen liikevaihto yhteensä	53 324	6 126	59 360	445	0	59 805
Segmenttien välinen liikevaihto	0	0	0	1 479	-1 479 ¹	0
Liikevaihto yhteensä	53 324	6 126	59 360	1 924	-1 479	59 805
Segmentin käyttökate	306	-1 257	-951	-3 099	0	-4 050
Poistot	-1 641	-1 004	-2 644	19	0	-2 626
Arvon alentuminen		-21 515	-21 515	0	0	-21 515
Segmentin liikevoitto/(-tappio)	-1 335	-23 776	-25 110	-3 080	0	-28 192
Rahoitustuotot						8 548
Rahoituskulut						-12 804
Tuloverot						4 804
Tilikauden voitto/tappio, jatkuvat toiminnot						-27 644
Tilikauden voitto/tappio, jatkuvat toiminnot, lopetetut toiminnot						6 073
Tilikauden voitto/tappio,						-21 571
Segmentin varat ²	126 262	57 474	183 736	15 811	-56 954	142 593
Segmentin velat ²	78 548	53 447	131 995	38 374	-57 583	112 786
Muut tiedot						
Investoinnit ³	684	472	1 153	1	0	1 155
Varaukset ⁴	1 413	8 706	10 119	1 450	0	11 569

1. Segmenttien väliset tapahtumat on eliminoitu.

2. Segmenttien varat ja velat sisältävät ne erät, joita segmentit käyttävät liiketoiminnassaan ja jotka voidaan järkevästi kohdentaa segmenteille.

3. Investoinnit koostuvat aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä, joiden taloudellinen vaikutusaika on yli vuoden.

4. Tasearvot.

Toimintasegmenttien tiedot 2019

Afarak Group on oikaissut 2019 lukunsa, koska se menetti Afarak Mogale (Pty) Ltd:n määräysvallan ja lopetti sen konsolidoinnin lukuihinsa. Afarak Group uudelleenluokitteli Afarak Mogale (Pty) Ltd:n aiemmin raportoimansa tuloslaskelman luvut lopetuiksi toiminnoiksi. Aiemmin raportoituihin taselukuihin ei ole tullut muutoksia.

31.12.2019 päättynyt tilikausi EUR '000	Erikoismeta lliseokset	Rautametal liseokset Oikaistu	Segmentit yhteensä Oikaistu	Kohdistamatto mat erät	Eliminoinnit	Konserni Oikaistu
Ulkoinen liikevaihto						
Palvelut	0	96	96	625	0	21
Tavaroiden myynti	82 464	14 689	97 153	20	0	97 173
Ulkoinen liikevaihto yhteensä	82 464	14 785	97 249	645	0	97 894
Segmenttien välinen liikevaihto	0	0	0	1 479	-1 479 ¹	0
Liikevaihto yhteensä	82 464	14 785	97 249	2 124	-1 479	97 894
Yhteisyrityksiin liittyvät erät (ydinliiketoiminta)	0	-868	-868	0	0	-868
Segmentin käyttökate	6 846	-5 258	1 588	-7 020	0	-5 432
Poistot	-2 368	-980	-3 348	-270	0	-3 618
Arvon alentuminen		0	0	0	0	0
Segmentin liikevoitto/(- tappio)	4 478	-6 238	-1 760	-7 290	0	-9 050
Synergy Africa Ltd:n hankinta						7 069
Rahoitustuotot						3 437
Rahoituskulut						-7 213
Tuloverot						-309
Tilikauden voitto/tappio, jatkuvat toiminnot						-6 065
Tilikauden voitto/tappio, lopetetut toiminnot						-52 812
Tilikauden voitto/tappio						-58 878
Segmentin varat ²	166 670	115 023	281 693	17 409	-75 504	223 597
Segmentin velat ²	82 786	107 856	190 642	33 403	-74 984	149 061

Muut tiedot

Investoinnit ³	2 651	1 814	4 465	150	0	4 615
Varaukset ⁴	1 528	16 251	17 778	1 450	0	19 228

1. Segmenttien väliset tapahtumat on eliminoitu.
2. Segmenttien varat ja velat sisältävät ne erät, joita segmentit käyttävät liiketoiminnassaan ja jotka voidaan järkevästi kohdentaa segmenteille.
3. Investoinnit koostuvat aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä, joiden taloudellinen vaikutusaika on yli vuoden.
4. Tasearvot

Maantieteelliset tiedot***Ulkoinen liikevaihto***

EUR '000	2019	
	2020	Oikaistu
Muut EU-maat	30 389	45 352
Yhdysvallat	18 341	28 442
Kiina	455	0
Afrikka	5 671	12 374
Suomi	494	1
Muut maat	4 455	11 725
Liikevaihto yhteensä	59 805	97 894

Liikevaihtoluvut perustuvat asiakkaan maantieteelliseen sijaintiin.

Konsernin suurin yksittäinen asiakas on erikoismetalliseosliiketoimintasegmentissä. Vuonna 2020 liikevaihto tälle asiakkaalle oli noin 6,4% (3,6%) konsernin liikevaihdosta.

Pitkäaikaiset varat

EUR '000	2019	
	2020	
Afrikka	54 703	101 889
Muut EU-maat	7 975	8 548
Muut maat	5 171	7 370
Yhteensä	67 849	117 808

Pitkäaikaisten varojen esittäminen perustuu varojen maantieteelliseen sijaintiin. Pitkäaikaiset varat sisältävät aineelliset ja aineettomat hyödykkeet ilman liikearvoa.

1.7 KONSERNITULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1. Liikevaihto

EUR '000	2020	2019 Oikaistu
Tavaroiden myynti	59 262	97 193
Palvelut	543	721
Yhteensä	59 805	97 894

2. Liiketoiminnan muut tuotot

EUR '000	2020	2019 Oikaistu
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	206	26
Vuokratuotot	203	240
Muut	924	950
Yhteensä	1 333	1 216

3. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

EUR '000	2020	2019 Oikaistu
Palkat ja palkkiot	-13 710	-16 731
Osakeperusteiset maksut	-60	-605
Eläkekulut	-99	-11
Muut henkilösivukulut	-1 563	-2 127
Yhteensä	-15 432	-19 474

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikaudella	2020	2019 Oikaistu
Erikoismetalliseosliiketoiminta	529	528
Rautametalliseosliiketoiminta	179	406
Konsernijohto	5	7
Muut toiminnot *	34	81
Yhteensä	747	1 022

Henkilöstön lukumäärä tilikauden lopussa	2020	2019 Oikaistu
Erikoismetalliseosliiketoiminta	516	534
Rautametalliseosliiketoiminta	83	307
Konsernijohto	5	5
Muut toiminnot *	17	59
Yhteensä	621	905

* Muut toiminnot liittyvät lähinnä Serbian Magnohromiin.

4. Poistot ja arvonalentumiset

EUR '000	2020	2019 Oikaistu
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	-100	-171
Yhteensä	-100	-171
 Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	-30	-243
Koneet ja kalusto	-1 389	-1 648
Muut aineelliset hyödykkeet	-1 000	-1 454
Käyttöoikeusomaisuuserä	-107	-102
Yhteensä	-2 526	-3 447
 Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Pysyvien vastaavien arvonalentuminen	-21 515	0
Yhteensä	-21 515	0

5. Liiketoiminnan muut kulut

EUR '000	2020	2019 Oikaistu
Vuokrakulut	-173	-325
Ulkopuoliset palvelut ¹	-2 574	-3 799
Matkakulut	-159	-505
Liiketoiminnan muut kulut ²	-3 337	-6 287
Total	-6 243	-10 917

1. Tilikaudella maksetut tilintarkastuspalkkiot EY:lle olivat 878 (2019: 794) tuhatta euroa. Muista kuin tilintarkastuspalveluista maksetut palkkiot olivat yhteensä 67 (2019: 36) tuhatta euroa.
2. Liiketoiminnan muut kulut vuonna 2019 sisältävät 1 450 tuhannen euron varauksen liittyen sakkomaksuun jonka Finanssivalvonta määräsi johtuen sisäpiirirekisterin avaamisen myöhästymisestä.

6. Rahoitustuotot ja -kulut

EUR '000	2020	2019 Oikaistu
Rahoitustuotot		
Korkotuotot lainoista ja myyntisaamisista	73	244
Valuuttakurssivoitot	8 466	3 172
Muut rahoitustuotot	9	21
Yhteensä	8 548	3 437
 Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista rahoitusveloista	-1 624	-1 178
Valuuttakurssitappiot	-9 238	-4 186
Varausten diskonttauksen purku	-1 315	-1 322

Muut rahoituskulut	-626	-527
Yhteensä	-12 804	-7 213
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-4 256	-3 776

Tilikausilla 2019 ja 2020 korkokulut jaksotettuun hankintamenuun arvostettavista rahoitusvaroista sisältävät saadun ennakkomaksun korkokulujaksotuksen

7. Tuloverot

EUR '000	2020	2019 Oikaistu
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-1 826	-705
Laskennalliset verot	6 630	394
Yhteensä	4 804	-309
EUR '000	2020	2019
Voitto / (tappio) ennen veroja	-32 448	-5,756
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	6 490	1,151
Kotimaan ja ulkomaan verokantojen ero	6 781	-599
Veronpalautus	0	48
Vain verotuksessa käsiteltävät erät	1 153	1,014
Edellisten kausien verot	-1 281	-215
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	0	1,240
Arvon alentumistappiot	-4 303	0
Laskennalliset verot, alaskirjaukset	-740	0
Verotukselliset tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista	-5 540	-5,891
Vähennyskelvottomat kulut	-839	-818
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	3 083	3,760
Oikaisut yhteensä	-1 686	-1,460
Verot tuloslaskelmassa	4 804	-309

31.12.2020 konsernin yhtiöillä oli käyttämättömiä verotuksellisia tappioita yhteensä 47,6 (2019: 76,8) miljoonaa euroa, joista konserni ei ole kirjannut laskennallista verosaamista. TMS:n tehty verotarkastus vuosia 2013-2015 koskien johti 903 tuhannen euron veronkorotukseen. Yhtiö on valittanut päätöksestä.

8. Lopetetut toiminnot

16.9.2020 hyväksyttiin Afarak Mogale (Pty) Ltd:n Business Rescue -saneeraussuunnitelma, joka mahdollisti sen omaisuuseristä luopumisen. Tämä johti siihen että Afarak Group menetti hallinnan tytäryhtiöstään Afarak Mogale (Pty) Ltd:stä ja tämän seurauksena Mogalen liiketoiminta uudelleenluokiteltiin lopetetuksi toiminnoksi Afarak Groupin konsernitilinpäätöksessä.

Afarak Group uudelleenluokitteli Afarak Mogale (Pty) Ltd:n aiemmin raportoidut tuloslaskelman luvut lopetetuksi toiminnoksi. Syyskuusta 2020 alkaen Afarak Group ei konsolidoi Afarak Mogale (Pty) Ltd:n lukuja.

Konsernin tuloslaskelmassa jatkuvat- ja lopetetut toiminnot esitetään erikseen. Lopetetut toiminnot esitetään omalla rivillään ja vertailutiedot on oikaistu vastaavalla tavalla.

Lopetettujen toimintojen tulos oli vuonna 2020 6,1 (-52,8) miljoonaa euroa luopumisen vaikutus huomioiden.

Taloudelliset tiedot lopetettuihin toimintoihin liittyen, siihen saakka kun Afarak menetti Mogalen määräysvallan, on esitetty alla.

EUR '000	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Liikevaihto	16 628	51 768
Liiketoiminnan muut tuotot	228	1 225
Liiketoiminnan kulut	-17 810	-71 316
Poistot ja arvonalentumiset	-975	-3 831
Arvonalennus	-4 537	-31 951
Liiketappio	-6 466	-54 104
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 625	-722
Tappio ennen veroja	-12 091	-54 827
Tuloverot	<u>145</u>	<u>2,014</u>
	0	0
Kauden tappio, lopetut toiminnot, oikaistu	-11 946	-52 812
Lopetettujen toimintojen tasevaikutus, netto	6 385	0
Sisäisten erien vaikutus	-2 086	0
Muuntoerot	<u>13 719</u>	<u>0</u>
Lopetettujen toimintojen tulos	6 073	-52 812
Osakkeenomistajille kauden voitosta laskettu osakekohtainen tulos		
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,03	-0,21
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,03	-0,21

Lopetettujen toimintojen nettovarallisuus

VARAT	EUR '000
Pitkäaikaiset varat	
Aineelliset hyödykkeet	5 118
Muut aineettomat hyödykkeet	286
Saamiset	536
Laskennalliset verosaamiset	<u>13</u>
	5 953
Lyhytaikaiset varat	
Vaihto-omaisuus	4 839
Myyntisaamiset ja muut saamiset	2 404
Rahavarat	<u>1 201</u>
	8 444
Varat yhteensä	14 397

VELAT

Pitkäaikaiset velat

Laskennalliset verovelat

Korolliset velat

13

3 793

3 806**Lyhytaikaiset velat**

Ostovelat ja muut velat

8 923

Varaukset

6 469

Korolliset velat

1 584

16 976**Velat yhteensä****20 782****Nettovarallisuus****-6 385****Lopettujen toimintojen rahavirta**

EUR '000

1.1.-31.12.2020**1.1.-31.12.2019**

Liiketoiminnan nettorahavirta

-10 904

-10 180

Investointien nettorahavirta

-7

-782

Rahoituksen nettorahavirta

-278

575

Tilikauden nettorahavirta

-11 189

-10 386

9. Osakekohtainen tulos**2020****2019**

Emoyhtiön osakkeenomistajille
kuuluva osuus tilikauden
voitosta/tappiosta (1 000 EUR)
Kauden aikana ulkona olleiden
osakkeiden laimentamattoman
lukumäärän painotettu keskiarvo
(1 000)

**Jatkuvat
toiminnot****Lopetetut
toiminnot****Yhteensä****Jatkuvat
toiminnot****Lopetetut
toiminnot****Yhteensä**

-23 745

6 073

-17 672

-4 764

-52 812

-57 577

238 488

238 488

238 488

251 785

251 785

251 785

Laimentamaton**osakekohtainen tulos (EUR)****-0,10****0,03****-0,07****-0,02****-0,21****-0,23**

	2020			2019		
	Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Yhteensä	Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Yhteensä
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osuus tilikauden voitosta/tappiosta (1 000 EUR)	-23 745	6 073	-17 672	-4 764	-52 812	-57 577
Kauden aikana ulkona olleiden osakkeiden laimentamattoman lukumäärän painotettu keskiarvo (1 000)	238 488	238 488	238 488	251 785	251 785	251 785
	2 915	2 915	2 915	2 589	2 589	2 589
Osakeannin vaikutus (1 000)						
Kauden aikana ulkona olleiden osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo (1 000)	241 403	241 403	241 403	254 374	254 374	254 374
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EUR)	-0,10	0,03	-0,07	-0,02	-0,21	-0,23

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva osuus tilikauden tuloksesta kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten osakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus. Osakeoptioilla on laimentava vaikutus, kun osakeoptioiden merkintähinta on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Laimennusvaikutukseksi tulee se määrä osakkeita, jotka joudutaan laskemaan liikkeelle vastikkeettomana, koska optioiden käytöstä saatavilla varoilla konserni ei voisi laskea liikkeelle samaa määrää osakkeita käypään arvoon. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeiden kauden keskimääräiseen hintaan.

1.8 KONSERNITASEEN LIITETIEDOT

10. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

EUR '000	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Kaivokset ja mineraalivarat	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	2 303	8 386	73 974	80 959	5 163	170 785
Lisäykset	0	0	746	243	0	989
Lopetetut toiminnot	-139	-2 572	-24 567	0	-2 141	-29 419
Vähennykset	-4	-14	-414	0	-6	-438
Uudelleenluokittelu tase-erien välillä	0	0	0	0	-237	-237
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	-193	-984	-9 094	-11 216	-626	-22 113
Hankintameno 31.12.2020	1 967	4 816	40 645	69 986	2 153	119 567
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2020	0	-4 531	-46 350	-6 453	-2 653	-59 987
Poistot	0	-170	-2 264	-980	-78	-3 492
Arvonalentumiset	0	0	0	-21 515	0	-21 515
Lopetetut toiminnot	0	1 249	15 926	0	1 961	19 136
Vähennykset	0	4	317	0	6	327
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	0	463	5 653	880	585	7 581
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	0	-2 985	-26 718	-28 068	-179	-57 950
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	2 303	3 855	27 624	74 506	2 510	110 798
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	1 967	1 831	13 927	41 918	1 974	61 617
Hankintameno 1.1.2019	2 219	7 669	60 006	8 013	4 649	82 556
Lisäykset	20	86	3 277	1 070	57	4 510
Liiketoimintojen yhdistäminen	0	527	9 400	72 575	96	82 598
Käyttöoikeusomaisuuserä (IFRS 16)	0	272	227	0	0	499
Vähennykset	0	-83	-389	0	-18	-490
Uudelleenluokittelu tase-erien välillä	0	0	0	0	262	262
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	64	-85	1 453	-699	117	849
Hankintameno 31.12.2019	2 303	8 386	73 974	80 959	5 163	170 785
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	0	-3 941	-25 771	-5 624	-2 237	37 573
Poistot	0	-510	-4 239	-1 416	-200	-6 365
Arvonalentumiset	0	0	-10 793	0	-82	-10 875
Liiketoimintojen yhdistäminen	0	-135	-4 497	0	-46	-4 678
Vähennykset	0	0	33	0	18	51
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	0	55	-1 083	587	-106	-547
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	0	-4 531	-46 350	-6 453	-2 653	-59 987
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	2 219	3 728	34 236	2 388	2 412	44 984
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	2 303	3 855	27 624	74 506	2 510	110 798

Koneista ja kalustosta maksetut ennakkomaksut sisältyvät kyseiseen tase-erään.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet sisältävät käyttöoikeusomaisuuserän 0,4 (2019: 0,5) miljoonaa euroa ja poistot 0,1 (2019: 0,1) miljoonaa euroa.

11. Aineettomat hyödykkeet

EUR '000	EUR '000	Liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä tunnistetut aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet	Etsintä ja arviointimenot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	100 918	106 224	8 644	1 770	217 556
Lisäykset	0	0	118	48	166
Vähennykset	0	0	-2	0	-2
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	-7 588	-9 818	-1 128	-245	-18 779
Hankintameno 31.12.2020	93 330	96 406	7 632	1 573	198 941
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2020	-55 504	-106 224	-3 220	-185	-165 133
Poistot	0	0	-82	-25	-107
Vähennykset	0	0	1	0	1
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	4 279	9 818	512	26	14 635
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2020	-51 225	-96 406	-2 789	-184	-150 604
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	45 414	0	5 424	1 585	52 423
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	42 105	0	4 843	1 389	48 337
Hankintameno 1.1.2019	103 616	103 585	4 408	1 560	213 169
Aktivoidut kehitysmenot	0	0	327	140	467
Lisäykset	0	0	-27	0	-27
Vähennykset	0	0	3 958	0	3 958
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	-2 698	2 639	-22	70	-11
Hankintameno 31.12.2019	100 918	106 224	8 644	1 770	217 556
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	-47 371	-94 226	-1 765	-87	-143 449
Poistot	0	-906	-84	-94	-1 084
Arvonalentumiset	-12 459	-8 835	0	0	-21 076
Uudelleenluokittelut tase-erien välillä	0	0	-1486	0	-1 486
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	4 326	-2 475	115	-4	1 962
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	-55 504	-106 224	-3 220	-185	-165 133
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	56 245	9 359	2 643	1 473	69 720
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	45 414	0	5 424	1 585	52 423

Muista aineettomista hyödykkeistä maksetut ennakkomaksut sisältyvät kyseiseen tase-erään. Etsintä- ja arviointimenot koostuvat eri kaivosprojekteista Turkissa ja Etelä-Afrikassa.

12. Osuudet osakkuusyhtiöissä

Afarak omistaa 8,99% (2019: 8,99%) Valtimo Components Oyj:stä.

Tilikausien 2020 ja 2019 aikana Afarak ei hankkinut tai myynyt osuuksia osakkuusyhtiöistä.

13. Osuudet yhteisyrityksissä

31.3.2019 saakka ennen 49% lisäosuuden hankintaa konserni omisti Synergy Africa Ltd:stä 51% ja käsitteli yhtiötä yhteisyrityksenä. Isobritannialaisen Chromex Mining Ltd:n hankinta toteutettiin tämän yhteisyrityksen kautta. Chromex Mining Ltd:llä on kaivostoimintaa ja malmin etsintäoikeuksia eteläisessä Afrikassa. Synergy Africa on konsolidoitu yhteisyrityksenä konsernin taloudellisessa raportoinnissa 31.12.2010 alkaen. Johtuen kirjanpitostandardin muutoksesta vuonna 2012 yhdistelymenetelmä muuttui suhteellisen yhdistelyn menetelmästä pääomaosuusmenetelmäksi.

Vuonna 2019 Afarak hankki omistukseensa 49% prosentin lisäosuuden yhteisyrityksensä Synergy Africa Ltd osakkeista ja omistaa nykyisin 100% yhtiön osakekannasta. Osakekaupan seurauksena Synergy Africa Ltd koskeva yhteisyrityssopimus päättyi ja Afarak sai täyden määräysvallan yhtiön kaivosvaroihin. Afarak yhdistelee Synergy Africa Ltd:n konserniinsa tytäryhtiönä 1.4.2019 alkaen.

Yhteenveto yhteisyrityksen IFRS tilinpäätöstiedoista (100% osuus) ja täsmäytys sijoituksen Afarakin konsernitilinpäätöksen kirjanpitoarvoon ajalta 1.1.-31.3.2019 on esitetty alla:

EUR '000	2020	1.1-31.3.2019
Liikevaihto	0	4 677
Liiketoiminnan muut tuotot	0	35
Materiaalit ja palvelut	0	-3 068
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	0	-617
Poistot ja arvonalentumiset	0	-311
Liiketoiminnan muut kulut	0	-1 442
Liikevoitto/(-tappio)	0	-726
Rahoitustuotot	0	25
Rahoituskulut	0	-524
Voitto/tappio ennen veroja	0	-1 225
Tuloverot	0	-477
Tilikauden voitto/tappio	0	-1 702
Konsernin osuus tilikauden voitosta/tappiosta	0	-868
Jakautuminen:		
Yhteisyrityksen omistajille	0	-727
Määräysvallattomille omistajille	0	-141
	0	-868

14. Rahoitusvarat ja -velat

31.12.2020, EUR '000					
	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Jaksotettuun hankintameno kirjattavat	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
Pitkäaikaiset korolliset saamiset			232	232	232
Myyntisaamiset ja muut saamiset *			29	29	29
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Myyntisaamiset ja muut saamiset *			9 758	9 758	9 758
Muut rahoitusvarat			412	412	412
Rahavarat			1 098	1 098	1 098
Rahoitusvarat yhteensä			11 528	11 528	11 528
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset korolliset velat			34 589	34 589	34 589
Muut pitkäaikaiset rahoitusvelat			33	33	33
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Lyhytaikaiset korolliset velat			14 725	14 725	14 725
Ostovelat ja muut velat *			9 814	9 814	9 814
Rahoitusvelat yhteensä			59 161	59 161	59 161

*Muut kuin rahoitukselliset varat ja velat eivät sisälly lukuihin.

31.12.2019, EUR '000					
	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Jaksotettuun hankintameno kirjattavat	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
Pitkäaikaiset korolliset saamiset			372	372	372
Myyntisaamiset ja muut saamiset *			676	676	676
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Myyntisaamiset ja muut saamiset *			14 168	14 168	14 168
Muut rahoitusvarat			528	528	528
Rahavarat			5 389	5 389	5 389
Rahoitusvarat yhteensä			21 133	21 133	21 133
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					

Pitkäaikaiset korolliset velat			18 290	18 290	18 290
Muut pitkäaikaiset rahoitusvelat			2 667	2 667	2 667
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Lyhytaikaiset korolliset velat			42 176	42 176	42 176
Ostovelat ja muut velat *			13 041	13 041	13 041
Rahoitusvelat yhteensä					
			76 175	76 175	76 175

*Muut kuin rahoitukselliset varat ja velat eivät sisälly lukuihin.

Käyvän arvon hierarkia

31.12.2020, 1 000 EUR	Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa		
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Johdannaiset			
Mut rahoitusvarat			
Yhteensä			
Myytävissä olevat rahoitusvarat			
Muut rahoitusvarat			
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat			
Johdannaiset			
Yhteensä			

31.12.2019, 1 000 EUR	Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa		
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Johdannaiset			
Mut rahoitusvarat			
Yhteensä			
Myytävissä olevat rahoitusvarat			
Muut rahoitusvarat			
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat			
Johdannaiset			
Yhteensä			

31.12.2020, 1 000 EUR	
Tason 3 täsmäytyslaskelma	
Hankintameno 1.1.2020	
Hankintameno 31.12.2020	
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.2020	
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.2020	
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	
31.12.2019, 1 000 EUR	
Tason 3 täsmäytyslaskelma	
Hankintameno 1.1.2019	40
Hankintameno 31.12.2019	40

Kertyneet arvonalentumiset 1.1.2019	-40
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.2019	-40
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	0

Korolliset velat

EUR '000	2020	2019
Pitkäaikaiset		
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankintaan liittyvät velat	0	1 847
Rahoitusleasingvelat	319	488
Muut korolliset velat	34 270	15 956
Yhteensä	34 589	18 290

Lyhytaikaiset		
Pankkilainat	2 928	6 021
Rahoitusleasingvelat	50	196
Luotollinen shekkitili	4 162	8 961
Muut korolliset velat	7 586	27 041
Yhteensä	14 725	42 220

EUR '000	2020	2019
Rahoitusleasingvelat, vähimmäisvuokrien kokonaismäärät		
Yhden vuoden kuluessa	50	196
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	319	488
	369	684

Rahoitusleasingvelat, vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	50	196
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	319	488
	369	684

Rahoituksen rahavirroista johtuvat muutokset veloissa

	1.1.2020	Rahavirta	Yrityshankinnat	Valuuttakurssimuutokset	Uudelleenluokittelu	Lopetettu toiminto	Muut	31.12.2020
	EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000	EUR '000
Pitkäaikaiset lainat	17 803	-	-	-1 086	17 454	-	100	34 270
Lyhytaikaiset lainat	41 980	-440	-	-4 476	-17 454	-4 061	-874	14 675
Leasingvelat	684	-193	93	-71	-	-	-145	369
Yhteensä	60 466	-632	93	-5 633	0	-4 061	-919	49 314

	1.1.2019 EUR '000	Rahavirta EUR '000	Yrityshanki nnat EUR '000	Valuuttaku rssimuutoks et EUR '000	Muut EUR '000	31.12.2019 EUR '000
Pitkäaikaiset lainat	2 027	-408	956	88	140	803
Lyhytaikaiset lainat	22 135	-2 610	-	-4 210	26 705	41 980
Leasingvelat	271	-222	653	-18	-	684
Yhteensä	24 433	-3 240	16 608	-4 181	26 845	60 466

Kohta muut-sarake sisältää pitkäaikaisissa lainoissa määräysvallattomien omistajien osuuksien hankintaan liittyvän koron purkautumisen.

Rahoitusriskit ja rahoitusriskien hallinta

Afarak Group Oyj:n hallitus on kuvannut konsernin pääriskit hallituksen toimintakertomuksessa. Tässä osiossa konsernin rahoitus- ja hyödykeriskejä kuvataan tarkemmalla tasolla niihin liittyvissä herkkyyksianalyseissä.

Yhteenveto rahoitusvaroista ja lainajärjestelyistä

Rahoitusvarat 31.12.2020

Tilikauden 2020 operatiivisen tuloksen ja siitä kertyneen kassavirran lisäksi seuraavat alla mainitut tekijät ovat merkittävimmin vaikuttaneet konsernin rahoitusvarojen määrän muutokseen verrattuna edellisen tilikauden päätöshetkeen:

Rahavarat olivat tilinpäätöshetkellä 31.12.2020 valtaosin korollisilla euro-, randi- ja dollarimääräisillä pankkitileillä. Muut rahoitusvarat koostuivat korollisista lainoista ja muista saamisista.

Vuonna 2017 konserni on antanut 75,0 (2019: 75,0) miljoonan randin yritystakauksen Etelä-Afrikkalaisen lopetettuihin toimintoihin luokitellun tytäryhtiön lainan vakuudeksi.

Eräs konsernin turkkilaisista tytäryhtiöistä on saanut erilaisia lyhytaikaisia lainoja vuonna 2020. Lainamäärä vuoden 2020 lopussa oli 2,2 (2019: 3,6) miljoonaa euroa

Korolliset velat 31.12.2020

- Vaihtuvakorkoiset rahoituslaitoslainat 2,2 (2019: 14,2) miljoonaa euroa. Kiinteäkorkoiset rahoituslaitoslainat 0,7 (2019: 0,8) miljoonaa euroa..
- Turkkilaisen pankkilainan korko on sidottu EURIBOR-markkinakorkoon. 31.12.2020 korko oli 1,20% (2019: 1,50%). Kiinteäkorkoisen lainan korkomarginaali oli 0,5% (2019: 0,65%).

Pääoman hallinta

Konsernin pääomahallinnan tavoitteena on turvata toiminnan jatkuvuus ja luoda arvoa osakkeenomistajille optimoimalla pääomakustannuksia. Osana tavoitteita konserni pyrkii ylläpitämään jatkuvan pääsyn laina- ja pääomamarkkinoille. Hallitus arvioi konsernin pääomarakennetta säännöllisesti.

Pääomarakenne ja velkakapasiteetti otetaan huomioon investointipäätösten yhteydessä. Käytännössä pääomarakenteen hallintaan voidaan käyttää osinkopolitiikkaa, pääomanpalautuksia, omien osakkeiden takaisinostoja ja osakeanteja. Velkapääoman hallinnassa otetaan huomioon konsernin maksuvalmiuden turvaaminen. Konsernin sisäistä pääomarakennetta arvioidaan säännöllisesti tavoitteena sen optimointi esimerkiksi käyttämällä sisäisiä osinkoja ja oman pääoman korotuksia tai vähennyksiä.

Konsernin pitkän aikavälin tavoitteena on pitää omavaraisuusaste yli 50 %:ssa. Tilinpäätöshetkellä konsernin omavaraisuusaste oli 25,3% (2019: 33,3%).

Rahoitusriskien hallinta

Normaalissa toiminnassaan konserni altistuu monille rahoitusriskeille. Tärkeimmät rahoitusriskit ovat likviditeettiriski, valuuttakurssiriski, korkoriski, luottoriski ja hyödykkeiden hintariski. Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa ja mahdollisuuksien mukaan lieventää rahoitusmarkkinoiden muutosten kielteisiä vaikutuksia konsernin tulokseen. Afarak Group Oyj:n hallitus on hyväksynyt yleiset riskienhallintaperiaatteet, ja tarkastus- ja riskienhallintakomitea seuraa niitä. Konsernin ja sen tytäryhtiöiden johto vastaavat riskienhallintapolitiikkojen ja -menettelyjen toteuttamisesta. Konsernin johto seuraa säännöllisesti riskiasemia ja riskienhallintamenettelyjä ja valvoo, että konsernin politiikkoja ja riskienhallinnan periaatteita noudatetaan kaikessa päivittäisessä toiminnassa. Riskit ja riskienhallinta raportoidaan säännöllisesti tarkastus- ja riskienhallintakomitealle.

Konsernin merkittäviä rahoitusinstrumentteja ovat pankkilainat, tililuotot, tuottajan ja ostajan väliset järjestelyt, rahoitusleasing sopimukset, muut pitkäaikaiset velat, käteis- ja lyhytaikaiset talletukset sekä rahamarkkinasijoitukset. Näiden rahoitusinstrumenttien päätarkoitus on rahoittaa konsernin yrityskauppoja ja jatkuvaa toimintaa. Konsernilla on myös useita muita rahoitusvaroja ja -velkoja, kuten myyntisaamiset ja ostovelat, jotka syntyvät suoraan konsernin toiminnasta.

(i) Maksuvalmiusriski

Konsernissa arvioidaan ja seurataan liiketoiminnan vaatiman investointi- ja käyttöpääomarahoituksen määrää säännöllisesti, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita rahoituslaitoksia ja rahoitusmuotoja sekä sopimalla rahoituslimiittejä.

Mikäli maksuvalmiusriskit realisoituisivat, se todennäköisesti aiheuttaisi viivästyskorkoja ja mahdollisesti vaikeuttaisi yhteistyötä tavarantoimittajien kanssa. Se taas voisi jatkossa vaikuttaa niihin hinta- ja muihin ehtoihin, joilla konserni hankkii tuotantopanoksia tai rahoitusta.

Konsernin velkojen maturiteettijakauma oli tilinpäätöshetkellä seuraava:

31.12.2020, EUR '000

Rahoitusvelat	Kirjanpito arvo	Sopimuserusteiset rahavirrat	6 kuukautta tai vähemmän	6-12 kuukautta	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta
Vakuudelliset lainat rahoituslaitoksilta	2 928	-2 972	-2 972	0	0	0	0
Rahoitusleasingvelat	369	-369	-25	-25	-319	0	0
Ostovelat ja muut velat	50 010	-50 651	-12 478	-3 615	-25 021	0	-9 538
Pankkitililimiitit	4 162	-4 162	-4 162	0	0	0	0
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankintaan liittyvät velat	1 717	-1 717	-143	-143	-286	-858	-286
Yhteensä	59 186	-59 870	-19 779	-3 783	-25 626	-858	-9 824

31.12.2019 EUR '000

	Kirjanpito arvo	Sopimusp erusteiset rahavirrat	6 kuukautta tai vähemmä n	6-12 kuukautta	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta
Rahoitusvelat							
Vakuudelliset lainat rahoituslaitoksilta	6 314	-6 411	-6 370	-40	-2	0	0
Rahoitusleasingvelat	684	-684	-98	-98	-488	0	0
Ostovelat ja muut velat	61 084	-62 472	-31 566	-14 047	-6 781	0	-10 079
Pankkitililimiitit	8 961	-8 961	-8 961	0	0	0	0
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankintaan liittyvät velat	1 847	-1 847	-154	-154	-308	-924	-308
Yhteensä	78 890	-80 376	-47 149	-14 339	-7 579	-924	-10 387

(ii) Valuuttakurssiriski

Konserni toimii kansainvälisesti muun muassa Turkissa, Maltalla ja Etelä-Afrikassa, minkä vuoksi konserni altistuu valuuttakurssiriskeille. Riskit aiheutuvat sekä suoraan kaupallisista kassavirroista että välillisesti valuuttakurssimuutosten vaikutuksesta konsernin kilpailukykyyn. Siltä osin kun konsernin sisäiset valuuttamääräiset lainat on luokiteltu nettosijoitukseksi tytäryhtiöön, valuuttakurssimuunnoksesta aiheutuva ero on esitetty omaa pääomassa muuntoerona.

Konserniin kohdistuu tuloslaskelmaan, taseeseen ja rahavirtaan liittyvä valuuttariski. Erityisesti Yhdysvaltain dollarin ja Etelä-Afrikan randin kurssimuutokset euroon nähdessä vaikuttavat merkittävästi konsernin euromääräiseen kannattavuuteen. Liiketoiminnan rahavirrat ovat USD-määräisiä, kun taas suuri osa kuluista on ZAR-määräisiä. Etelä-Afrikan randin kurssivaihtelulla on merkittävä vaikutus sekä konsernin tuloslaskelmaan että taseeseen. Riskienhallinnallaan konserni pyrkii lisäksi saamaan eri valuutoissa olevat sisääntulevat ja ulosmenevät rahavirrat sekä saamiset ja velat samansuuruisiksi.

Seuraavissa taulukoissa on kuvattu saamisten ja velkojen valuuttajakaumaa ja sen muutosta verrattuna edelliseen tilinpäätökseen.

EUR valuuttaku rssi		1	1,2271	0,89903	9,1131	18,0219	117,131
31.12.2020, EUR '000		EUR	USD	GBP	TRY	ZAR	RSD
Rahavarat (EUR)		342	172	24	250	255	54
Myyntisaamiset ja muut saamiset (EUR)		447	7 101	0	745	1 871	5
Lainat ja muut rahoitusvarat (EUR)		-8	0	0	261	7	0
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat (EUR)		3 957	-1 895	0	-621	-3 339	-1
Lainat ja muut velat (EUR)		-4 464	-25 040	-15 100	-2 290	-1 751	-703
Valuuttariski, netto (EUR)		-7 639	-19 663	-15 076	-1 655	-2 957	-644
<i>Valuuttariski valuutassa, netto ('000)</i>		-7 639	-24 129	-13 553	-15 080	-53 288	-75 442

EUR valuuttaku rssi						
31.12.2019, EUR '000	1	1,1234	0,8508	6,6843	15,7773	117,1156
	EUR	USD	GBP	TRY	ZAR	RSD
Rahavarat (EUR)	509	3 699	18	198	900	65
Myyntisaamiset ja muut saamiset (EUR)	626	13 047	0	590	430	4
Lainat ja muut rahoitusvarat (EUR)	0	0	0	411	637	0
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat (EUR)	-1 924	-610	0	-651	-9 840	-17
Lainat ja muut velat (EUR)	-406	-28 350	-15 956	-3 826	-13 872	-768
Valuuttariski, netto (EUR)	-1 195	-12 215	-15 938	-3 278	-21 745	-716
<i>Valuuttariski valuutassa, netto ('000)</i>	-1 195	-13 722	-13 560	-21 909	-343 070	-83 867

Alla on esitetty valuuttakurssimuutosten vaikutus konsernitaseen 31.12.2020 valuuttamääräisten erien arvoihin verrattuna konsernitaseen laadinnassa käytettyyn kurssiin. Johtuen valuuttakurssien korkeasta volatiliiteetista vaihteluväli on pidetty +/- 20 prosentissa.

31.12.2020

	USD	GBP	TRY	ZAR	RSD
20 % vahvistuminen	-4 916	-3 769	-414	-739	-161
15 % vahvistuminen	-3 470	-2 660	-292	-522	-114
10 % vahvistuminen	-2 185	-1 675	-184	-329	-72
5 % vahvistuminen	-1 035	-793	-87	-156	-34
0 % ei muutosta	0	0	0	0	0
-5 % heikentyminen	936	718	79	141	31
-10 % heikentyminen	1 788	1 371	150	269	59
-15 % heikentyminen	2 565	1 966	216	386	84
-20 % heikentyminen	3 277	2 513	276	493	107

31.12.2019

	USD	GBP	TRY	ZAR	RSD
20 % vahvistuminen	-3 054	-3 984	-819	-5 436	-179
15 % vahvistuminen	-2 156	-2 813	-578	-3 837	-126
10 % vahvistuminen	-1 357	-1 771	-364	-2 416	-80
5 % vahvistuminen	-643	-839	-173	-1 144	-38
0 % ei muutosta	0	0	0	0	0
-5 % heikentyminen	582	759	156	1 035	34
-10 % heikentyminen	1 110	1 449	298	1 977	65
-15 % heikentyminen	1 593	2 079	428	2 836	93
-20 % heikentyminen	2 036	2 656	546	3 624	119

Johdannaiset

Konsernin altistuminen valuuttakurssiriskeille liittyy pääasiassa konsernin liiketoimintaan (liikevaihto tai kulut syntyvät vieraassa valuutassa).

Valuuttajohdannaiset, jotka arvostetaan raportointipäivän käypään arvoon, aiheuttavat ajoituseroja käypien arvojen ja suojattavien operatiivisten liiketoimien välillä. Käypien arvojen muutokset johdannaisissa, jotka on tarkoitettu suojaamaan tulevaa kassavirtaa, mutta joita ei ole arvostettu suojauslaskennan periaatteiden mukaan, vaikuttavat konsernin tulokseen kyseisellä tilikaudella. Vastaavasti valuuttamääräiset liiketoimet realisoituvat tulevilla kausilla.

(iii) Korkoriski

Konserni altistuu korkoriskille, kun konserniyhtiöt ottavat lainaa tai tekevät muita rahoitussopimuksia tai tekevät likviditeetin hallintaan liittyviä talletuksia tai muita sijoituksia. Lisäksi korkojen muutokset voivat muuttaa konsernin varojen käypiä arvoja. Konsernin liiketoiminnan tulot ja liiketoiminnan rahavirrat ovat pääosin riippumattomia markkinakorkojen vaihtelusta.

Korkoriskin hallitsemiseksi velkarahoituksessa on käytetty vaihtuva- ja kiinteäkorkoisia instrumentteja, ja tarvittaessa johdannaisia, kuten koronvaihtosopimuksia. Tilikauden 2020 lopussa konsernin korollinen velka oli pääasiassa vaihtuvakorkoista eikä koronvaihtosopimuksia ollut voimassa. Tavoitteena on, että lainojen maturiteetti toisaalta vastaa liiketoiminnan tarpeita ja toisaalta jakautuu erimittaisiin jaksoihin, mikä hajauttaa konsernin rahoitusriskejä. Vaihtuvakorkoisessa rahoituksessa lainojen korot on pääsääntöisesti sidottu eri maiden markkinakorkoihin (Iso- Britannia, Etelä-Afrikka), jolloin niiden muutokset vaikuttavat konsernin rahoituksen kokonaiskustannuksiin ja kassavirtoihin.

Konsernin korolliset saamiset ovat pääosin laina- ja kauppahintasaamisia. Konsernin korollisia lainoja on käsitelty edellä. Luottoriskin vaikutusta lainasaamisista on selitetty tarkemmin kohdassa 1.8.(iv) luottoriski.

Korollisten velkojen ja saamisten jako kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin oli 31.12.2020 ja 31.12.2019 seuraava:

Korollisten rahoitusvarojen ja -velkojen korkoprofiili (EUR '000)

Kiinteäkorkoiset	31.12.2020	31.12.2019
Rahoitusvarat	0	0
Rahoitusvelat	0	0
Kiinteäkorkoiset rahoitusvarat ja -velat, netto	0	0
Vaihtuvakorkoiset		
Rahoitusvarat	232	372
Rahoitusvelat	-32 179	-42,176
Vaihtuvakorkoiset rahoitusvarat ja -velat, netto	-31,947	-41 804
Korolliset nettovelat	-31,947	-41 804

Seuraavassa taulukossa on kuvattu markkinakorkojen muutoksen karkeata vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan, mikäli talletusten ja lainojen korot muuttuisivat. Analyysissä on huomioitu vain vaihtuvakorkoiset rahoitusvarat ja -velat. Alla oleva herkkyyshanalyysi on suuntaa-antava ja se koskee ensisijaisesti tulevaa kahdentoista kuukauden kautta, jos taserakenne vastaisi tilinpäätöshetken 31.12.2020 tilannetta ja jos valuuttakursseissa ei tapahtuisi muutoksia.

31.12.2020

Koron muutos	Muutos korkotuotoissa	Muutos korkokuluissa	Nettovaikutus
-2,00%	-5	644	639
-1,50%	-3	483	479
-1,00%	-2	322	319
-0,50%	-1	161	160
0,00%	0	0	0
0,50%	1	-161	-160
1,00%	2	-322	-319
1,50%	3	-483	-479
2,00%	5	-644	-639

31.12.2019

Koron muutos	Muutos korkotuotoissa	Muutos korkokuluissa	Nettovaikutus
-2,00%	-7	844	836
-1,50%	-6	633	627
-1,00%	-4	422	418
-0,50%	-2	211	209
0,00%	0	0	0
0,50%	2	-211	-209
1,00%	4	-422	-418
1,50%	6	-633	-627
2,00%	7	-844	-836

(iv) Luottoriski

Luottoriski voi realisoitua, mikäli konsernin kanssa vastapuolena kauppa-, sijoitus tai muussa sopimuksessa oleva vastapuoli ei pysty vastaamaan sitoumuksistaan, jolloin siitä seuraisi taloudellista vahinkoa konsernille. Konsernin toimintaohjeet määrittelevät asiakkaiden ja vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset sijoitustransaktioissa ja johdannaissopimuksissa, sekä lisäksi likvidien varojen sijoitusperiaatteet. Merkittävimmissä myyntisopimuksissa vastapuolen luottokelpoisuustiedot tarkistetaan.

Konsernin tärkeimmät asiakkaat ovat isoja kansainvälisiä teräsyhtiöitä tai terässektorin välittäjiä, joiden kanssa on yleensä pitkä toimintahistoria. Koska asiakkaat edustavat yhtä teollisuuden sektoria, merkittävät muutokset tämän sektorin kannattavuudessa voivat kasvattaa luottoriskiä. Luottoriskin lieventämiseksi konserni luottovakuutti myyntisaamisiaan katsauskaudella.

Myyntisaamiset ja lainasaamiset muodostavat merkittävän osan luottoriskille alttiista varoista. Afarak ei esittänyt odotettuja luottotappioita taulukkomuodossa, koska myyntisaamisten historialliset luottotappiot ja tulevaisuuden luottotappio-odotukset ovat minimaaliset. Lisäksi konserni kerää ennakkomaksuja asiakkailtaan.

Kuten liitetietojen kohdassa 1.8 numerossa 15 esitetään, konsernin myyntisaamiset olivat 31.12.2020 7,7 miljoonaa euroa (2019: 12,3). Konserni ei kirjannut myyntisaamisista luottotappiovarausta tilikausilla 2020 ja 2019. Ennakkomaksujen tai myyntisaamisten rahoitusjärjestelyiden alaisten myyntisaamisten osuus on 31.12.2020 3,3 miljoonaa euroa (2019: 1,6). Ennakkomaksujen osuus ei sisällä potentiaalisia luottotappioita.

Lainasaamiset olivat 31.12.2020 0,4 miljoonaa euroa (2019: 0,5). Lainasaamisten potentiaalinen luottoriski on korkeampi kuin myyntisaamisten, koska potentiaalinen maksukyvyttömyysriski on enemmän keskittynyt harvoihin lainanantajiiin. Konserni arvioi mahdollisen luottoriskin suhteessa lainasaamisiin usein ja raportoi kaikista muutoksista kullakin raportointikaudella ja arvioi laiminlyönnin mahdollisuuden lainanantajakohtaisesti.

Konserni ei kirjannut varausta muista saamisista vuonna 2020.

Luottoriskinarviointi ja laskentatapa ovat pysyneet samana 31.12.2020 päättyneen tilikauden ja edellisen tilikauden välillä.

Myyntisaamiset eivät aiheuta luottoriskiä keskittymisen vuoksi, koska myynti on hajautettu useille asiakkaille.

Lisätietoja odotetusta luottotappiosta löytyy laatusperusteista kappaleessa 1.2 Laskentaperiaatteet kohdissa ”Rahoitusvarat” ja ”Rahoitusvarojen arvonalentuminen”.

Muut rahoitusvarat ovat aikaisempina vuosina olleet pääasiassa lainasaamia yhteisyritykseltä. Nämä lainasaamiset on nyt eliminoitu, koska nämä yhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen tytäryhtiöinä.

Afarak Group Oyj:n hallitus on määritellyt konsernin emoyhtiön kassanhallinnan periaatteet. Niiden mukaisesti rahavarat on talletettu ainoastaan lyhytaikaisesti vakavaraisiin rahoituslaitoksiin, joihin konsernilla on liiketoimintasuhteet. Keskeisten vastapuolien riskiluokitusta seurataan aika ajoin.

Konsernin luottoriskin enimmäismäärä vastaa tilinpäätöshetkellä 31.12.2020 saamisten kirjanpitoarvoa ja jakaantuu seuraavasti:

Luokka	EUR 000's 31.12.2020	EUR 000's 31.12.2019
Korolliset		
Rahavarat	1 098	5 389
Muut korolliset saamiset	232	372
Korolliset yhteensä	1 329	5 760
Korottomat		
Myyntisaamiset	7 656	12 325
Muut lyhytaikaiset saamiset	2 514	2 372
Pitkäaikaiset saamiset	29	676
Korottomat yhteensä	10 199	15 373
Yhteensä	11 528	21 133

(v) Hyödykeriski

Konserni on altistunut useiden myytävien ja ostettavien tuotteiden, materiaalien ja hyödykkeiden sekä energian hintariskille. Lisäksi energian haastava saatavuus on riski. Myös raaka- aineiden häiriöttömän saatavuuden turvaaminen on keskeistä teollisille prosesseille.

Hintariskiä raaka-aineissa ja hyödykkeissä hallitaan hinnoittelupolitiikan kautta siten, että hinnanmuutokset raakaaineissa ja hyödykkeissä pystyttäisiin siirtämään myyntihintoihin. Tämä ei aina ole kuitenkaan mahdollista tai hinnanmuutoksen siirtämisessä myyntihintoihin saattaa olla viivettä sopimuksellisista tai kilpailullisista syistä johtuen.

Konsernin yksiköt, joilla on teollista tuotantoa, altistuvat raaka-aineiden ja hyödykkeiden saatavuuden, laadun ja hinnan muutoksille. Pienentääkseen näitä riskejä konsernin liiketoimintayksiköt pyrkivät sopimaan pitkän aikavälin sopimuksia tunnettujen vastapuolien kanssa, mutta aina tämä ei ole mahdollista vakiintuneiden kansainvälisten toimintatapojen takia. Koska pääsääntöisesti konsernin liiketoiminta-alueiden hyödykkeiden hintariskejä ei ole mahdollista tai taloudellisesti perusteltua suojata johdannaissopimuksilla, konsernilla ei ole hyödykkeisiin liittyviä voimassa olevia johdannaissopimuksia 31.12.2020.

Herkkyysanalyysi - Erikoismetalliseosliiketoiminta

Alla on kuvattu konsernin erikoismetalliseosliiketoiminnassa tuotetun matalahiilisen ferrokromin myyntihinnan muutoksen vaikutusta konsernin liikevoittoon ja omaan pääomaan olettaen, että EUR/USD-vaihtokurssi pysyy vakiona. Analyysin lähtökohtana on joulukuun 2020 hintataso. Koska tuotteen hinta määritellään Yhdysvaltain dollareissa, voi valuuttakurssin muutoksella olla merkittävä vaikutus konsernin euromääräiseen kannattavuuteen. Täysi kapasiteetti on 36 000 t/v ja simulointia varten vuoden 2020 tuotannoksi on asetettu 16 409 t/v. Oletuksena on, että tuotetaan vain yhtä ferrokromilaatua. Ferrokromin tuotannossa käytetään useita eri raaka-aineita, kuten kromiittirikastetta ja ferropiikromia. Käytännössä pääraaka-aineiden hinta muuttuu kuitenkin samansuuntaisesti lopputuotteen myyntihinnan kanssa, vaikka korrelaatio ei ole täydellinen ja ajoituksessa saattaa olla eroja. Tämän vuoksi nettovaikutus konsernin liikevoittoon olisi todennäköisesti alhaisempi kuin alla esitetystä taulukosta. Myös sähkönkäyttö tuotannossa on huomattavaa, ja siksi sähkön hinnalla on merkittävä vaikutus kannattavuuteen. Sähkön hinta ei korreloi hyödykkeiden hinnan muutoksen kanssa.

Tilikausi 2020

Myyntihinnan muutos (USD / lb Cr)		Vaikutus liikevoittoon	Vaikutus konsernin omaan pääomaan
		EUR 000's	EUR 000's
2,36	20%	8 110	7 704
2,26	15%	6 082	5 778
2,16	10%	4 055	3 852
2,06	5%	2 027	1 926
1,97	0%	0	0
1,87	-5%	-2 027	-1 926
1,77	-10%	-4 055	-3 852
1,67	-15%	-6 082	-5 778
1,57	-20%	-8 110	-7 704

Tilikausi 2019

Myyntihinnan muutos (USD / lb Cr)		Vaikutus liikevoittoon	Vaikutus konsernin omaan pääomaan
		EUR 000's	EUR 000's
2,08	20%	12 162	11 554
2,00	15%	9 122	8 666
1,91	10%	6 081	5 777
1,82	5%	3 041	2 889
1,74	0%	0	0
1,65	-5%	-3 041	-2 889
1,56	-10%	-6 081	-5 777
1,47	-15%	-9 122	-8 666
1,39	-20%	-12 162	-11 554

Herkkyysanalyysi – Kaivosliiketoiminta

Pääsääntöisesti konserni myy konsentraattituotantonsa ja kromimalminsa markkinahintaan eikä yleensä tee termiini- ja myyntisopimuksia, käytä johdannaisia tai muita suojausjärjestelyjä määrittääkseen tulevan tuotantonsa myyntihinnan etukäteen. Konserni altistuu tuottamiensa mineraalituotteiden osalta markkinnoilla hyödykkeiden hintavaihtelun riskille.

Jos oletetaan yksinkertaisuuden vuoksi, että keskimääräinen vuotuinen kaivostoiminta on 324 111 tonnia vuodessa ja kromimalmin myyntihinta on vuoden 2020 keskimääräinen myyntihinta, niin seuraava taulukko edustaa karkeaa arvioita myyntihintojen herkkyyksille. On myös otettava huomioon, että kaivostoiminnan kannattavuuteen voivat vaikuttaa huomattavasti USD- ja ZAR-valuuttakurssien, sähkön hintojen ja sähkön saatavuuden muutokset sekä markkinahintojen muutokset.

Käytännössä nettovaikutus konsernin kannattavuuteen olisi todennäköisesti pienempi kuin alla on esitetty. Markkinoiden suuren volatiliteetin vuoksi muutosalue pidettiin +/- 20%: ssa.

Tilikausi 2020

Myyntihinnan muutos (USD/t)		Vaikutus liikevoittoon	Vaikutus konsernin omaan pääomaan
201,82	20%	10 902	7 849
193,41	15%	8 176	5 887
185,00	10%	5 451	3 925
176,59	5%	2 725	1 962
168,18	0%	0	0
159,77	-5%	-2 725	-1 962
151,36	-10%	-5 451	-3 925
142,95	-15%	-8 176	-5 887
134,55	-20%	-10 902	-7 849

Tilikausi 2019

Myyntihinnan muutos (USD/t)		Vaikutus liikevoittoon	Vaikutus konsernin omaan pääomaan
189,82	20%	15 342	11 046
181,91	15%	11 507	8 285
174,00	10%	7 671	5 523
166,09	5%	3 836	2 762
158,18	0%	0	0
150,27	-5%	-3 836	-2 762
142,36	-10%	-7 671	-5 523
134,45	-15%	-11 507	-8 285
126,55	-20%	-15 342	-11 046

15. Vaihto-omaisuus

EUR '000	2020	2019
Aineet ja tarvikkeet	3 063	7 719
Keskeneräiset tuotteet	361	347
Valmiit tuotteet	10 040	21 898
Yhteensä	13 464	29 964

16. Myyntisaamiset ja muut saamiset

EUR '000	2020	2019
Myyntisaamiset	7 656	12 325
Lainasaamiset	412	528
Siirtosaamiset	2 955	3 929
Tuloverosaamiset	1 776	1 930
Muut saamiset	2 102	1 844
Yhteensä	14 901	20 556

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät liittyvät vuokrasopimuksiin, henkilöstökuluihin, arvonlisäverosaamisiin ja lainasaamisten korkojaksotuksiin. Saamisten arvot tilikauden päätöshetkellä vastaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka on luottoriskin enimmäismäärä siinä tapauksessa, että toiset sopimusosapuolet eivät pysty täyttämään velvoitteitaan.

Myyntisaamisten ikäjakauma tilinpäätöshetkellä

EUR '000	2020	2019
Erääntymättömät	1 560	5 753
Erääntyneet, 0-30 päivää	2 697	5 674
Erääntyneet, 31-60 päivää	568	1 070
Erääntyneet, 61-90 päivää	1 141	198
Erääntyneet, yli 90 päivää	1 690	-370
Myyntisaamiset yhteensä	7 656	12 325

Yhtiön luottotappiot ovat historiallisesti olleet minimaalisia. Olettu luottotappioriski on epäolennainen, eikä erillistä varausta ole tehty.

17. Rahavarat

EUR '000	2020	2019
Rahat ja pankkisaamiset	888	5 004

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat koostuvat seuraavista:

EUR '000	2020	2019
Rahat ja pankkisaamiset	888	5 004
Lyhytaikaiset rahamarkkinasijoitukset	210	385
Yhteensä	1 098	5 389

18. Oman pääoman liitetiedot

	Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä	Osakepääoma, EUR '000
31.12.2018	263 040 695	260 653 201	23 642
Suunnattu osakeanti		500 000	
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta		3 209 895	
Hankittujen omien osakkeiden mitätöinti	-25 998 881	-25 998 881	
Osakeanti	15 000 000		
31.12.2019	252 041 814	238 364 215	23 642
Osakeperusteiset maksut		400 000	
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta		115 000	
31.12.2020	252 041 814	238 879 215	23 642

Yhtiön osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Alla on esitetty kuvaukset oman pääoman rahastoista:

Ylikurssirahasto

Aiemmin voimassa olleeseen osakeyhtiölakiin perustuen yhtiöllä on ylikurssirahasto, jonne on kirjattu osakeanneissa tehdyistä osakemerkinnöistä osakkeen silloisen nimellisarvon ylittänyt osuus.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Muuntoerot

Muuntoero sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Omat osakkeet

31.12.2020 yhtiöllä oli omia osakkeita hallussa 13 162 599 (2019: 13 677 599), joka vastasi 5,22% (2019: 5,43%) liikkeeseen lasketuista osakkeista.

31.12.2020 ulkona olevien osakkeiden kokonaismäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 238 879 215 (2019: 238 364 215).

Yhtiön tytäryhtiöt eivät omista yhtään Afarak Group Oyj:n osaketta.

Yhtiöllä oli 31.12.2020 Etelä-Afrikan kaivosvarojen lisäosuuden hankintaan liittyen 2 123 343 osaketta odottamassa siirtoa merkitsijöille.

Hallituksen osakeantivaltuutukset

Yhtiökokous 22.6.2020 valtuutti hallituksen päättämään osakeannista sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutuksen nojalla voidaan laskea liikkeeseen

yhdessä tai useammassa erässä enintään 50 000 000 uutta tai Yhtiön hallussa olevaa osaketta. Tämä vastaa noin 19,8% yhtiön rekisteröidyistä osakkeista.

Valtuutusta saatetaan käyttää muiden asioiden ohella lisärahoituksen hankkimiseen ja yritys- ja liiketoimintaostojen mahdollistamiseen tai muihin järjestelyihin ja investointeihin tai henkilöstön sitouttamisohjelmiin. Valtuutuksen nojalla, hallitus voi päättää maksullisista tai maksuttomista osakeanneista. Osakkeiden merkintähinnan maksu voidaan harkinnan mukaan suorittaa myös muutoin kuin rahalla. Valtuutus sisältää oikeuden päättää osakkaiden etuoikeuden heikentämisestä osakkeiden merkitsemiseen mikäli osakeyhtiölaki sen sallii. Valtuutus korvaa kaikki aikaisemmat valtuutukset ja on voimassa kahden (2) vuoden ajan yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Hallitus päätti 12.11.2018 pidetyn ylimääräisen yhtiökokouksen antaman valtuutuksen nojalla 29.5.2019, että yhtiö ostaa takaisin 26 000 000 omaa osakettaan kaikille osakkeenomistajille osoitetulla vapaaehtoisella julkisella ostotarjouksella hintaan 1,015 euroa. Yhtiö saattoi 31.7.2019 loppuun omia osakkeitaan koskevan julkisen ostotarjouksen, jossa hankittiin 25 998 881 osaketta. Afarak mitätöi nämä osakkeet 8.8.2019. Yhtiö ilmoitti 26.8.2019 laskevansa liikkeelle 15 000 000 uutta osaketta.

19. Osakeperusteiset maksut

Joulukuussa 2016 yhtiö päätti myöntää uudelle toimitusjohtajalleen Guy Konsbruckille 1 000 000 yhtiön osaketta. Nämä osakkeet on annettu kahdessa jaksossa perustuen toteutuneisiin palvelusvuosiin. Hän sai ensimmäiset 500 000 osaketta 11.5.2018. Toiset 500 000 osaketta hän sai 12.2.2019. Näillä osakkeilla on kahden vuoden myyntirajoitus merkintähetkestä laskien. Myönnettyjen osakkeiden käypä arvo on määritelty myöntämispäivän markkinahinnalla, joka myöntämispäivänä oli 0,81 euroa osakkeelta. Tilikauden kuluvaikutus vertailukaudella 2019 oli 8 321,92 euroa.

Vuoden 2018 neljännellä neljänneksellä konserni pidensi toimitusjohtajasopimusta kahdella vuodella ja myönsi 1 000 000 Yhtiön osaketta lisää. Nämä annetaan kahdessa erässä perustuen toteutuneisiin palvelusvuosiin. Toimitusjohtaja itse alensi annettavaa osakemäärää 20 prosentilla 400 000 osakkeeseen per vuosi. Ensimmäiset 400 000 on vastaanotettu 16.12.2020. Seuraavat 400 000 piti antaa tammikuussa 2021 neljännen palvelusvuoden jälkeen. Nämä tullaan myöntämään varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen kun uusi hallitus on muodostettu. Näihin osakkeisiin sovelletaan kahden vuoden myyntirajoitusaikaa merkintäpäivästä alkaen. Myönnettyjen osakkeiden käypä arvo määritellään Afarak Groupin osakkeen myöntämispäivän markkinahinnan perusteella, joka oli 0,83 euroa osakkeelta. Tilikauden kuluvaikutus oli 60 260,27 (2019: 596 917,81) euroa sisältäen korjauksen liittyen itse alennettuun määrään joka kirjattiin 2019.

20. Laskennalliset verosaamiset ja verovelat

Laskennalliset verojen muutokset vuonna 2020

EUR '000	31.12.2019	Valuuttakurssierot	Kirjattu tuloslaskelma	Lopetetut toiminnot	31.12.2020
Laskennalliset verosaamiset:					
Realisoitumattomat kulut	2 671	-113	-149	-13	2 396
Eläkevastuut	396		-84		313
Muuntoerot	-69	0	0		-69
Konsernieliminoinnit	421	-50	-94		277
Yhteensä	3 419	-164	-326	-13	2 916
Laskennalliset verovelat:					
Varojen arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	20 222	-2 811	-6 095	-145	11 171
Muuntoerot	80				80
Muut ajoituserot	1 272	-212	-861	-13	186
Yhteensä	21 573	-3 023	-6 956	-158	11 437

Laskennalliset verojen muutokset vuonna 2019

EUR '000	31.12.2018	Valuuttakurssierot	Kirjattu tuloslaskelmaan	Liiketoimintojen yhdistäminen ja liiketoimintojen myynnit	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2019
Laskennalliset verosaamiset:						
Realisoitumattomat kulut	3 014	32	-376			2 671
Eläkevastuut	459		-62			396
Muuntoerot	-69					-69
Konsernieliminoinnit	532	-4	-106			421
Yhteensä	3 935	28	-544			3 419
Laskennalliset verovelat:						
Varojen arvostaminen käypään arvoon hankinnassa	3 014	-842	-2 919		20 969	20 222
Muuntoerot				80		80
Muut ajoituserot	421	886	-36			1 272
Yhteensä	3 435	44	-2 955	80	20 969	21 573

21. Varaukset

1 000 EUR	Ympäristö- ja ennallistamisvaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	16 836	2 392	19 229
Lisäykset	458	381	839
Lopetetut toiminnot	-6 377	0	-6 377
Vapautukset ja peruutukset	-213	-223	-436
Diskonttauksen purku	622	0	622
Valuuttakurssierot	-2 178	-130	-2 307
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	9 148	2 421	11 569
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	8 097	884	8 981
Lisäykset	1 759	2 044	3 803
Liiketoimintojen yhdistäminen	6 900	0	6 900
Vapautukset ja peruutukset	0	-492	-492
Diskonttauksen purku	-182	0	-182
Valuuttakurssierot	262	-44	218
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	16 836	2 392	19 229
1 000 EUR	2020	2019	
Pitkäaikaiset varaukset	11 390	19 052	
Lyhytaikaiset varaukset	179	177	
Yhteensä	11 569	19 229	

Taseen pitkäaikaiset varaukset liittyvät konsernin tuotantolaitosten ja kaivosten ympäristö- ja ennallistamisvastuusiin. Varaukset perustuvat arvioon tulevista vastuista.

Varaukset sisältävät Finanssivalvonnan suuruudeltaan 1 450 tuhannen euron sakon joka annettiin vuonna 2019. 25.2.2021 Afarak Group jätti valituslupahakemuksen ja valituksen Korkeimmalle hallinto-oikeudelle Helsingin Hallinto-oikeuden päätöksestä.

22. Eläkevelvoitteet

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt

Konsernin eläkejärjestelyistä valtaosa on maksupohjaisia järjestelyjä, joista on tilikaudella kirjattu vuoden 2020 laajaan tuloslaskelmaan kuluksi noin 0,7 (2019: 0,7) miljoonaa euroa. Lisäksi konsernin saksalaisella tytäryhtiöllä on voimassa oleva etuuspohjainen eläkejärjestely. Järjestelyn etuuspohjaisten velvoitteiden määrä perustuu valtuutettujen vakuutusmatemaatikkojen tekemiin vakuutusmatemaattisiin laskelmiin. Eläketurvaan liittyen taseeseen on kirjattu varaus. Velvoitteen nykyarvo vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyvällä arvolla oli 31.12.2020 noin 23,4 (2019: 22,5) miljoonaa euroa. Konserni on katsonut, että arvo 31.12 vastaa eläkejärjestelyn nettovastuuta tilinpäätöshetkellä. Eläkejärjestelmään kuuluvat varat pidetään erillään konsernin varoista.

Etuuspohjaisten järjestelyiden velvoitteet

EUR '000	2020	2019
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	30 584	29 353
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-7 225	-6 878
Nettovelka	23 359	22 475

Etuuspohjaisten järjestelyiden velvoitteiden muutokset

EUR '000	2020	2019
Etuuspohjaisten järjestelyiden velvoite 1.1.	29 353	26 569
Maksetut etuudet	-868	-883
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	430	373
Korkokulut	301	462
Vakuutusmatemaattiset tappiot/(voitot)	1 369	2 832
Etuuspohjaisten järjestelyiden velvoite 31.12.	30 584	29 353

Etuuspohjaiseen järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset

EUR '000	2020	2019
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 1.1.	6 878	6 164
Järjestelyyn kuuluvien varojen rahoitustuotot	73	116
Maksetut etuudet	-193	-193
Varojen tuotto/(tappio)diskonttokorkoon verrattuna	61	91
Järjestelyyn suoritettavat maksut	407	400
Etuuspohjaisten järjestelyiden varojen käypä arvo 31.12.	7 225	6 878

Etuuspohjaisen järjestelmän etuudet on vakuutettu vakuutusyhtiössä. Niitä vastaavat varat ovat vakuutusyhtiön vastuulla ja kuuluvat vakuutusyhtiön sijoitusvarallisuuteen. Niiden jakautumista eri luokkiin ei voida ilmoittaa.

Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut kulut
EUR '000

	2020	2019
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	-430	-373
Etuuspohjaisen nettovelan/(nettovaran) nettokorko	-228	-346
	-658	-719

Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut kulut
EUR '000

	2020	2019
Vakuutusmatemaattiset (voitot)/tappiot - kokemusperäiset muutokset	-447	-554
Varojen tuotto/(tappio) diskonttokorkoon verrattuna	-61	-91
Vakuutusmatemaattiset (voitot)/tappiot – väestötilastollisten oletusten muutokset	1 816	3 385
Vakuutusmatemaattiset (voitot)/tappiot – taloudellisten oletusten muutokset	0	0
	1 308	2 740

Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto oli 0,06 (2019: 0,09) miljoonaa euroa.

Merkittävimmät käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset

	2020	2019
Diskonttokorko	0,69%	1,04%
Odotettu eläkeikä	65	65
Odotettu palkkojen kasvu	3,00%	3,00%
Inflaatio	2,25%	2,25%

Odotetun eläköitymisiän oletetaan olevan Saksan lainsäädännön mukainen (RVAGAnpG 2007). Samoin eläketason nousun on odotettu olevan Saksan eläkelainsäädännön mukainen, ja eläkevastuiden laskennassa on sovellettu lisäksi saksalaista Richttafeln 2005 G:n mukaista eliniänodotetta.

Työsuhteiden päättämiseen liittyvä kuluvaraus Turkissa

Turkissa voimassa olevan sosiaalilainsäädännön mukaisesti konsernin turkkilaisella tytäryhtiöllä on velvollisuus kiinteisiin kertamaksusuorituksiin työntekijöille, joiden työsuhte päättyy eläköitymisestä tai muista syistä kuin eroamisesta tai erottamisesta johtuen. Tämän velvoitteen määrän määrittäminen perustuu Turkin hallituksen palkkakattotasoon. IAS 19 standardin mukaisesti aktuaarilaskelmamenetelmiä on käytetty velkojen määrän arvioinnissa. 31.12.2020 tämän vastuun määrä oli 0,5 (2019: 0,5) miljoonaa euroa.

23. Ostovelat ja muut korottomat velat

EUR '000	2020	2019
Pitkäaikaiset		
Muut velat	33	2 668
Pitkäaikaiset yhteensä	33	2 668
Lyhytaikaiset		
Lyhytaikaiset velat lähipiirille	5	6
Ostovelat	8 705	12 538
Siirtovelat	4 715	6 811
Saadut ennakot	1	10
Tuloverovelka	2 545	2 754
Muut velat	1 103	488
Yhteensä	17 075	22 607

Tilikauden 2020 lopussa ostovelat sisälsivät 1,4 miljoonan euron materiaalien rahoittamiseen liittyvän velan toimittajalta.

1.9 Lähipiiritapahtumat

1.9.1 Konsernirakenne 31.12.2020

Tytäryhtiöt

Nimi	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus ja osuus äänistä (%)	Afarak Group Oyj:n suora omistusosuus ja osuus äänistä (%)
Afarak doo Belgrade	Serbia	100,00	0,00
Afarak Holdings Ltd	Malta	100,00	0,00
Afarak Investments Ltd	Malta	100,00	99,99
Afarak Mining Investments (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Afarak Mining (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Afarak Services Sagl	Sveitsi	100,00	0,00
Afarak South Africa (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Afarak Trading Ltd	Malta	100,00	0,00
Magnohrom doo Kraljevo	Serbia	100,00	0,00
Auburn Avenue Trading 88 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	74,00	0,00
Destiny Spring Investments 11 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	73,30	0,00
Destiny Spring Investments 12 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Duoflex (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	74,00	0,00
Elektrowerk Weisweiler GmbH	Saksa	100,00	0,00
Intermetal Madencilik ve Ticaret A.S.	Turkki	99,00	0,00
Rekylator Oy	Suomi	100,00	100,00
Türk Maadin Sirketi A.S.	Turkki	98,75	98,75
ZCM Holdco One (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	74,00	23,00
Zeerust Chrome Mine Ltd	Etelä-Afrikka	74,00	0,00
Synergy Africa Ltd	Iso-Britannia	100,00	0,00
Chromex Mining Ltd	Iso-Britannia	100,00	0,00
Chromex Mining Company (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	74,00	0,00
Ilitha Mining (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	80,00	0,00
Afarak Processing Technologies (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Afarak Processing Technologies 2 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Afarak Platinum (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00

Konserni omisti Synergy Africa Ltd -nimisestä yhtiöstä 51 % 31.3.2019 asti. Synergy Africa Ltd:n osakkeenomistajat olivat tehneet sopimuksen yhteisyrityksestä, jossa osakkailla oli yhteinen määräysvalta. 1.4.2019 Afarak hankki 49% lisäosuuden Synergy Africa Ltd:n osakkeista ja samalla Synergy Africa Ltd:tä koskeva yhteisyrityssopimus päättyi. Hankintahetkestä alkaen Afarak omistaa 100% Synergy African osakekannasta ja yhdistelee Synergy Africa Ltd:n ja sen tytäryhtiöt konserniinsa tytäryhtiöinä. Ennen hankintahetkeä (1.1.-31.3.2019) Synergy Africa Ltd tytäryhtiöineen yhdistellään Afarak -konserniin yhteisyrityksinä, jolloin Afarak-konsernin osuus yhteisyrityksen voitoista ja tappioista esitetään yhdellä rivillä konsernituloslaskelmassa.

Afarak Mogale (Pty) Ltd teki joulukuussa 2016 sopimuksen ostaa takaisin 100 tavallista osaketta, jotka ovat tällä hetkellä Mogale Alloys Trustin jäsenten omistuksessa. Nämä osakkeet muodostavat 10 % yhtiön liikkeellelasketusta osakepääomasta ja ne ostetaan takaisin ostopakettien sarjoina kahdeksan vuoden kuluessa. Tämän vuoden aikana Afarak Mogale (Pty) Ltd osti takaisin 11 (11) tavallista osaketta Mogale Alloys Trustin omistuksesta. Yhteensä Afarak Mogale (Pty) Ltd on ostanut takaisin 45 tavallista osaketta ja jäljellä olevia takaisinhankeittavia osakkeita on tilinpäätöshetkellä 31.12.2019 55 kappaletta. Afarak Mogale (Pty) Ltd on kuitenkin yhdistelty Afarak konserniin täysimääräisesti 100%:n mukaan.

Rekylator Yhtiöt Oy fuusioitiin Afrak Group Oyj:öön vuoden 2019 aikana.

Lisäksi Afarak hankki toisen neljänneksen aikana 49%:n lisäosuuden Zeerust Chrome Minen osakkeista. Kauppahinta oli arvoltaan 1 654 000 miljoonaa euroa ja se maksettiin 2 000 000 Afark Group Oyj:n osakeella. Osakkeista 26% odottaa siirtoa mahdolliselle BEE partnerille ja tämän johdosta Afarak yhdistelee Zeerust Chrome Minen 74%:n omistusosuuden mukaisesti konserniinsa.

Afarak teki vuoden 2019 aikana sopimuksen jäljellä olevan 26%:n osuuden hankkimisesta Chromex Mining Company (Pty) Ltd:stä. Kauppa toteutettiin tilikauden päättymiseen jälkeen 23.3.2021.

Afarak Commodities Ltd, Afarak Participation Ltd, LP Kunnanharju and Mkhombi Stellite (Pty) Ltd likvidoititiin tilikauden 2020 aikana.

16.9.2020 Afarak Group menetti tytäryhtiönsä Afarak Mogale (Pty) Ltd:n määräysvallan ja sen seurauksena Mogalen liiketoiminta luokiteltiin uudelleen lopetetuksi toiminnoksi Afarak Groupin konsernitilinpäätöksessä.

Chromex Mining Limited (rekisterinumero 0556692) ja Synergy Africa Limited (rekisterinumero 07382978) olivat oikeutettuja tytäryhtiöitä koskevaan vapautuksen tilintarkastuksesta 31.12.2020 päätyneeltä tilikaudelta Iso-Britannian vuoden 2006 osakeyhtiölain kohdan 479A mukaisesti.

1.9.2 Lähipiiriliikeytoimet

Afarak Group Oyj:n lähipiiriin kuuluvat:

- yritykset, yhteiset ja henkilöt, jotka käyttävät yhteistä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa Afarak Groupissa
- tytäryhtiöt
- yhteisyritykset
- osakkuusyritykset
- Afarak Group Oyj:n ja edellä mainittujen yhteisöjen ylin johto

Lähipiiritapahtumat konsernin johtoon kuuluvien henkilöiden kanssa

KPA 2:8 §:n 4 momentissa tarkoitettu liitetieto

EUR '000		2020			2019		
		Palkat	Palkkiot	Osakepalkkiot	Palkat	Palkkiot	Osakepalkkiot
Toimitusjohtaja							
Konsbruck Guy	Hallituksen jäsen 5.2.2018 alkaen, Toimitusjohtaja 15.1.2017 alkaen		288	60	294		605
<u>Hallituksen jäsenet</u>							
Abrahamsen	Hallituksen jäsen 23.5.2017 alkaen, Hallituksen puheenjohtaja 11.11.2019 alkaen		84		63		
Thorstein	Hallituksen jäsen 11.7.2008 alkaen, Hallituksen puheenjohtaja 23.5.2017 – 25.6.2019		60		66		
Manojlovic Jelena	Hallituksen jäsen 8.5.2015 – 11.11.2019,						
Rourke Barry	Hallituksen puheenjohtaja 25.06.2019 – 11.11.2019		0		73		
Bolleurs Yolanda	Hallituksen jäsen 25.6.2019 – 11.11.2019		0		25		
Yhteensä		0	432	60	0	521	605

Koska osa hallituksen jäsenistä on ollut myös konsernin tai sen tytäryhtiöiden johtotehtävissä emoyhtiön hallitusjäsenyyden lisäksi, yllä olevassa taulukossa on esitetty sekä hallituspalkkiot että palkkatulot.

Vuonna 2019 toimitusjohtaja vähensi itse omaa palkkaansa 20 prosentilla ja 2020 palkkiot hänen palveluksistaan olivat 288 000 euroa (2019: 294 000). Hän sai 11.5.2018 500 000 yhtiön osaketta kannustinpalkkiona ensimmäisestä täydestä palvelusvuodesta toimitusjohtajana. Toiset 500 000 osaketta hän sai 12.2.2019.

Vuoden 2018 neljännellä neljänneksellä konserni pidensi toimitusjohtajasopimusta kahdella vuodella ja myönsi 1 000 000 Yhtiön osaketta lisää. Näitä vähennettiin 20% 800 000 osakkeeseen toimitusjohtajan omasta aloitteesta. Nämä on annettu kahdessa erässä perustuen toteutuneisiin palvelusvuosiin. Ensimmäiset 400 000 Yhtiön osaketta annettiin 16.12.2020. Toiset 400 000 piti antaa tammikuussa 2021. Nämä tullaan antamaan yhtiökokouksen jälkeen kun uusi hallitus on nimetty

Johdon työsuhde-etuudet

EUR '000	2020	2019
Kiinteät palkat ja palkkiot	338	591
Yhteensä	338	591

Taulukossa esitetään johtoryhmän työsuhde-etuudet lukuun ottamatta toimitusjohtajaa. Lisäksi taulukko sisältää operatiivisen johtajan Danko Koncarin palkat ja palkkiot, jotka olivat 240 000 euroa. Toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten etuudet esitetään erikseen.

Lisäksi osakkeenomistajat Aida Djakov (ATL:n johtaja) ja Milan Djakov (ATL:n myynti ja markkinointi manageri) sekä lähipiiriin kuuluva Aida Djakov (tekninen ja kaupallinen neuvonantaja) ovat saaneet korvauksena toimistaan palkkoja ja palkkioita yhteensä 198 000 euroa.

Rahoitusjärjestelyt lähipiirin kanssa

Yhteisyrityksestä tuli tytäryhtiö 1.4.2019 alkaen ja tämän johdosta tilinpäätöshetken saldo oli 0. Korkotuotto yhteisyritykseltä oli ajalla 1.1.-31.3.2019 0,1 (2018: 1,0) miljoonaa euroa.

Muut lähipiiritapahtumat

Konserni on tarjonnut palveluita yhteisyrityksille ajalla 1.1.-31.3.2019 yhteensä 0,1 (2018: 1,3) miljoonalla eurolla. Lisäksi konserni osti raaka-aineita yhteisyritykseltä yhteensä 1,3 miljoonalla eurolla.

Osinkotuotot osakkuusyrityksiltä olivat yhteensä 0,0 (2019: 0,0) miljoonaa euroa.

Osinkotuotot yhteisyrityksiltä olivat yhteensä 0,0 (2019: 0,0) miljoonaa euroa.

Tilikauden 2019 aikana Afarak hankki lähipiiriltä 49%:n osuuden Synergy Africa Ltd:n osakkeista.

Lisäksi Afarak hankki aineettomia hyödykkeitä lähipiiriltä 0,1 miljoonalla eurolla.

1.10 VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

1.10.1 Kiinnitykset ja takaukset

Konsernilla oli 31.12.2020 lainoja rahoituslaitoksilta yhteensä 2,9 (2019: 15,0) miljoonaa euroa. Konserni on antanut tasearvoltaan yhteensä 4,5 (2019: 7,0) miljoonan euron vakuudet, jotka koostuvat kiinteistökiinnityksistä ja muusta omaisuudesta. Lisäksi konsernin yhtiöt ovat antaneet käteispantteja yhteensä 0,9 (2019: 0,9) miljoonaa euroa. Muiden vakuuksien määrä 31.12.2020 oli yhteensä 4,2 (2019: 17,4) miljoonaa euroa.

1.10.2 Konsernin rahoitus sopimuksiin liittyvät konvenanttiehdot

Konsernilla ei ollut tilikaudella 2020 eikä tilikaudella 2019 lainajärjestelyjä, joihin olisi liittynyt kovenanttiehtoja, joiden rikkoitumisella olisi saattanut olla negatiivinen vaikutus konsernin taloudelliseen asemaan.

1.10.3 Vuokrasopimukset

Vuokra- ja käyttöleasingsopimusten vuokravastuut olivat yhteensä noin 0,2 (2019: 0,3) miljoonaa euroa. Vuokrasopimusten pituudet ovat tavallisesti kahdesta viiteen vuotta, ja normaalisti niihin liittyy mahdollisuus

jatkaa vuokrasopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Sopimusten indeksi-, uudistamis- ja muut ehdot poikkeavat toisistaan. Vuokrasopimusten vakuudeksi konserniyhtiöt olivat antaneet käteistalletuksia noin 0,0 (0,0) miljoonaa euroa 31.12.2020.

1.11 TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Yhtiö julkisti 7 tammikuuta 2021 taloudellisen raportoinnin kalenterin vuodelle 2021.

Yhtiö ilmoitti 26 tammikuuta 2021, että Helsingin hallinto-oikeus ei muuttanut Finanssivalvonnan päätöstä seuraamismaksua koskien.

Yhtiö julkisti 25 helmikuuta 2021, että Afarak Group Oyj on jättänyt valituslupahakemuksen ja valituksen Korkeimmalle hallinto-oikeudelle Helsingin hallinto-oikeuden päätöksestä.

Yhtiö julkisti 12 maaliskuuta 2021 että se on on päättänyt suunnatusta maksuttomasta osakeannista jonka lopputuloksena saadaan lisäomistusoikeutta kaivosvarallisuudesta Etelä-Afrikassa.

Yhtiö ilmoitti 23 maaliskuuta 2021 muutoksesta Afarak Group Oyj:n omien osakkeiden määrässä. Yhteensä 7 088 608 Yhtiön hallussa ollutta omaa osaketta on siirretty siten, että ne eivät enää ole Yhtiön tai sen tytäryhteisön hallussa.

Liputusilmoitukset tilikauden päättymisen jälkeen

24 maaliskuuta 2021 Afarak Group teki Finanssivalvonnan arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 §:n mukaisen liputusilmoituksen, jonka mukaan Afarakin yhteenlaskettu omistus Yhtiön osakkeista on laskenut alle 5 prosentin rajan.

Ilmoituksen mukaan Afarakin omien osakkeiden lukumäärä on 23.3.2021 toteutetun Afarakin omien osakkeiden luovutusta koskevan järjestelyn seurauksena 6 073 991 osaketta, mikä vastaa noin 2,41 prosenttia Afarakin osakemäärästä.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

TULOSLASKELMA (FAS)

EUR '000	Liite	1.1.2020	1.1.2019
		- 31.12.2020	- 31.12.2019
Liikevaihto	1	1 480	1 481
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		-430	-1 021
Eläkekulut		2	2
Henkilösivukulut yhteensä		2	2
Henkilöstökulut yhteensä		-428	-1 019
Poistot ja arvonalentumiset	2		
Tytäryhtiöosakkeiden arvonalentuminen		-48 296	-139 526
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä		-48 296	-139 526
Liiketoiminnan muut kulut	3	-2 029	-4 867
LIIKETAPPIO		-49 273	-143 931
Rahoitustuotot ja -kulut:	4		
Pitkäaikaisten investointien arvonalentuminen		-6 574	0
Muut rahoitustuotot			
Saman konsernin yritysiltä		30	26
Muilta		3 841	1 300
Korko- ja muut rahoituskulut			
Saman konsernin yrityksille		-898	-556
Muille		-1 605	-993
Konsernin sisäisten saamisten arvonalentuminen		-8 356	0
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-13 562	-223
Tilikauden voitto/(tappio) ennen veroja		-62 835	-144 154
Tuloverot	5		
Tilikauden voitto/(tappio)		-62 835	-144 154

TASE (FAS)

EUR '000

	Liite	31/12/2020	31/12/2019
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Sijoitukset	6		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		64 644	114 959
Sijoitukset yhteensä		64 644	114 959
Pitkäaikaiset saamiset	7		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		5	5
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		5	5
Pysyvät vastaavat yhteensä		64 649	114 964
Vaihtuvat vastaavat			
Lyhytaikaiset saamiset	7		
Myyntisaamiset		1	1
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		4 523	13 993
Muut korolliset saamiset		54	0
Muut korottomat saamiset		13	69
Siirtosaamiset		56	41
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		4 646	14 104
Rahat ja pankkisaamiset		54	118
Vaihtuvat vastaavat		4 700	14 221
VASTAAVAA		69 349	129 185

TASE (FAS) (JATKUU)

EUR '000

	Note	31/12/2020	31/12/2019
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	8		
Osakepääoma		23 642	23 642
Ylikurssirahasto		25 223	25 223
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		212 119	212 024
Edellisten tilikausien voitto/(tappio)		-164 730	-20 576
Tilikauden voitto/(tappio)		-62 835	-144 154
Oma pääoma		33 419	96 159
VIERAS PÄÄOMA	9		
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Velat saman konsernin yrityksille		23 831	28 229
Varaukset		1 450	1 450
Pitkäaikainen vieras pääoma		25 281	29 679
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Velat saman konsernin yrityksille		220	462
Velat muille		4 161	0
Ostovelat		204	60
Ostovelat saman konsernin yrityksille		5 709	2 531
Muut velat		17	119
Siirtovelat		338	176
Lyhytaikainen vieras pääoma		10 649	3 347
Vieras pääoma yhteensä		35 930	33 026
VASTATTAVAA		69 349	129 185

RAHOITUSLASKELMA (FAS)

	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
EUR '000		
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto/(tappio)	-62 835	-144 154
Oikaisut:		
Arvonalentumiset, netto	54 870	139 526
Realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	-2 235	-306
Rahoitustuotot ja -kulut	3 708	831
Muut oikaisut	1 914	1 501
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-4 578	-2 602
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten myyntisaamisten muutos	789	779
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	286	105
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-3 503	-1 718
Korkotuotot saman konsernin yhtiöiltä	3 841	1 303
Korko- ja muut rahoitustuotot	31	27
Korko- ja muut rahoituskulut	-1 127	-908
Liiketoiminnan rahavirta	-758	-1 296
Investointien rahavirta		
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0	1
Investointien rahavirta	0	1
Rahoituksen rahavirta		
Omien osakkeiden hankinta	0	-26 389
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	0	-44
Pitkäaikaisten konsernilainojen nostot	0	26 031
Pitkäaikaisten konsernilainojen takaisinmaksut	-4	1 623
Pitkäaikaisten konsernilainojen nostot	699	0
Lyhytaikaisten lainasaamisten takaisinmaksut	0	8
Rahoituksen rahavirta	695	1 229
Rahavarojen muutos	-64	-66
Rahavarat tilikauden alussa	118	184
Rahavarat tilikauden lopussa	54	118
Muutos taseessa	-64	-66

2. EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT (FAS)

2.1 Laadintaperiaatteet

Tilinpäätöksen laajuus ja laadintaperiaatteet

Emoyhtiö on laatinut tilinpäätöksen kotimaisen kirjanpitolainsäädännön ja normiston (FAS) mukaisesti. Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti. Konsernitilinpäätös on esitetty erikseen tämän tilinpäätöksen osana.

Tytäryritysten ja osakkuusyritysten omistusosuudet ja tiedot näiden yhtiöiden yhdistelemisestä konserniin on esitetty liitetiedoissa.

Kaikki luvut on esitetty tuhansina euroina, ellei erikseen ole toisin mainittu.

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät

Yhtiön sijoitukset osakkuusyritysten osakkeisiin ja velkakirjainstrumentteihin on arvostettu lopullisella arvonalentumisella vähennettyyn hankintamenoon. Konserni- ja osakkuusyrityksiltä saadut osingot on kirjattu tuloslaskelman rahoitustuottoihin.

Yhtiön käyttöomaisuus on merkitty taseeseen poistoilla vähennettyyn hankintamenoon. Muut omaisuuserät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai tätä alemmaan todennäköiseen luovutusarvoon. Velkaerät on merkitty hankinta-arvoon. Lainasaamiset tytär- ja konserniyhtiöiltä on arvostettu nimellisarvoonsa.

Poistomenetelmät

Käyttöomaisuuden hankintamenot poistetaan ennalta laadittujen suunnitelmien mukaisesti hyödykkeiden taloudellisenä vaikutusaikana. Poistosuunnitelmat on määritelty kokemusperäisesti.

Käyttöomaisuuserä	Poistoaika ja -menetelmä
Aineettomat oikeudet	5 vuoden tasapoisto
IT-laitteet	2 vuoden tasapoisto
Muut koneet ja kalusto	5 vuoden tasapoisto

Ulkomaanrahan määraisten erien muuntaminen

Taseen ulkomaanrahan määräiset erät on muunnettu Suomen valuutaksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Tuloslaskelman erissä on käytetty tapahtumapäivän kurssia.

Tilikausien vertailukelpoisuus

Tilikausi ja vertailukausi ovat olleet molemmat kalenterivuotia, ja siten pituudeltaan vertailukelpoisia. Yhtiö on aktiivisesti uudelleenjärjestellyt toimintaansa, mikä on edellyttänyt useita omistus- ja rahoitusjärjestelyjä. Näillä tapahtumilla on ollut merkittävä kertaluonteinen vaikutus yhtiön tuloslaskelmaan ja taseeseen, mikä vaikeuttaa vertailukelpoisuutta ja tulevaisuuden ennakkointia.

2.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

1. Liikevaihto

EUR '000

	2020	2019
<u>Toimialoittainen jakauma:</u>		
Palveluiden myynti	1 480	1 481
Yhteensä	1 480	1 481
<u>Maantieteellinen jakauma:</u>		
Suomi	1	1
EU-maat	1312	1 065
Muut maat	167	415
Yhteensä	1 480	1 481

2. Poistot ja arvonalentumiset

EUR '000

	2020	2019
<u>Arvonalentumiset</u>		
Tytäryhtiöosakkeiden arvonalentuminen	-48 296	-139 526
Yhteensä	-48 296	-139 526

3. Liiketoiminnan muut kulut

EUR '000

	2020	2019
Toimitilakulut	-14	-16
Kone- ja kalustokulut	-19	-19
Matkakulut	-58	-152
Hallintokulut	-1 662	-3 126
<u>Liiketoiminnan muut kulut</u>	<u>-276</u>	<u>-1 554</u>
Yhteensä	-2 029	-4 867

4. Rahoitustuotot ja -kulut

EUR '000

	2020	2019
Muut rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	30	26
Muilta	3 841	1 300
Muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-898	-556
Muille	-1 605	-993
<u>Tytäryhtiöosakkeiden arvonalentuminen</u>	<u>-8 356</u>	<u>0</u>
Yhteensä	-13 562	-223

5. Tuloverot

EUR '000	2020	2019
Tilikauden voitto/(tappio)	-55 590	-144 154
Verotettava tulo	-55 590	-144 154

2.3 Taseen liitetiedot, vastaavaa

6. Sijoitukset

	Osuudet saman konsernin yhtiöissä	Osuudet osakkuusyhtiöissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	324 533	8 153	17 614	350 300
Vähennykset	-2 019			-2 019
Hankintameno 31.12.2020	322 514	8 153	17 614	348 281
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.2020	-209 574	-8 153	-17 614	-235 341
Arvonalentumien	-48 296	0	0	-48 296
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.2020	-257 870	-8 153	-17 614	-283 637
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	64 644	0	0	64 644

Tytär-, yhteis- ja osakkuusyhtykset

Nimi	Kotipaikka	Konsernin omistusosuus ja osuus äänistä (%)	Afarak Group Oyj:n suora omistusosuus ja osuus äänistä (%)
Afarak doo Belgrade	Serbia	100,00	0,00
Afarak Holdings Ltd	Malta	100,00	0,00
Afarak Investments Ltd	Malta	100,00	99,99
Afarak Mining (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Afarak Mining Investments (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Afarak Platinum (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Afarak Processing Technologies (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Afarak Processing Technologies 2 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Afarak Services Sagl	Sveitsi	100,00	0,00
Afarak South Africa (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Afarak Trading Ltd	Malta	100,00	0,00
Auburn Avenue Trading 88 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	74,00	0,00
Chromex Mining Company (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	74,00	0,00
Chromex Mining Ltd	Iso-Britannia	100,00	0,00
Destiny Spring Investments 11 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	73,30	0,00

Destiny Spring Investments 12 (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	100,00	0,00
Duoflex (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	74,00	0,00
Elektrowerk Weisweiler GmbH	Saksa	100,00	0,00
Ilitha Mining (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	80,00	0,00
Intermetal Madencilik ve Ticaret A.S.	Turkki	99,00	0,00
Magnohrom doo Kraljevo	Serbia	100,00	0,00
Rekylator Oy	Suomi	100,00	100,00
Synergy Africa Ltd	Iso-Britannia	100,00	0,00
Türk Maadin Sirketi A.S.	Turkki	98,75	98,75
ZCM Holdco One (Pty) Ltd	Etelä-Afrikka	74,00	23,00
Zeerust Chrome Mine Ltd	Etelä-Afrikka	74,00	0,00

Konserni omisti Synergy Africa Ltd -nimisestä yhtiöstä 51 % 31.3.2019 asti. Synergy Africa Ltd:n osakkeenomistajat olivat tehneet sopimuksen yhteisyrityksestä, jossa osakkailla oli yhteinen määräysvalta. 1.4.2019 Afarak hankki 49% lisäosuuden Synergy Africa Ltd:n osakkeista ja samalla Synergy Africa Ltd:tä koskeva yhteisyrityssopimus päättyi. Hankintahetkestä alkaen Afarak omistaa 100% Synergy African osakekannasta ja yhdistelee Synergy Africa Ltd:n ja sen tytäryhtiöt konserniinsa tytäryhtiöinä. Ennen hankintahetkeä (1.1.-31.3.2019) Synergy Africa Ltd tytäryhtiöineen yhdistellään Afarak -konserniin yhteisyrityksinä, jolloin Afarak-konsernin osuus yhteisyrityksen voitoista ja tappioista esitetään yhdellä rivillä konsernituloslaskelmassa.

Afarak Mogale (Pty) Ltd teki joulukuussa 2016 sopimuksen ostaa takaisin 100 tavallista osaketta, jotka ovat tällä hetkellä Mogale Alloys Trustin jäsenten omistuksessa. Nämä osakkeet muodostavat 10 % yhtiön liikkeellelasketusta osakepääomasta ja ne ostetaan takaisin ostopakettien sarjoina kahdeksan vuoden kuluessa. Tämän vuoden aikana Afarak Mogale (Pty) Ltd osti takaisin 11 (11) tavallista osaketta Mogale Alloys Trustin omistuksesta. Yhteensä Afarak Mogale (Pty) Ltd on ostanut takaisin 45 tavallista osaketta ja jäljellä olevia takaisinhankittavia osakkeita on tilinpäätöshetkellä 31.12.2019 55 kappaletta. Afarak Mogale (Pty) Ltd on kuitenkin yhdistelty Afarak konserniin täysimääräisesti 100%:n mukaan.

Rekylator Yhtiöt Oy fuusioitiin Afrak Group Oyj:öön vuoden 2019 aikana.

Lisäksi Afarak hankki toisen neljänneksen aikana 49%:n lisäosuuden Zeerust Chrome Minen osakkeista. Kauppahinta oli arvoltaan 1 654 000 miljoonaa euroa ja se maksettiin 2 000 000 Afark Group Oyj:n osakeella. Osakkeista 26% odottaa siirtoa mahdolliselle BEE partnerille ja tämän johdosta Afarak yhdistelee Zeerust Chrome Minen 74%:n omistusosuuden mukaisesti konserniinsa.

Afarak teki vuoden 2019 aikana sopimuksen jäljellä olevan 26%:n osuuden hankkimisesta Chromex Mining Company (Pty) Ltd:stä. Kauppa hyväksyttiin pankin (South Africa Reserve bank) toimesta ja toteutettiin 23.3.2021.

Afarak Commodities Ltd, Afarak Participation Ltd, LP Kunnanharju and Mkhombi Stellite (Pty) Ltd likvidoitui tilikauden 2020 aikana.

16.9.2020 Afarak Group menetti tytäryhtiönsä Afarak Mogale (Pty) Ltd:n määräysvallan ja sen seurauksena Mogalen liiketoiminta luokiteltiin uudelleen lopetetuksi toiminnoksi Afarak Groupin konsernitilinpäätöksessä.

Chromex Mining Limited (rekisterinumero 0556692) ja Synergy Africa Limited (rekisterinumero 07382978) olivat oikeutettuja tytäryhtiöitä koskevaan vapautuksen tilintarkastuksesta 31.12.2020 päättyneeltä tilikaudelta Iso-Britannian vuoden 2006 osakeyhtiölain kohdan 479A mukaisesti.

7. Saamiset

EUR '000	2020	2019
<u>Pitkäaikaiset</u>		
Laina- ja muut saamiset	5	5
Yhteensä	5	5
<u>Lyhytaikaiset</u>		
Lainasaamiset	719	7 424
Myyntisaamiset	2 938	4 915
Korkosaamiset	44	822
Siirtosaamiset	822	832
Yhteensä	4 523	13 993

Muut korolliset saamiset

EUR '000	2020	2019
<u>Lyhytaikaiset</u>		
Arvonlisäverosaamiset	54	3
Yhteensä	54	3

Muut korottomat saamiset

EUR '000	2020	2019
<u>Lyhytaikaiset</u>		
Myyntisaamiset	1	1
Muut saamiset	13	4
Yhteensä	13	5
Siirtosaamiset	2020	2019
Muut siirtosaamiset	56	103
Yhteensä	56	103

2.4 Taseen liitetiedot, vastattavaa

8. Oma pääoma

EUR '000		
Osakepääoma	2020	2019
Osakepääoma 1.1.	23 642	23 642
Osakepääoma 31.12.	23 642	23 642
Ylikurssirahasto	2020	2019

Ylikurssirahasto 1.1.	23 223	23 223
Ylikurssirahasto 31.12.	23 223	23 223
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	2020	2019
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	212 024	236 071
Osakeanti	95	2 341
Omien osakkeiden hankinta	0	-26 389
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	212 119	212 024
Kertyneet voittovarot	2020	2019
Kertyneet voittovarot 1.1.	-20 575	-19 206
Edellisen tilikauden voitto/(tappio)	-144 154	-1 370
Kertyneet voittovarot 31.12.	-164 730	-20 576
Tilikauden voitto/(tappio)	-62 835	-144 154
Oma pääoma	33 419	96 159
Jakokelpoiset varat	2020	2019
Kertyneet voittovarot 1.1.	-164 730	-20 576
Tilikauden voitto/(tappio)	-62 835	-144 154
Kertyneet voittovarot 31.12.	-227 565	-164 730
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	212 119	212 024
Jakokelpoiset varat 31.12.	0	47 294

9. Vieras pääoma

Pitkäaikainen vieras pääoma

EUR '000

Pitkäaikaiset korolliset velat	2020	2019
Velat saman konsernin yrityksille	23 831	27 279
Yhteensä	23 831	27 279
Pitkäaikaiset korottomat velat	2020	2019
Pääomalainat	0	950
Yhteensä	0	950

Lyhytaikainen vieras pääoma

EUR '000

Lyhytaikaiset korolliset velat **2020** **2019**

Muut velat saman konsernin yrityksille 0 50

Yhteensä **0** **50**

Lyhytaikaiset korottomat velat **2020** **2019**

Ostovelat 204 60

Ostovelat saman konsernin yrityksille 5 709 2 531

Ostovelat muille 4 161 0

Muut velat 17 119

Muut velat saman konsernin yrityksille 220 412

Siirtovelat 338 176

Yhteensä **10 649** **3 297**

2.5 Vakuudet ja vastuusitoumukset

MEUR **31.12.2020** **31.12.2019**

Tytäryhtiöiden puolesta annetut sitoumukset
Takaukset 4,2 17,4

Vakuudet ja vastuusitoumukset yhteensä **4,2** **17,4**

Eläkevastuut

Yhtiön eläkevastuut ovat lakisääteisen TyEL:n mukaiset.

2.6 Muut liitetiedot

Lähipiirilainat

Tilinpäätöshetkellä yhtiöllä on lyhytaikaisia lainasaamisia nykyisiltä ja entisiltä hallituksen jäseniltä yhteensä 0 (8) tuhatta euroa.

Henkilöstö

Henkilöstö, keskimäärin **2020** **2019**
(kaikki työntekijät)

Työntekijät 3 3

Johdon palkitseminen (EUR '000) **2020** **2019**

Toimitusjohtaja 288 294

Hallituksen jäsenet 144 227

Toimitusjohtajan palkkiot hänen palveluksistaan tilikaudella 2020 olivat 228 000 euroa.

Joulukuussa 2016 yhtiö päätti myöntää uudelle toimitusjohtajalleen Guy Konsbruckille 1 000 000 yhtiön osaketta. Nämä osakkeet on annettu kahdessa jaksossa perustuen toteutuneisiin palvelusvuosiin. Hän sai ensimmäiset 500 000 osaketta 11.5.2018. Toiset 500 000 osaketta hän sai 12.2.2019. Näillä osakkeilla on kahden vuoden myyntirajoitus merkintähetkestä laskien. Myönnettyjen osakkeiden käypä arvo on määritelty

myöntämispäivän markkinahinnalla, joka myöntämispäivänä oli 0,81 euroa osakkeelta. Kuluvaikutus vertailuvuonna 2019 oli 8 321,92.

Vuoden 2018 neljännellä neljänneksellä konserni pidensi toimitusjohtajasopimusta kahdella vuodella ja myönsi 1 000 000 Yhtiön osaketta lisää. Nämä annetaan kahdessa erässä perustuen toteutuneisiin palvelusvuosiin. Toimitusjohtaja itse alensi annettavaa osakemäärää 20 prosentilla 400 000 osakkeeseen per vuosi. Ensimmäiset 400 000 on vastaanotettu 16.12.2020. Seuraavat 400 000 piti antaa tammikuussa 2021 neljännen palvelusvuoden jälkeen. Nämä tullaan myöntämään varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen kun uusi hallitus on muodostettu. Näihin osakkeisiin sovelletaan kahden vuoden myyntirajoitusaikaa merkintäpäivästä alkaen. Myönnettyjen osakkeiden käypä arvo määritellään Afarak Groupin osakkeen myöntämispäivän markkinahinnan perusteella, joka oli 0,83 euroa osakkeelta. Tilikauden kuluvaikutus oli 60 260,27 (2019: 596 917,81) euroa sisältäen korjauksen liittyen itse alennettuun määrään joka kirjattiin 2019.

Osakkeita ja osakkeenomistajia koskevat tiedot

Muutokset osakemäärissä ja osakepääomassa.

31.12.2020 Afarak Group Oyj:n rekisteröityjen osakkeiden määrä oli 252 041 814 (2019: 252 041 814) ja osakepääoma 23 642 049,60 (2019: 23 642 049,60) euroa.

31.12.2020 yhtiöllä oli omia osakkeita hallussa 13 162 599 (2019: 13 677 599), joka vastasi 5,22% (2019: 5,43%) liikkeeseen lasketuista osakkeista. 31.12.2020 ulkona olevien osakkeiden kokonaismäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 238 879 215 (2019: 238 364 215).

28.1.2020 Afarak Group Oyj siirsi 115 000 Yhtiön osaketta omista osakkeista lisätäkseen omistusta Etelä-Afrikan tiettyihin kaivosvaroihin.

16.12.2020 yhtiö siirsi 400 000 Yhtiön osaketta omista osakkeista toimitusjohtaja Guy Konsbruckille.

Lisätietoja yhtiön osakkeista, osakepääomasta ja osakkeenomistajista on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot

Yhtiö on konsernin emoyhtiö.

Afarak Group Oyj, kotipaikka Helsinki (osoite: Kaisaniemenkatu 4, 00100 Helsinki, Suomi)

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan omistus

Afarak Group Oyj:n hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat 31.12.2020 yhteensä 1 150 000 (2019: 1 150 000) kappaletta Afarak Group Oyj:n osakkeita, kun otetaan huomioon osakkeet, joita kyseessä olevat henkilöt itse, lähipiirinsä ja määräys- tai vaikutusvalta-yhteisöidensä kautta omistivat. Tämä vastaa 0,6 (2019: 0,5) prosenttia yhtiön kaikista liikkeellelasketuista, 31.12.2020 kaupparekisteriin merkityistä osakkeista.

31.12.2020Hallitus ja toimitusjohtaja
yhteensä:

Thorstein Abrahamsen

Hallituksen puheenjohtaja ja riippumaton
hallituksen jäsen

Jelena Manojlovic

Ei-riippumaton hallituksen jäsen

Guy Konsbruck

Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsen

osakkeet	optiot
0	0
150 000	0
1 400 000	0
1 550 000	0

**Hallitus ja toimitusjohtaja
yhteensä**

Ulkona olevat osakkeet

yhteensä

Osuus kaikista osakkeista

252 041 814

0,6 %

31.12.2020 kaupparekisteriin merkittyjen osakkeiden kokonaismäärä oli 252 041 814 osaketta ja hallituksen ja toimitusjohtajan omistus vastasi 0,6 prosenttia tästä määrästä.

Tilintarkastajan palkkiot**EUR '000****2020****2019**

Ernst & Young Oy

Tilintarkastus

581

320

Muut palvelut

67

36

Yhteensä

648

356

Hallituksen varojenjakoehdotus

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuonna 2021 ei makseta osinkoa eikä pääomanpalautusta.

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 31. päivänä maaliskuuta 2021

Thorstein Abrahamsen
Hallituksen puheenjohtaja

Guy Konsbruck
Toimitusjohtaja

Jelena Manojlovic
Hallituksen jäsen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 31. päivänä maaliskuuta 2021

Ernst & Young Oy
Tilintarkastusyhteisö

Erkka Talvinko
KHT